

چهل چراغ

اثر طبع :

سید رضا محمدی نوش آبادی

شامل اشعار ادبی - فکاهی - اخلاقی - اجتماعی

جلد دوم - چاپ پنجم

غم مخور سید رضا گویند اهل نظم و نثر
بعد مرگت افتخار شهر کاشان میشود

حق چاپ محفوظ
قیمت ۴۰۰ ریال

چهل چونا

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

قال علی علیه السلام: قید العلم بالقلم
بیا در مخلف «سید رضا» بنشین و باشادی
شکر افشاری این مرغ گویا را تماشا کن»

«چلاراع محمد کردی»

سروده: سید رضا محمدی نوش آبادی

خط: احمد فرہنگ

ز شعر و عاطفة سید رضا بدویان

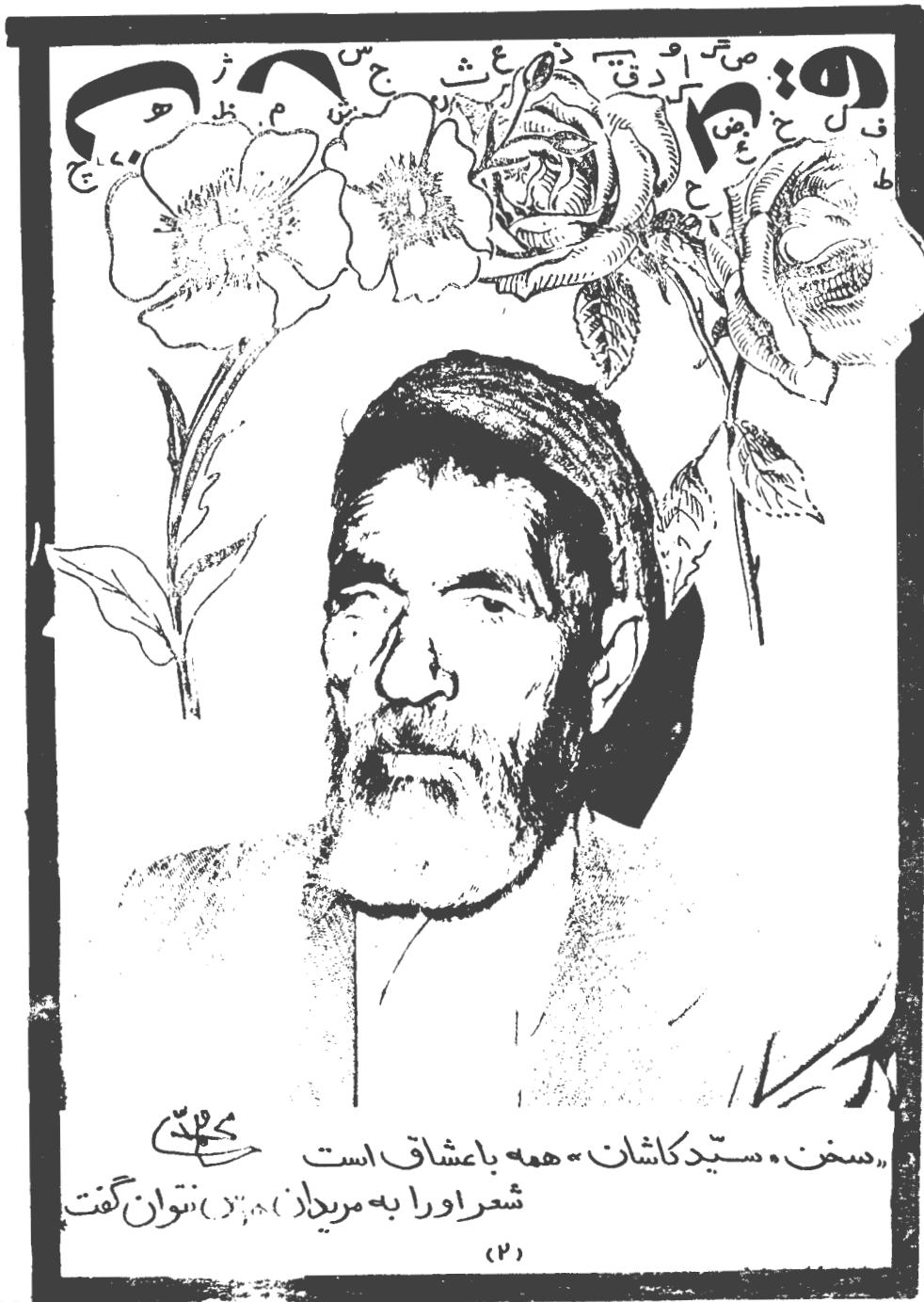
برای اهل ادب یاد گارها دارم

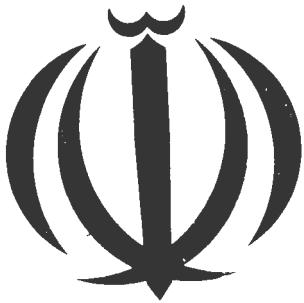
بیازدفتر سید رضا پیرپندی

که در یکی بن انگشت

صد هزار دارد.

توحید
انقلاب
مداعیح

ومصائب و ذکر ائمه اطهار

« بنام خداوند جان و فرد »

از صدای سخن عشق ندیدم خوشتر

یادگاری که در این گنبد دل بر ماند...

- آری آنجا که صدای سخن عشق از نای وجود شاعر بخیزد
تمامی اصوات را تحت الشعاع قرار داده و صیقلی بخش روح
و دل ادب دوستان و ارباب سخن میگردد.

- این کتاب شعری را که آکون در دست دارد صدای
سخن عشق پیری اُمی و بیسوار است که زندگی را در شعر
می بیند و شعر برای او سفینه نجات و مایه حیات است.

بیت بیت شعرش را چون فرد فرد فرزندانش می پرستد تا
حدّی که هنگام بررسی اشعار وقتی میخواستیم بعض ایيات
را برداشیم با اینگ اعتراض شاعرانه برمی داشت که: من

حاضر به معذوم کردن تراوشتات طبعم نیستم، من این
ایيات را دوست دارم؛ و در این کارچه سماحتی که نشان
نمی داد؛ بالاخره با دلایلی موافقت کرد تا دستی در بعض ایيات
برده و تغییراتی در آنها بوجود آورم با اینکه تک مضر ابهای
شاعرانه میزد مبنی بر اینکه در برداشتن زیر ابروی عروش شعر
با عث کوری چشم مش شود.

ـ جلد اول کتابش را که شامل اشعار مذهبی، فکاهی، الفلابی
غزل و... بود وقتی با نام «آین محمدی» چاپ و منتشر
گرد نظرهای موافق و مخالفی در شهر برله و علیهش
برانگیخت تا حدی که بعضی اورا هم خواستند تابا حربه
تکفیر بگویند اما گوش رسید «به این حرفها بدھکار نبود.
جالب است براتان بگویم که دوهزار جلد کتاب اول «این
محمدی»، راشاعر خود در خیابانهای راه افتاد و طی پنج الی شش
ماه بفروش رساند. نه قراردادی با منشیری بستا و نه کتابی
را به کتابفروشی سپرده. وقتی به او گفتم «آسید» بهتر است
تعزیزی از کتابت را برای فروش به شهرستانهای دیگر بفرستی
بالحن صادقانه و همیشگی اش گفت: «در باغ تاریخی فین
مسافران زیادی که برای تفریح و تفریج می‌آیند کتابها یم را -
ده تاره تا میخرند» اما بعد هاضم مناسبتهایی که برایش پیش
آمد به دیگر بلاد سفر کرد و تعزیزی از کتابش را فروخت.
«سید» پیر ما در این جلد دوم کتاب با شعرهایی جذی و کمی
دور تراز هزل تجلی کرده و بقول خود کمی تیغ هزل بالانقاد.
آمیخته اش را عمداً به گذبریدن عادت داده است در عین حال
شعرهایش محکمتر و کم اشتیاه ترشله اند و به بختی اشان افزوده
گشته است و باز بقول خودش «آش این مرتبه چرتی دار است».

در این کتاب برخلاف کتاب اول اشعار ادبی و پژوهش‌ها
بر مطابقات و مناقب می‌چرید، (سید) بیم این داردکه مبادا
کتاب دوم برخلاف اولی که بفروش کامل رسید بایکوت ماند،
چون موقع فروش کتاب اول اکثر مشتریها به او تهمتند: اگر
متاع خنده در دکان شعرت نداشتی بیخود پولمان را حرام نمی‌کریم
و بازخود گوید: «این شعرها کمی حسابی تراست و حتماً آدمهای
حسابی خواهند خرید، و من به زیرک بودن او درگفت این
جمله پی‌می‌برم که هیچ‌گونه به تبلیغ این اثر می‌کوشد - چون -
خریدارها را آدم حسابی خطاب می‌کند.

- بدیست چند مخطی نیز در معرفی مجدد او بنویسم هر چند در
بیوگرافی کتاب اول اور امrfی کردہ ام، آنوقتها توّقیع داشت تا
به معرفی مرغ و خرسهای خانه اشان نیز پردازم و اینکه بنویسم
درجوانی با چند نقریک تنه جنگیده است، خذا کند این زمان
چنین توّقیع نداشتند باشد و به چند خط بیوگرافی زیر قانع گردد:
«سید رضا محمدی نوش آبادی» شاعریست از نعمت سواد
محروم و از سلاله پاک ائمه معصوم، به قول شناسنامه اش
در سال ۱۳۰۰ خورشیدی بدینها آمده است در حالیکه موى سيد
و خطوط پهله قول شناسنامه را دروغ دانسته و چيزی دیگر می‌گویند

اَمَّا دل ج ان و روح بُرْنای شاعر هم گهار شناسانه وهم -

مقولات موی سپید و خطوط چهره را تکذیب میکند.

زادگاهش نوش آباد از قراء کاشان و پدرش مرحوم سید عبد اللہ نام دارد . از جوانی به کار فلاحت پرداخته

و از این طریق خویش را پولاد آبدیده ساخته است .

«سید» ما دومرتبه طرق معروف را به گردن گرده واز

دو همسر خود صاحب بیست و شش اولاد شده است

«هزار ماشا اللہ ! » - یازده تن از اولادش فوت و پانزده

تن دیگر ذی حیاتند چنان که مخدود گوید :

خیام اگر خرج مراد برداشت

اولاد پسر نه تن و شش دختر داشت

کی از می و معاشو قه سخنها میگفت

یک دست زغم بر دل و یک بر سرد داشت .

و «سید» ما این آیام بازنشستگی بدون مواجب را در

محافل ادبی و دوستان شاعر میگزارند و فروختن کتاب

اشعارش نیز سرگرمی کم منفعی نیست هر چند تنها چیزی

که بی بهادر از همه چیز در تند اوست منفعت و پوا است -

اگر درباره مناعت طبع او بخواهم اشاره ای نمایم

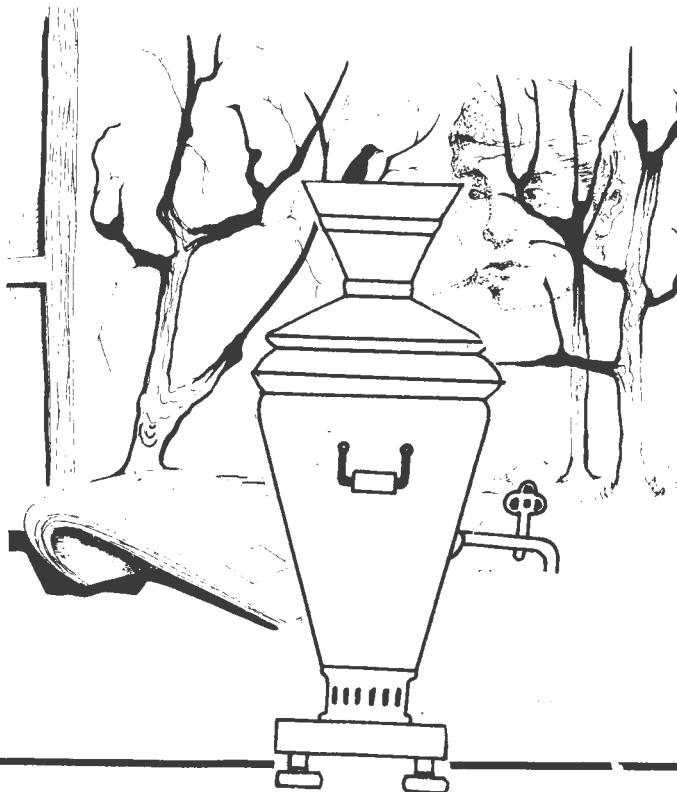
صد چاپ کتابی جدا باشم .
به هر حال خدا ایشان را عمر و شمار را توفیق عنایت فرمایاد .
- اگر ارباب سخن اشکالاتی در بعض اشعار دیدند امید

غمض عین می رود .

« ایدک اللہ تعالیٰ فی الدارین »

کاشان : عباس خوش اعمل

۱۳۵۹، ۲، ۲۷

تقدیم به سید رضا شاعر خوش ذوق کاشان «بیگانه شوم ز رنج و حرمان»

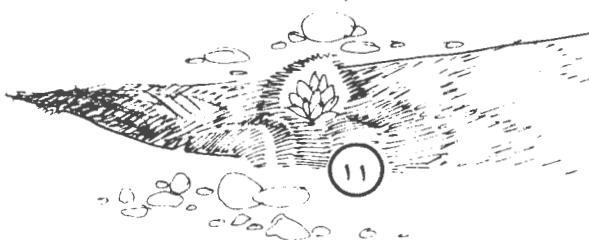
ای شاعر پیر شهر کاشان
من در عجیم که شعر گویی
کفتار متن و نظر شعرت
بر خود زچه رو همی بنا می
تانانست بود به سفره هرگز
اسعار ملیع و جانقراست
گربه ه ز علم کس نبردی
ای سید، پاکجان و آگاه
نامت چو رضا، نهاده مادر

وی عاقل و نیکخوی و انسان
نارقه به مکتب بزرگان
رونق چوبید ز آب حیوان
ای مفخر شاعران کاشان
منت نکشی ز خوان دونان
مشهور کند ترا به دوران
طبعیت بلند داده بیزدان
وی ببلیل عاشق و غزالخوان
راضی بود از توچی سبحان

با «خوش عمل» ارتومی نشینی
بیگانه شود ز رنج و حرمان.

تقدیم کنده: عباس خوش عمل

۱۳۵۷/۹/۱۵

«اشعاری چند تقدیم به کتاب چلrag محمدی»

شاعر وارسته‌ای «سید رضا»
بود محکم پایه ایمان تو
در معنی راچه نیکو سفته‌ای
چون ره مردان حق شد راه تو
این سخن کویم ز قول دوستان
قلبت از نور حقیقت منجلی است
نیست چیری بهتر از نام نکو
دلپذیر و بانگ گفتار تو
از تو روشن چشم اهل الجمن
یک از لطف خدا شعرت روان
یک داری داش و فضل و کمال
چند فرزند از تو مانده یادگار
در همه غمها مدد کارت و آند
چون توئی از نسل پاک فاطمه
نام این دیوان نهادی چلrag

ای رفق باوفای باصفا
خواندم از سرتاپیادیوان تو
در کتابت مدح مولا گفته‌ای
مرحبا براین دل آگاه تو
پسر مردی و دلی داری جوان
در دولت مهرحسین بن علی است
زندگانی کرده‌ای با آبرو
هست شیرین جمله اشعار تو
افبغت آرائی و نیکو سخن
گرچه هستی بیسوار دوناتوان
گرنداری لاجهان مال و منال
غیر اشعارت که باشد آبدار
هر یکی در زندگی یار تو اند
در دولت نبود هراس و واهمه
پرورانیدی دو صد لکهای بیانغ

یک کتاب دیگر آئین بود
چون تلاشت از برای رین بود
این امید من که ملذ جلوان ^{اعج}
تاظهور حضرت صاحب زمان ^{اعج}

هدیه را پذیراًز «محبوب» خود
از یکی از دوستان خوب خود.
سروده حاج احمد مشیری (مداح) مخلص به «محبوب»

«تقدیم به آقای سید رضا نجفی که نوش آبادی»

پیر مردی ز کار افتاده
کار دان و ظرف و آزاده
سال او بیشتر بُد از هفتاد
لیک همواره خرم و لشاد
گفتم اورا که سُستی پیری
رنج بسیار این زمینگیری
از چه رو ماقمت نکرده فرزون؟
داد بمن جواب کای مجتوه
منکه مرگ از پیم روان باشد
در کمینم بصد کمان باشد
غم دنیا شاید م خوردن
نه که شادان همی سربردن.

«یازدهم مهرماه ۱۳۵۹»

سروده: «صائم کاشان»

«قطعه‌های متناسبت چاپ این کتاب» «نمایشگاه»

«خوش عمل، شاعر آنکاه زمان
که سخن سنج و شکرگزار است
گفت با من له چرا اینقدر ت
میل بر چاپ چنین اشعار است
دُقُّش ای که به گلزار ادب
شعرهای است چو گل بی خار است
غزل دلکش و موزون تو دوست
حامل سر اولی الابصار است
وی که دائم سخن شیرین است
خرمی بخش دل ابرار است
از چه رو چاپ نگردد شعرم
که طرفدار براو بسیار است
گرچه آن دفتر اول از من
یارگاریست که پر مقدار است
دوین جلد کتاب رسید»
حاوی تقریباً آثار است
آش این مرتبه بس مؤثر نیست
شعر این مرتبه پیش از داشت.

«از ترکیب حروف اول هشتاد رجای این مشنو
نام شاعر که «سید رضا محمدی نوش آبادی»
بدست می آید .

مشنو کی

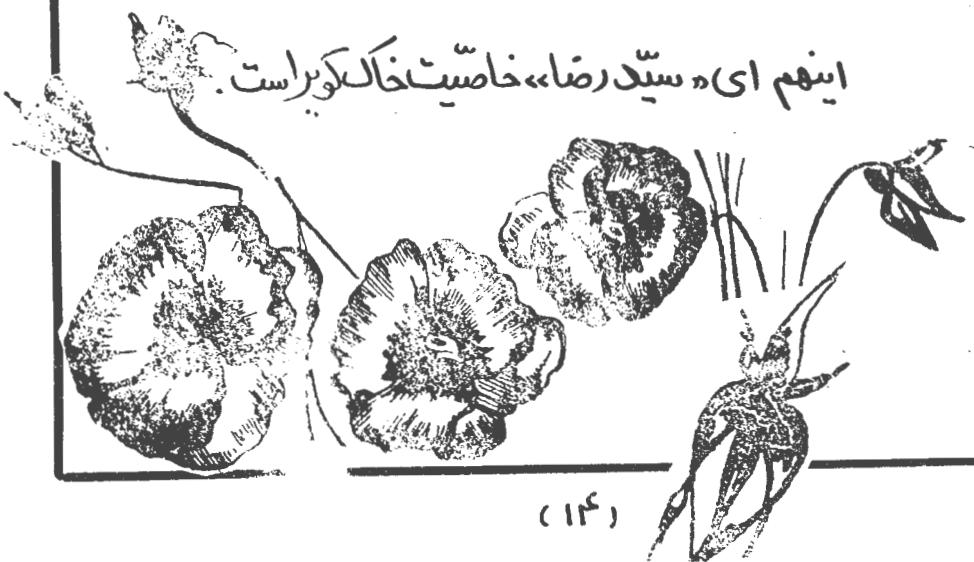
لهم نوشت من بخون بتوشته اند
پارمن راهم جنون بتوشته اند
راز دارم این دل بی هدامت
در جوان قسمت هم را در دغم است
از شرنگ فحش و از تیغ زبان
ضد من گشتل جمله مردمان
حمد شیطان گفت و در گین شلای
هر دلمان گویند ضد دین شلای
من نهی گویم به حرم حمله خدا
یاد حق کی می رو د از خاطرم
نام او حک است در صد فترم
یاد حق خدایم در جوان
شکریزدان میکنم در هزار مان
والله عشق خدایم در جوان
از زبانم مشنو کی حرم حمله او
برکسی جز حق نهی آریم رو
ای که برم ن تهمت کفران زنی
ل زمانه دمدم به قلآن زنی
یاد حق سید رضا را هدم است
یاد بیزان رحم او را مرهم است

بغزل شاعر بیسوار

در کمال بیسواری شعر گفتن کار شیراست
بیسوار ارشتگوید قدرت حی قدر است
من نمی‌گویم که اشعارم بدیوان طبیعت
در کمال حسن میباشد ولیکن کنم نظر است
شاعر از پر حرف و بد گفتار و مضمون ذرا باشد
نیست شاعر بلکه در زبان بدینه اسیر است
جان فدای شاعری بایست کردن کو، بدینها
یاری از طبع خودش می‌گیرد و روش خمیر است
طبع من باشد شکوفا هم چو طبع نوجوانان
قامتم هر چند خم گشته است جسم سخت پیرا
بیسواردم لیک میگویم غزل چون با سواران

اینهم ای «سید رضا» خاصیت خالکوبیر است.

«تقدیر به روحانیت مبارز ایران»

«روحانیت»

نخل ایمان بارور از خون روحانیت است

ملت ایران زمین مدیون روحانیت است

باعث ایجاد جمهوری اسلامی یقین

سعي و جهد و گوشش پیوند روحانیت است

شمع راه امت اسلام در عصر اتم

گفته های نافذ و مکنون روحانیت است

ملت رزمی ده و آزاده این آب و خاک

تا ابد ای مدعی مرده ای مرحون روحانیت است

چون خمینی رهبری زین توره آگاه خاست

کو درخت مثر و موزون روحانیت است

ای که دائم تشنگ ای از بهر آب زندگی

بهتر از آن آب خوش معجون روحانیت است

خیز ای باد صبا بر ملت ایران بگو

نا ابد «سید رضا، منون روحانیت است».

۱۳۵۹
آخرداد

«جمهوری اسلامی»

در انقلاب ای اهل دل خون شهیدان داده ایم
در نهضت از آزادگی تاریخها بنهاه ایم

خون جوانان وطن شد باعث آزادگی
ما پاسدار انقلاب اینک بجا استاد را

شرک و نفاق و کینه را باید زد لیرون کنی
دشمن پسند اردکه ما ایران سراسریم

در زیر بار بندگی هرگز بفی مانیم ما
از بهر جاندارن ولی در راه حق آماده ایم

بیدار شو هشیار شو تابر خصال اجنبی
باور کنیم ما حملگی دشمن کش و آزاده ایم

ما اهل شهوت نیستیم عرق مذلت نیستیم
بر عشق مهرویان که نه بر عشق حق دلداره ایم

حاکم بر این ایران زمین چمهوری اسلامی است
ما رأی خود را از ازل بر این حکومت داره ایم

«سید رضا» ایران زمین مهد دلیراست و بس
ما پاسدار سرزمین چون شیر نرا استاده ایم.

«آیت الله خمینی»

رهبر اسلامیان است آیت الله خمینی

عبرت کل جهان است آیت الله خمینی

مقدسین در درگوش جایی نداشای مسلمان

چون ملایک پاسبانست آیت الله خمینی

او زنسل پاک حیدر باشد و فرزند زهراء

ناجی ایرانیان است آیت الله خمینی

خصم خواهد کشتی ایرانیان را عزف، اما

ناحدای قهرمان است آیت الله خمینی

هم فروع قلب عشاق مسلمان و مجاهد

هم امام شیعیان است آیت الله خمینی

موکب او میرسد پیش بشنبه از پاریس زیرا

یکدل و هم یکزنیان است آیت الله خمینی

گرچه دوران پیرگردانده او را سخت اما

صاحب بخت جوان است آیت الله خمینی

پرچم توحید را دارد بکف هم چون حسین او

قهرمانی پرتوان است آیت الله خمینی

شاه خواهد تا کم او را منزوی گرداند اماً
 ملک حق را پاس باست آیت اللہ خمینی
 همچو شیرازی، جمال‌الرّین که بودن‌زار زعیمان
 نام پاکش جاودا نست آیت اللہ خمینی
 برخلاف دشمن سر سخت و بی تدبیر و بی‌پیش
 با شعور و نکره داشت آیت اللہ خمینی
 مهراو اندر دل پیر و جوان می باشد آری
 چون حبیب این و آنست آیت اللہ خمینی
 با تمام مردم آزاده و حق گوی دنیا
 غمگسار و مهر باست آیت اللہ خمینی
 میرسد این کاروان آخرین نزل ای محبتان
 چونکه میر کارو باست آیت اللہ خمینی
 مرگ گو بر دشمنش و سید رضا وقت عبارت

چون زعیمی پاک جاست آیت اللہ خمینی.

۱۳۵۷/۱۱/۱۱

« تُحِيَّر »

ای بردۀ از دلم همه صبر و قرارها
یاد تو شمع محفل شب زندۀ دارها
بانظم تُست پایه عرش بین بیا
باعزم تو تغییر لیل و نهارها
دست قدیر تُست که سامان دهد می
بروضع زندگانی و برجمله کارها
وقف توجان و زندگی ماست امرکن
جان برگفت جمله این جان نثارها
چون اعتبار خویشتن از دست داده ام
مارابه درگاه تو بود اعتبارها
بردین و برمیبر و براولیای تو
هردم کنیم از دل و جان افتخارها
با نور معرفت که زانوار پاک تُست
باری جلا بدۀ دل چشم انتظارها
در قلب سنگ روزی مخلوق میدهی
یکسان فقیر نزد تو و مالدارها
سید رضایه لطف تو آورده چون پناه
دستش بگیر تا که نیفت بله فارها.

«عشق باطن»

از دغلبازان نیاید کار عشق
مصحف عشق از هوں برهم مزن
عشق رادان از هوسرانی جدا
عاشق از رنج و بلا آسوده نیست
ماهیه عشق حقیقی بیغش است
باخبر شوچونکه می‌باید زوال
چونکه هم در داست و هم در مخواست
بندگی در خانه خمار کن
جز ره فانی شدن راهی مپو
آسشی افکن که سوزد است غران
از هوای نفس خود بیگانه شو
خوبه آش تیردبی پرداز بسوز
بر بساط عیش پشت پا بزن
راه ابراهیم بن ادhem بگیر
روی از پیمانه ساقی بتاپ
مسکن لیلای معنارا بجوى
بر سرای یار آوازت دهنده

بشنوازم پندی ای رهوار عشق
گرتوي عاشق بسوز ودم مزن
عشق را دان هدیه از دست اخذ
عشق هرگز باهوس آگوذه نیست
عشقبازی، بازی با آتش است
عشق شهرت، عشق زر، عشق جمال
عشق باطن گرباه دل داری نکوست
عشق باطن خواهی ار پیکارکن
عشق باطن خواهی ار ازیخ مگو
عشق باطن خواهی ار در قلب و جان
عشق باطن خواهی ار دیوانه شو
شم سان خود را ز سرتاپا بسوز
قید مال و جاه و هستی را بزن
عشرت از خود دور و خرباعم بگیر
خون دل نوش و مخور جام شراب
همچو مجنون در بیابان راه پوی
تاکه ره در پرده رازت دهدند

تابلوینیتاتویی عاشق کنون در حقیقت خوب دادی آزمون
عاشقی «سید رضا» کاری است سخت
از سرای عشق نتوان برد رخت.

«مناجات»

قسم بر دیده های شب نخفته
قسم بر دیده گریان عاشق
قسم بر آن شب تلخ جدایی
که شیها در نهان، آید بروں روز
به ساعتهای سخت بیقراری
که شام تارشان ناید بیايان
به روح سرکش و مستانه می
که چشم رابه الطاف تو سسته
دری بر روی من از لطف و اکن
امید بخشش از لطف تو دارم
قسم یارب به جنات نعیمت
که آورد از برای خلق آئین
مرا نومید از لطفت مگردان
بد رگاه توای یکنای بیچون
ز بند عصه اش آزاد گردان.

قسم بر غنچه های نوشکفته
قسم برناله مرغان عاشق
قسم بر صبح روز آشنایی
قسم بر نور هور عالم افزود
به روح پاک صبح نوبهاری
به اشک سرخ چشم بیوايان
به بانگ و ناله حزن آور نی
با این درد آشناي دلشکسته
مرا از دام غم یکدم رها کن
خداآنذا حزین و دل فگارم
قسم یارب به قرآن کریمت
به قرب حضرت ختم النبیین
خمیله پشت من از بار عصیان
بد رگاه تو را اور دم آکنون
دل «سید رضا» را شاد گردان

«توحید و خداشناسی»

پاک یزدانات تو در گلزار شب نم آفریدی
چشم مست و روح پاک و عشق تو ام آفریدی
فرقه‌ای راخون دل قسمت شد و جمعی می‌ناب
از بزرگ عارفان رطل دماد م آفریدی

چشم‌های از آب حیوان را نصیب خضر کردی
بیدلان را در برابر چشم پرنم آفریدی
از برای گلستانها ببلان خلق کردی
در میان بیشه و نیزار ضیغم آفریدی

خواستی تاقش خلقت را کنی کامل بدوران
چوارده معصوم پاک از نسل آدم آفریدی
قدرت کامل توئی ای گردگار حی بیچون
خاک چون ایجاد کردی در برشیم آفریدی

قاف قدرت چون فلم فرسا شد کل را منزیچون
هفت ارض و آسمان گردون و دهم آفریدی
لیل بگشودم نظر من در فراز گوکشانها

دیدم عالم از قلم تاعرث اعظم آفریدی
خلق چون محتاج شد برهبری ماشد عیسی
بی‌پدر در دامن مریم مسلم آفریدی

در زمانی که فلاطون شد حکم دهروحدت
روح بخش مردگان عیسی بن مریم آفریدی
در صفا و مروه گشته نور تو ساطع به ظلمت
جای پای طفل ها جر آب زمزمه آفریدی
در بیوت انبیا راحتمن فرمودی به خاتم
در ولایت اولیاء را بعد خاتم آفریدی
به تعظیم و طوافت در حرم کعبه گردان
حق شناسان در رجا و خوف محکم آفریدی
تا نمایندت عبادت از دل و جان بندگانست
پنج نوبت به تعظیم اسم اعظم آفریدی
هاتچی مأمور کردی زادن است از بهر مردن
این ندای هاشت برگوش عالم آفریدی
ای که یار بیکسان و در مندان را اینسی
زندگی و نیستی باشدی و غم آفریدی
تا کنی افضل تو برگل خلائق مصطفی را
علم قرآن دادی و اورام مکرم آفریدی
چون خلیل اللہ رمشق حق نثار آورد قربان
کو سفند از بهر اسماعیل آندم آفریدی

از کرم ماه مبارک در زر حمتها شودی
 قدسیان از عرش گویند ماه اعلم آفریدی
 زهد و تقوی را مقدر کرده ای برگل عالم
 زاهدان چون بود روسلان و میثم آفریدی
 عالم السروال خفیاتی واریاب و فائی
 چشم روشن نور ایمان بیش یا کم آفریدی
 مالک روز جزا و خالق گون و مکان
 نار و چشت از ره حکمت تو باهم آفریدی
 گوه رامیخ زین از حکمت لذگرباهی گئی
 شمس خلقت کردی و نور منظم آفریدی
 عارفان را نکته دانی داده در هر مزوبی
 ای بستا شاعر تو اندرون کشور جم آفریدی
 با وجود بیسواندی در میان نکته سنجان

«سید رضا» را شوق و طبع شعر توأم آفریدی.

«مناسبت میلاد مسعود حضرت رسول^ص»

بازیگران گشته همچو روضه رضوان

در طرب و شور بلبلان غزلخوان

محوتهاشای باع گشته قناری

مرغ شباهنگ گشته خرم و خزان

طوطی شکر شکن شده است سخن سنج

طرقه شیرین زبان شده سخنان

باع صفا بخش همچو چهره خوبان

خیز و قدم نه توهم بطرف گلستان

شد متولد سپهر بحر کرامت

احمد مرسل شفیع روز قیامت

میم، شده محومات روی نکوش

«ح. کند از حمد حق حکایت رویش

میم، وسط شمه ای زعنبر موش

دال، عدالت زدن حوق شده سویش

چارده و صد نفوذه حفظ بهیک جا

«تون، بنی گشت زیب نام نکوش

جلوه نموده است آورنده قرآن

زانکه بود جبریل خادم کوش

شد متولد سپهرو بحر کرامت
 احمد مرسل شفیع روز قیامت
 پونکه زحق او امین ملک از مین شد
 خاک منور بسان عرش بین شد
 عکس جملش چو شد در آینه ظاهر
 محورخ او نگارخانه پیغ شد
 بعد چهل سال آن رسول گرامی
 در کف او آشکار پرچم دین شد
 سدره زحق گسته غرق ازیور و زیب است
 چون متولد امین مدلنشین شد
 شد متولد سپهرو بحر کرامت
 احمد مرسل شفیع روز قیامت
 پایی نهادی رسول حق چرب دنیا
 غرق گل ولا له گشته تدرامن صحرا
 قطره شبنم چکیده بروق گل
 باد بهاری نفوذه .. جزیر عیسی
 خشک مگر گسته آب دجله مساوه
 بیا کله شکسته ... لاق خانه کسری

در دل اهل صنم فتاده دگر شور
 چون متولد شده است دشمن بسها
 شد متولد سپهر و بحر کرامت
 احمد مرسل شفیع روز قیامت
 سطح زمین فرش شد زور د مرد
 دامن صحراء پو با غ خلد مخلد
 شوق و شعف در میان خلق و سماوات
 چون متولد شده است رسول مسد
 پای بدیناهاد حافظ قرآن
^{۳۴}
 مولد باشوکتی بنام محمد
 وادی طور است یا که کعبه اسلام
 جشن مسیح است یا متولد احمد
 شد متولد سپهر و بحر کرامت
 احمد مرسل شفیع روز قیامت
 خاک صفا بخش گشته پر زهیاهو
 این همه سور و نوافوچیست به رسو
 جشن پیا کردہ اند بیل و قمری
 عیش خوشی است بین طرقه و تیهو

خیمه زده نسترن به گوشه گلزار
 سرو به یک پا ستاده است لب جو
 هست می ژاله گشته است شکوفه
 باز بنفسه کشیده وسمه به ابرو
 شد متولد سپهر و بحر کرامت
 احمد مرسل شفیع روز قیامت
 شد چور خش جلوه گر بدامن مادر
 آمنه شد مات صنعت خالق اکبر
 بهزیشارش بیافرید خداوند
 مشک به دشت خط او عطر به قمصر
 آش آشکده شده همان خاموش
 ولوله افتاده در سراسر خاور
 در براهل ادب اچو ذره ناچیز
 سید رضا، بیساد گشته سخنور
 شد متولد سپهر و بحر کرامت
 احمد مرسل شفیع روز قیامت

«مولویه امیر مؤمنان»

باز زلطف الله زین پر از زیور است

بهر شجر سنگی اغرق در و گوهر است

دشت و دمن با صفا ز لاله احمر است

شد متولد شهی که مظہر داور است

تولد خسروی است که عرش رانگراست

محبت می شیشم اند مقیچان چمن

دشت پر از فرجی چه روی دلار من

فکنده شوش بیان بیل شیرین سخن

قمری و تیهو و کبک به سایه نسترن

غرق به شادی تمام تولد حیدر است

حور و پری، جن و افس طالب دیدار یار

غلغله در باغ و بر فکنده بانگ هزار

خیل ملک صف بصف ستاده در انتظار

که میرسد از الله بملک دین تاجدار

محبت پروردگار به سروزان سرور است

بخانه کعبه شدنور خدا آشکار

شد متولد در او سرو هشت و چهار

به مؤمنان شد امیر آن شه والاتبار
 به عرش و لوح و قلم کعبه کند افتخار
 که خانه زاده خدا و صی پیغمبر است
 علی امام جهان امیر ملک عرب
 وزیر ختم رسال مجری فرمات رتب
 شد متولد زمام سیزده ماه رجب
 آنکه بوقت تجدل به دشمن آرد تعب
 علی شه لا فتح به ملک دین رهبر است
 امام جن و بشر شاه زمن و زمان
 حامی دین خدا باب حسین و حسن
 نور رخش جلوه گرد زصفات آیمن
 صیت جمال الش رسید تا باختنا و ختن
 قاتل مرحبا علی که فاتح خیر است
 آینه روی او جلوه ز عقبی شد
 واللیل یگسوی او هند دلهاشد
 فاسق به خم عذیر والی والاشد
 برهم مسلمین رهبر و مولاست
 مولد جبل المیت شیر خدا حیدر است

۴ تمام افلاد کشید زنور او منجلی

محرم اسرار حق شاه ولایت علی

عدوکش وصف شکن بُلک ایمان ولی

فانع دلهای ما، بهجت قلب نبی

ابن عم مصطفی فاطمه را هم سراست

چه آمدی از عدم ملک اخدا را امیر

شہنشاه عادلی غضنفری شیرگیر

بهوشت و جنات وعدت بکاخ لطیش سریر

چو رسید رضا، پیشواد بدام عشقش اسیر

که شنه لطف او به عرصه محشر است.

«**ملح قائد اعظم آیت الله خمینی**»

پیشوائی که به اقیم جهان جلوه گرست از همه مردم آزاده خوشام سراست

رهنمایی که زشن علی و مهد عطاست پیشوایی که براین ملة تاجهادر پدر است

سخشن منبع فیض است و کلاش مطلوب همچو شمع است که روشنگر راه بشر است

آفتاییست که شام وطن ایران را کرد چون صبح هما صبح که صحیح ظفر است

آیت الله خمینی که به اقیم جهات جلوه خر شید صفت کرد و رشک قرار است

مدع آن قائد اعظم تو بگو رسید رضا،

که کلامت شکرین باشد و نیکت اثر است.

۶ محرم ۱۳۹۹ ه.ق

«مدح علی (ع)»

ساقی می نابم بده از خم مهر مرتضی
تاج رعه‌ای نوشم از آن با درستان باصفا
دور از غم و رنج و محن از قید ناشادی رها

مدح علی مرتضی گویم پس از حمد خدا
عیشت دمادم ساقیا جامم بده جامم بده
از خم مهر مرتضی صهیای گل فامم بده
اول سرد حمد خدا آگویم که بی همتاست او

مدح خداوندی که هم پیدا و نپیدا است او
از هرجچه بر ما بگذرد بیناست او دانست او

گرچمه ره سوی عدم گیرندیا بر جاست او
پروردگار ذوالمن - اللہ یچون - دادگر
فرمانده کل سما - پروردگار بحر و بر
بعد از خدا مدح بنی شایسته می باید سرود

از ما بر آن پیغمبر عالی نسب هر دم درود
از او هم ایمان، بحق در قلبها آمد وجود

عیسیٰ چنف - موسیٰ چنف - یحییٰ چنو، هرگز نبود
صلوات بر آل بنی پیغمبر نیکو خصال
ختم رسول، فخر امام، نیکو سیر، گلگون جمال

مهر علی در سینه ام گنجی است پرقدرو بنا
 تعویض با کل جهان کی میکنم این مهر را
 مولای من، آقای من والا گهر خیر گشنا
 شکر شکن - شیرین لقا - کان سخا - ایزد نما
 چون سپرده رفت از رجب در خان حق زاده شد
 بر شیعه در ماه رجب احسان فراوان داده شد
 در نعمت او گفته بنی من شهر علم و اوست باب
 هم ترجمان دین حق هم معنی ام الكتاب
 او را القب داده است هم پیغمبر ختنی مآب
 حیدر - علی - صفر - وصی - اول ولی چه بو تراب
 ای جان من قربان آن جاه و جلالت یا علی
 چشم جهانی روشن از نور جمالت یا علی
 از فاطمه بنت اسد آن شیرزن، ماهی عیان
 گردید در ماه رجب شمشاد عقد - ابر و کمان
 لاله رخ و گیسو شبق - دندان دُر و غنچه هان
 کافر کش و مسلم نواز - عالم - ملایک پاسیان
 همچون علی ناید پدیدای شعه از مام جهان
 مافق انسان باشد او در هر مکان در هر زمان

او را خدا خوانم آگر عیب است و کفران و خطای
دین علی باشد همی آئینه ایزد نما
مدح او گشته خدا - هم مصطفی از هلائق
باشد علی نور خدا - دست خدا - شیر خدا
کلب در ش خاقان چین - لقمان غلام حکمتش
فرض است بر کل جهان تا پاس دارد حرمتش
از مقدمش شد با صفا صحرای سوزان حجاز
در شام مولودش همه درهای رحمت آگشته باز
در مهر بان بی بدل در ملک ایمان سرفراز
باید در این دوران کنی از خصمش ای جان اختراء
دریای علم و معرفت باشد سخنهاي علی
در قلب پاک شيعيان پيوسته مأواي علی
ای شيعيان در مدح او قاصر زيان شاعر است
تنها نه من بل آنكه در اين فن مشكل ما هر است
ذکر علی هفت مرا نوعي صفاتي خاطر است
مدح علی هفت مرا از روی شوق و افrest
شعری سردم - هدیه سان در تردد جانان میبرم
ران ملغ «سید رضا» تردد سلیمان میبرم.

کاشان - ۸۲/۵۹

«مدح عَمَلٍ»

کُزْنٌ کَه زَد بَلْبَعْنِچَه نُوبَهار انگشت
بَه پَای اَگل بَشَّيْن وَبَرَن به تَار انگشت
بعبرت آنکه به کار جهان نظر نکند
فروکنند به چشم هزار بار انگشت
به حیله هر که دل دوستان خویش شکست
بگیرد از سراو تاج افتخار انگشت
کَسْوَدَه بَاد زَبَانِم به مَدْحَ آن مردی
کَه کَذَه اَسْت در خیر از چهار انگشت
مَسْپَه را مَامَت عَلَى ولِي اللَّهِ
کَه زَد بَه خاتِم تقوی رسول وار انگشت
کسی که پیر فلک می گزید بر دندان
زعزم و همت والش بیمار انگشت
اگرچه «عرتو»، «سید رضا»، به دل تنیست
ولی به مدح علی از قلم مدار انگشت.

غزل «حضرت زهرا»

ای فاطمه که دخت رسول خداتوی
 مرآت حق نمایی و بدر الدّجا توی
 بانوی صدر دینی و معنای حجب و شرم
 فرزانه همسر علی مرتضیا توی
 در دامن تو یافت حسن پرورش بلي
 مام حسین وزینب جنت سراتوی
 در مکتب دیانت و تقوی و معرفت
 تنها زنی که یافت مقام بجا توی
 ای فاطمه تو منبع مهر و عطوفتی
 وی فاطمه ملیکه ملک حیاتوی
 ای جان عالی بعذای تو فاطمه
 حقاً شفیع مجرم روز جزانوی
 فخر علیست اینکه تویی یار و همسرش
 فخر بني است اينکه صبیه درا تویی
 «سید رضا، به پادشاهان نیاز نیست».
 تا بر درسرای ائمه گدا تویی

میلاد دینِ امام حسین

بر برش از عرش احسان میشود
 شام میلاد عزیز حیدر است
 امشب اخت میکند باماه ناز
 آن تابی خدمت شب رسول
 صورتی پون مرتعلا بس تا بنا ک
 کو دکی نیکورخ و زیبا بود
 هر طرف هنگامه بر پا میکند
 عالم امکان چراغانی کند
 فرشیان دور انعم و رنج و من
 تو سر کبت است رام شیعیان
 قطب ایمان فخر عالم میرسد
 عرش و فرش از نور چهرش منجلیست
 وی سور قلب زهرای بتوان
 ای حسین ای انتشار ماسوا
 چون خود کردی برآه حق نثار
 آب دادی نخل را آمازشون
 پیش پیش مردوzen رسوا شود
 قاسم، عبد الله، جعفر داده ای
 آرزوی کربلا دارم به دل
 پر زند مرغ دل « سید رضا »
 تاریخ ب آستان کر بلا

امشب عالم نز باران میشود
 امشب از شبای دیگر برتر است
 امشب آوای پریان دلخواز
 امشب از دامان زهرای بتوان
 سیرتی پون مصطفا پاک آپاک
 قامتش پون شاخه طوبابود
 عند لیب امشب په عنعا میلند
 زهره امشب پرتو ایشانی کند
 عرشیان شادی لذان و خنده زن
 گردش دنیا به کام شیعیان
 پیشین فرزند آدم میرسد
 شام میلاد حسین بن علی است
 ای حسین ای زاده دفت رسول
 ای حسین ای پور پاک مرتعلا
 ای حسین ای پادشاه گلخداز
 تا نخشک نخل دین از خصم دون
 تا که مشت پور مرجان و اشود
 الکبر و عیاش و اصغر داده ای
 آرزوی کربلا دارم به دل

«قصیر کرد»

طوطی طبع شاخوان شد به گلزار حسینی
بلل نظم شده مخبر ز اخبار حسینی
مکتب خلقت اذار دچون حسین آموزگاری
میدهد آزادگی را یاد ، کردار حسینی
دیده حق بین اگرداری تظریگشا و بنگر
مظہر توحید شد ظاهر ز آثار حسینی
مرتفع ناحق شوید و مجتبی مسموم شد
شعله ای در کربلا زد سوخت از بار حسینی
خامس آل عبا و سویں پرچ امامت
دین بود جاوید زان رفتار و کردار حسینی
آنکه گردید بر شهید کربلا فرزند زهرا
روز محشر نام او باشد بالخطومار حسینی
در قیام شاه دین و دهم ماه محرم
گشت گلگون گربلا از صحن گلزار حسینی
مات هفتاد و دو ملت ، از دو و هفتاد اویزد
آفرین بر اینچین یاران غم خوار حسینی
دیده حق با خون هفتاد و دو تن گردید کامل
پس بقای دین بود از خون انصار حسینی

عشق در جون شد علی اکبر جوان ماه سیما
آن شبیه مصطفی آن نیک گفتار حسینی
در حرم قدس با خویان دین یکسر نشیدند
آنکه گردید بر ابو القضل آن پیغمبر حسینی
سر به زانوی تحریر جمله اقطاب مذهب
بهر آن شش ماهه اصغر طفل بی یار حسینی
حیچ دشگر در جهان سر باز شش ماهه ندارد
جز حسین و کربلا آن بلبل زار حسینی
روز عاشورا عزیز مصطفی گردید تنها
سینه ات غیر از سید سجاد بیار حسینی
گفت با خواهر پیاو مرکب رزم تفاهل
بر فراز می پرچم توحید و پیکار حسینی
از ازل لوحی است تحریر تا شهید عشق گردد
خواهرش اشد بر اسیران یا رهمنوار حسینی
در ره شام است معراهای شهیدان برسنی
آفتاب عشق می تابد ز رحسار حسینی
در سورخانه خوبی بود خورشید یا ماه
با که این انوار ساطع گشت ز انوار حسینی

دیر نضرانی کجوار اس حسین مهمان راهب

حلم عاجز شد ز صبر و صبرا ز کار حسینی

سلوه و مریم، صفورا آسیله، هاجر و حوا

دور رأس شاه دین هستند عزادار حسینی

چون ندای طرقوای آمد که راهب دیده بزننه

میرسد زهرای اطهر مادر زار حسینی

عنجهای از گلشن توحید اندر شام ویران

گشت مدفون آنکه بُد شمع شب تار حسینی

در خرابه گفت بازی سب که بایایم کجا بشد

گویین ای عما عجون شد ماه رخسار حسینی

بر بزید و آل سفیان نیست غیر از لعنت حق

هست در هرجا اثر افزون ز آثار حسینی

کو سوادت رسید رضا، تامدح با برہان لفیضی

نیست مداحی تو هرگز سزاوار حسینی.

«مرثیه و بھر کاری»

نه تنها گل زگلزار رخ ما هش معطر شد

عیرون نافه شد، مسکختن شد عطر قصر شد

نه تنها پیر خم گردد به پیش قد دل جویش

کمان شد قوس شد شمشیر شد برند خنجر شد

نه تنها موج یم شد مات پیش موج حشماش

خرشد دین شد دریای عمان بحر احمر شد

نه تنها شد سریر کاخ لطفش جنت المأوا

که سدرة از جلال وجاه او پر زیب وزیور شد

نه تنها یوسف اندر حسن مدن مشهور در عالم

جمال احمدی از یوم ف کنعان نکوت رشد

نه تنها در بتوت ختم شد برابر بیاد خاتم

غذیر خم علی براویاد اللہ سرور شد

نه تنها در احد یعسوب دین شد حیدر صفر

با عمر و عنتر و مرحب بهر جنگی غضنفر شد

نه تنها طور شد میعادگاه موسی عمران

که جبریل امین بهر محمد آیه آور شد

نه تنها شد احد رنگی زخون حمزه ناکام

زمین موتاہ رنگ گل زخون پاک جعفر شد

نه تنها بتسکن گردید ابراهیم بن آذر
صنم افکن علی در کعبه بردوئی پیمیرشد

نه تنها دامن محراب از خون علی شد رنگ
زمین قتلگه رنگین زخن پور حیدر شد

نه تنها سوخت در، از آتش کین خانه هرها
همانا سوختن در کربلا یکبار دیگر شد

نه تنها شد حسن مسوم زهر لفتر اشعت
محمد پور اشعت کوفه مسلم را جفا کرد

نه تنها شد حبیب و مسلم اندر کربلا قربان
شهید دین و توحید خدا هر نکو فرشد

نه تنها گشت اسماعیل اندر راه حق قربان
حسین شننه در کربلا بجهون آفتاد عشقی بروشد

نه تنها مادر قاسم بزر برسینه و برسر
با همان تم ام نیای خزین از مرگ اکبر شد

نه تنها شاه دین آمد سر نعش علی اکبر
به عاشورا حسین شننه لب بی یار و یاور شد

نه تنها گفت ادرک یا اخا عباس آب آور
صدای العطش از خیمه گده تاعرض البر شد

نه تنها فتح کشتی راندو از طوفان کفر، این
حسین با کشتی بشکستگان درخون شناور شد

نه تنها خبر اصغر نشان تیروپیکان شد

شان تیر دیگر پشم عباس دلاور شد

نه تنها قامت سرمهیین افتاده اندراخاک

خجسته بانوی اسلام زینت بی برادر شد

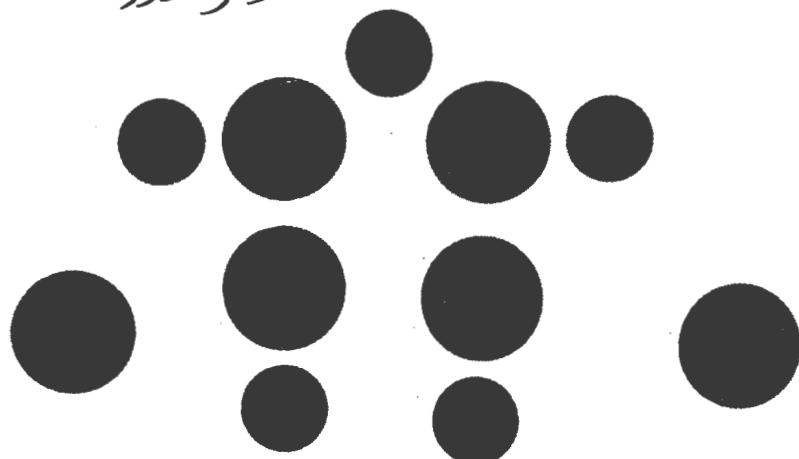
نه تنها هدّه از بهرسیمان داریغامی

فغان ذوالجناح شاه دین تاهفت اختر شد

نه تنها بُوی سیب آرد سیم از تربت پاکش

شفیع ما گنکاران حسین در روز محشر شد

نه تنها «سد رضا» شد نوحه هوان شاه بی لشگر
ملک شد نه فلک شد، آسمان شرعاً شر عرش دلور شد.

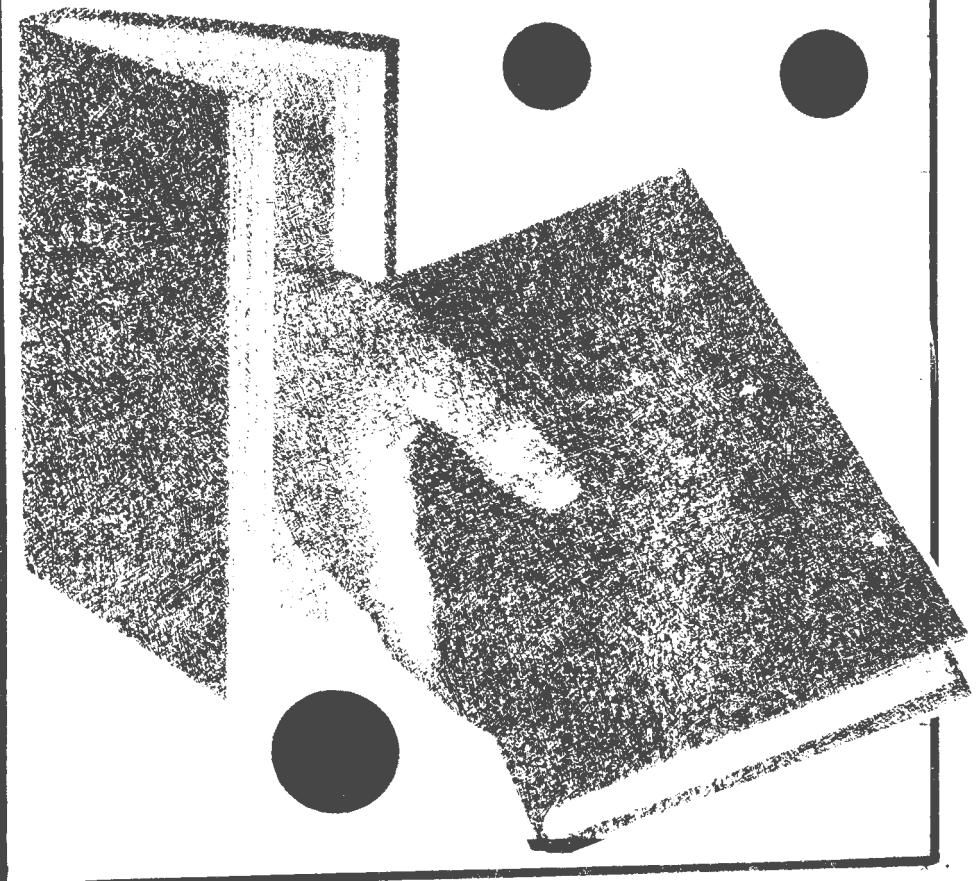
«زینب»

قهرمان صبر و بانوی شهامت زینب است
آسمان فضل را مهر سعادت زینب است
بیادگار حیدر و یار شیکبای حسین
نور چشم فاطمه با قدر و عزت زینب است
منظور آزادگی ملیکه ارض و سما
معنی حجب و حیا هم علم و عفت زینب است
آنکه مشت خویش را زد بردهان یاوه گو
در کمال غرّت و فخر و شجاعت زینب است
آنکه بعد از قتل شاه دین حسین بن علی
رفت سوی شام ویران در اسارت زینب است
آنکه فرزندان هاشم را چوگل پریر شده
دید از ظلم یزید بی مروت زینب است
آنکه بعد از رهبر دین خدا یعنی حسین
کرد از اسلام بی یا و رحمایت زینب است
آنکه اندر شام بالغتار آشنازی خویش
کرد رسوای آل سفیان را باعفت زینب است

آنکه در فردای محشر همچوار فاطمه
می‌کند از شیعه مجرم شفاعت زینب است
آنکه از در مکتب آزادگی «سید رضا»

داد یاد شیعیان درین شهامت زینب است.

« ذکر محییت حضرت عباس »

چو عباس علی از زین نگون شد

زمین از خون پاکش لاله گون شد

از زین داغ و از زین اندوه جان کاه

دل جمله خلائق غرق خون شد

جدا چون شد ز پیکر دست عباس

ملک زد بوسه ها بر دست عباس « جواب »

حسین آمد سر نعش برادر

کمر از غم دوتا دل پر ز آذر

ندا در داد عباس در لدور

ز جور اشقيا اللہ اکبر

جدا چون شد ز پیکر دست عباس

ملک زد بوسه ها بر دست عباس « جواب »

برادر جان تو بودی یا ورمن

به دشت کربلا آب آورمن

پا خیز و مرا یار و معین باش

که بر راه است چشم اصغر من

جدا چون شد ز پیکر دست عباس ( )

ملک زد بوسه ها بر دست عباس ( ) « جواب »

حسین آن مظہر خلاق اعظم
 حسین آن ما یه فخر دو عالم
 دو دیده اشکریزان دل پرازغم
 به زیر لب چنین گفتا دمادم
 جدا چون شد زیکر دست عباس
 ملک زد بوسه ها بر دست عباس «جواب»
 گشا چشم از هم و رویم نگه کن
 سپاه دشمن دون را تبه کن
 برا در خیز ایام نبرد است
 صبح دشمنان چون شب سیله کن
 جدا شد چون زیکر دست عباس
 ملک زد بوسه ها بر دست عباس «جواب»
 زجا برخیز ای غمخوار زینب
 چرانغ و شمع شام تار زینب
 که بعد از من برا در جان کسی نیست
 که باشد در غربی پار زینب
 جدا چون شد زیکر دست عباس
 ملک زد بوسه ها بر دست عباس «جواب»

مرا بعد از تو یار و یاوری نیست
برای کودکان آب آوری نیست
امید قلب طفلان ای برا در
دگر بعد از تو شوری در سری نیست
جدا چون شد ز پیکر دست عباس
ملک زد بوسه ها بر دست عباس "جب"
علمدار سپاه من تو بودی
در این دنیا پناه من تو بودی
ز جابر خیز ای جان برا در
که شمع بارگاه من تو بودی
جدا چون شد ز پیکر دست عباس
ملک زد بوسه ها بر دست عباس "جب"
مکو "سید رضا" زین شیوه دیگر
که می سوزد دل زهرای اطهر
شقاوت خواه از عباس فرد
چو مانی در صفت صحرای محشر
جدا چون شد ز پیکر دست عباس
ملک زد بوسه ها بر دست عباس "جب".

مدحی از حضرت رضی (ع)

آنکه در صحن رضا فرزند پیغمبر نشیند
همچو مُخْرِم معتقد در خانه داور نشیند
آنکه گردید بر رضا شاهنشاه ملک خراسان
روز محشر با علی آن ساتی کوثر نشیند
فاش میگوییم که زول رضا محبوب داور
در بخشش خلد با اتباع دین یکسر نشیند
زار قبر امام هشتمین شاهنشاه دین
در قیامت ظل عرش خالق اکبر نشیند
از چمن مفروش گردیده حریم شاه سراسر
سبز پوشان مهادی گردید پیر نشیند
آب در فواره گردان تا صفا بخشش چمن را
از صفا پیش عارفی چون صبع نیلوفر نشیند
بلبلان با نعمه های جانقزا اندترن
بانگ ملاح غزلخوان بر دل دلبر نشیند
قبله هفتم امام دین علی موسی الرضا را
آنکه از بصر شفا بر درگهش کافر نشیند
برج هشتم ضامن آهو امام المتقین دین
آنکه موسای کلیمس باعضا بر درز نشیند

بوجت قلب بني نجل على فرزند زهراء
 حجت حق باشد و بر مسند حیدر شيند
 مات و محاکومت ز حکمت جمله اقطاب مذاهب
 به رحاجت در حریمیت اکبر و اصغر شیند
 هر که ياد آرد غریب شد و بیدار ماهون
 هر زمان بر دیدگانش اشک چون گوهر شیند
 يادم آمد ناله های آن شاه دور از وطن را
 کز جفا تا شیر زهرش بر دل و پیکر نشیند
 يادم آمد در شهادت سوز و حرمائش که تها
 چون غریبان بیکس دبی موس و باور شیند
 از مدینه تابه طوس آمد تھی با چشم گریان
 پس به بالین پدر چون لاله احمد شیند
 يادم آمد از حسین و کربلا جد کبارش
 کی نواند در عزای شبیه پیغمبر شیند
 يادم آمد کزن عطش چون آب خواست از دست اشمن
 جای آ بش تیرکین بر حنجر اصحر نشیند
 سینه شاهی که بُد گنجینه اسرار بیزان
 با صفات جائی است اما شمر بد اختر شیند

حنجری را کو مکرر بوساه زد ختم رسولان
 ظلم باشد بر چین حنجردم حنجر نشید
 ناروا باشد که زینب زهره زهرای اطهر
 چشم گریان قلب پرخون بیس و یاور نشید
 گفت صغرای جگرخون کای پدراین زار و دلخون
 تابه کی در انتظار اصغر و اکبر نشید
 روز و شب اندر عزای رهبر آزاد مردان
 «سذرضا» با قلب خون و دیده هی ترقیشید
 با زبان الکنت سید رضا، هر گر نشاید
 مدح سلطان خراسان زیب این رفتار نشید.

«عزم القلاّب»

سته گرندار طرفدار دیگر	قلم گشت پیروز بر شیخ و خنجر
بلر زید پشت خصیم ستمگر	از این ارتش انقلاب مسلمان
زیاری این مردمان دل اور	بیفتاد از خت طاغوت دوران
با هزار نور آورد این خلق آخر	رژیم ستمکاره پهلوی را
برای تحلی این نیک اختر	حمله حانها که شد از کف نوجوانان
چه نیک اختری اختر صلح آور	چه نیک اختری اختر فتح و امید
کنون شاهد بخت و فتح است در بین	به هر سید رضا پژوهه را دندیاران

«مدح امام رضا»

درمان درد را ز مطیّب الرضا بگیر

خواهی شنا طریقه افعال ما بگیر

چندی مقیم بارگاه شاه عشق شو

از خاک درگاه شاه خوبان شفا بگیر

بایاری مرثه بزدای از درش غبار

داماش ای به درد شده مبتلا بگیر

نفعمه سرای گلشن آل رسول باش

بر شاخسار گلشن ابرار جا بگیر

ترن پشت پا به حمام می‌ولذت جهان

از دست ساقیان رضا درد لا بگیر

با جعد شوم همدم و هم در مشو، چون

سایه به سر ز بال رفیع هما بگیر

تابوده ام غلام رضا بوده ام به عمر

چون من برات خدمت این پلا شایگر

«سید رضا» رفاه دو دنیا نصیب شست

سرمشق زندگی ز امام هدا بگیر.

«عَزْل» «در ملاح امام رضا»

کافر عشق تو ام پا بند ایهات نیستم

آرزوی جنت و حوران و علمان نیستم

در بهشت کوی تو مست از می روحانیم

مایل شرب طهور باع رضوان نیستم

کمتر از پروانه ای هرگز نمی بایست بود

گرد شمع عارضت پروایی از جان نیستم

درجوار خاک پاکت ای غریب شهر تو س

گر رهیدم از تعلقها پیشمان نیستم

ای که شاهان جهان از خاک پلیت کمترند

جز تو را در زندگی هرگز شاخوان نیستم

کسب فیضم تا که باشد ای دل از شمس الشموس

حاجتی هرگز براین خورشید رخshan نیستم

مدح او شایسته باید گفت ای «سید رضا».

لایق مداحی شاه خراسان نیستم.

و قصی که ای راجح بمول مسروحت قائم (ع)

نیمه شعبان سرور افرا برای مسلمین شد

تاولادت یافت مهدی، ده پون خدبرین شد
العجب فرخندہ ماہی فصل عیش و شوق و شلای
حوریان از عرش گویند ماه کوفه‌المسلمین شد
همچنان جدش محمد ص رهبر عدل و عدالت
پون علی مرتفع در راه دین، قبل العیش شد
ای گروه شیعیان برجملگی بادا مبارک
عید مولود ولی عصر پرچمدار دین شد
نیمه شیعیان چه سر زد از افق نور و لایت
از قدم حضرت شیخی چو فردوس بین شد
مرغزار و با غوا کردید خرم پون بهاران
دشت و صحراء از چه نهاد پون نگا سچین شد
شبیم مهر از هوا بارید مر وا زید غلطان
کھشان دامن فشان از عود و مشک او پاسین شد
بلبلان با تغما های دلفزا اندر تر نم
قمریان اندر نوا، گذاز از عرش رلشین شد
در شکفت این چاه فصل وا زچه روش موسیم گل
خلف عادت گوینیا از گردش روح اینچین شد

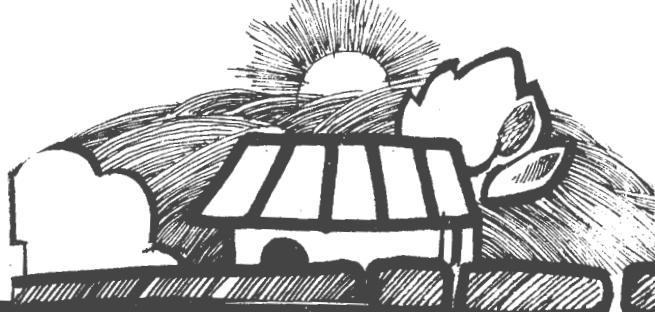
هافت یعنی سرو شم زد که ای مسکین بخوابی
 مهدی موعود آمد ، استوار ارکان دین شد
 روی در سامره و آیات سبحانی تظرکن
 نور حق ساطع زیست سبط ختم المرسلین شد
 خانه نرجس تظرکن ، بین شده طوف ملایک
 خادم دربار نورانی او روح الامین شد
 شمع بزم آفرینش اشرف اولاد آدم
 زادگاه حضرتش بیت امام المتین شد
 آنکه ابذر مکتبش لقمان و ابراهیم و موسی
 خضر و یسی طفل ابجدخان آن سعدناشیش شد
 پیغمبر قلب بنبی نجل علی فرزند زهراء
 دره ایضا دیار زده باب علم آن نازین شد
 مصطفی رو مرتضی خوا آنسهه واللیل گیسو
 فاطمه رتبت حسن شوکت حسین در زم کن شد
 در عبادت سید سجاد آمد نتگر دین
 همچو جدش ، او ز خالق انت زین العابدین شد
 همچو باقر در حقایق مدرس علمش چه صادق
 کاظم او موسای کاظم ، آنکه قطب العارفین شد

پچون امام هشتمین سلطان دین شاهزادان
 در رضای خالق یکتارضایت آفرین شد
 پجوت نقی بر مومین دارد بسوی جود و سخاوت
 هم نقی باب عدل است حق در آسین شد
 تجدید روش ای امام عسکری سروم حبیان
 در ولادت مهدی قائم امام الطاهرين شد
 ای شده محکوم حکمت حمله اقطاب مذاهب
 مومنین مرهون لطفت زاویین و آخرین شد
 ای شده کاخ رفیعت برقک از شلآن و رفت
 کفشه گردان درت ای شاه، چبریل امین شد
 ای شهنشاهی که نام نیکوت، مهدی قلم
 عاشق و مشتاق روت قلب پاک مومنین شد
 ای که با فرقان شریک و حامی دین محمد
 حافظ توحید اکبر، قوه بر ارکان دین شد
 آخر ای شاهان نظر کن، مردم آخزمان را
 رفت عزل ازین ایشان، بس جتنا در زین بیت شد
 از محبت سید رضا گفت اسخن در وصف حست
 زانکه نتوانست مرحت را بگوید شمشکین شد
 در میان پیسادان، نکته دانی مشکل آمد
 لیک این گلزار سبز از جانب جا افرین شد

یا مهدی

کی نم روز و روزگارم هست
 کی دگر آرزوی یارم هست
 کی به کس در زمانه کارم هست
 بیترین نام و یادگارم هست
 به خدا چشم اشکارم هست
 تا که یاد تو در گنارم هست
 من هم آزادگ شعارم هست
 سر بلندی و انتقام هست
 سبک از بخشش تو بارم هست
 درین خلق اعتبارم هست
 نور تو پر تو هزارم هست
 گر به لب در میاهارم هست
 من همان «سید» پریشانم
 که به لطف تو انتقام هست .

تاخوای ترا به سردارم
 تاتویی یارمن به رو جهان
 تاتویی ملجأ و بناء همه
 مدح و وصف توام به ذرعی
 در مراق توروز شب خیران
 نارخ از های و هوی دورانم
 چون تو آزاده دست پیاری
 هم گدای کوی تو یارا
 باز بزم زیاد لشته ولیک
 زاعتار توای شنیشه دین
 گر بهم ز عشق دیدارت
 گوهر اشک بین به دامانم

مژده وصال

شیعیان را عاقبت نور بصر خواهد رسید

عاشقان را یار از راه سفر خواهد رسید

آفتاب بخت مای مدّعی خواهد رسید

نخل امید مسلمان را شمر خواهد رسید

ظالم اندر دهر جاویطان نخواهد ماند چون

حضرت مهدی عج امام دادگر خواهد رسید

دوستان این روزگار حفت آور طی شود

شام تاریک مسلمان را سحر خواهد رسید

در فساد و ظلم دنیا عزف گردیده است چون

منجی عالم مدد کار پسر خواهد رسید

بر پساط ظالمان مرج بلا خواهد دفتاد

نابه کاخ جور شداد آن شر خواهد رسید

چابزان را رنج و خاری آن زمان خواهد فزود

فاسدان را نار حسرت بر جگر خواهد رسید

غم محور ای خلستار عدل و داد و دوستی

عدل پرور رهنمای خوش سیر خواهد رسید

تاکه داری صبر ای «سید رضا» رهگراو

مژده باد! بر تو ایام ظفر خواهد رسید.

«ای امام زمان»

ترا ای زحور انشان دوست دارم
ترا ای بلند آشیان دوست دارم
ترا تابه حدّ خدا می پرسیم
به کردار پاکان بی غل و غش
قسم بردل صوفیان صفاکیش
ترا ای بهشتی رخ نیک اسیرت
به خلاق هفت آسمان دوست دارم
با ه سبیح مردان خواهند ه حق ترا ای امام زمان دوست دارم
با ه سید رضا لطف خود را بخودی
ترا تا ابد جاودان دوست دارم.

«غم سید رضا»

مرا زهجر تو حشم اشگبار و دل خونست دگر پرس که حال تو عاشقا چون است
ضیا ز دیده صفا از دل شکسته گریخت مراد گرچه امیدی باه صبح می گوینست
چلو ز حشم نزیز دسر شکو دل خونلب هنان دیده و دل ز اختیار بیرون نست
منجم از چاه مرا مرده حیات دهی ستاره من از اقبال، عکس ووارو نست
تو عافنگوی زمان عشق بی مثالم دید ولی هنوز پی شرح عشق مجذونست
تو وسعت غم «سید رضا» نگره شعر
دگر مکوی اکعبنا پخته یا که موزو نست.

«مقام آموزگار»

دنیارهین خدمت آموزگارهاست

آموزگار گوهر پر قدر و پرهاست

آموزگار چشم‌های حیوان اینجهان

آموزگار کان خرد منبع عطاست

آموزگار رهبر آزاد مسلک است

آموزگار ناجی نوباوگان ماست

آموزگار چون پدری هست مهریان

آموزگار پیکره الفت و صفات است

آموزگار مرشد ایناد ملت است

آموزگار مأخذ تدریس و بی ریاست

آموزگار مجری فرمان ایزدیست

آموزگار برهمه خلق رهمناست

این قوم راه کج نزود در تمام عمر

آموزگار تا که براين قوم مقتداست

بپسرد رضا "به مدد محفله چنین بی"

آموزگار لمعه‌ای از نور گیریاست.

دیخ دهستان

زمین از خرمی بار دگرچون باع رضوان شد

مصطفا باع و بر امروز از باران نیسان شد

کل سوری زده تخت زمرد گوشه گلزار

معطر جویبار و دشت و دراز بیوی ریحان شد

عرق از چهره دهقان چکد یا شبین از گلهای؟

کله ایسان با صفا و با طراوت صنی بستان شد

چمن بادست دهقان جامه نوکرده اندترن

زمین از قدرت این مرد پولادین گلستان شد

با هرجاه استادهقان نورایمان جلوه گردید

یقین از قلب دهقان پر توافقن نورایمان شد

ز آب دیده طفلان زارع، زرع شد پر بار

مگر سر حشمه این عطره پراز آب حیوان شد

زبس افظلم مالک مرد دهقان روز و شب نالید

بیامد جهد نوسازی که حامیش ذات زدان شد

به هر شهر و دیاری شاعری توصیف دهقا نکرد

به توصیفش همی رسید رضا چون منع خواهان شد.

«اندیشه آزادگان»

کَرْدَرَآردَخَصَمَجَانِيَرِيشَهُ آزَادَگَانِ
نِيَسْتَبَرْفَرَوْطَنِانَدِيشَهُ آزَادَگَانِ
زَهَدَسَالَوسِيَبُودَكَارَرَوْحَانِيَنَفاِ
جَنَگَبَا هَرَمَتَجَعَشَدَپِيشَهُ آزَادَگَانِ
هَرَكَهُكَوْدَدَسَدَّرَاهَپِيشَرْفَتَمَلَكَتَ
هَمَچَوْخَارَافَنَدَبَا خَاكَازِيشَهُ آزَادَگَانِ
اَنَزَبَرَايِلَفَعَرَوَبَهَخَصَلَانَخَارِجِيَ
نَزَهَشِيرَآيدَبَرَونَانِيشَهُ آزَادَگَانِ
هَمَچَوْسَرَوَآزَادَهَبُونَپِيشَهُ سَيَدَرَضَامِتَ
چَونَتَبَارَاوَبَودَازِيشَهُ آزَادَگَانِ.

«در مرگ طالقانی»

مَارَاجَهَقَدَرَتِيَپِيَفَعَغمَبَرَزَگَ
تَكَلَپِيرَهَنَدِيدَازِينَماَتمَبَرَزَگَ
لَرَزِيدَآديَتَاَزِينَدرَجَانَگَداَزَ
چَونَرَفَتَاَزَمِيانَبَشَرَآدمَبَرَزَگَ
اَيَنَرَزَمَخَورَدَهَدَلَ،پَنَزِيرَدَبَاهَوَشَنَ
اَزَسَجَرِيَحَادَارَشَهَمَرَهَمَبَرَزَگَ
رَفَتَآَنَكَهَبُودَمَرَهَمَرَهَمَجَهَايَانَ
رَفَتَآَيَتَالَقَوَيَكَهَعَلِيمَوَبَصِيرَبَودَ
زَينَعَالَمَدَقِيرَهَيَكَعَالَمَبَرَزَگَ
مَحَمَودَنَامَبُودَوَسَنَدِيدَهَخَويَرَفَتَ
آنَطَالَهَانِيَپَدَرَآنَعَالَمَبَرَزَگَ
هَسَيَدَرَضَانَهَبَهَماَتمَآنَرَادَمَرَدَهَفَتَهَ:

رَفَتَاَزَجَهَانَبَاهَسوَيَجَنَانَهَدَمَبَرَزَگَ.

« بَهْرَيْه »

خیمه زد بردشت زیبا دختر فصل بهاران
می بزن خندان و خرم در حرم لاله زاران
ابر میگرید ز بعد خنده برق جهان سوز
زینت گیسوی خود کن اشک مروایید باران
از قفس ساز بزه وزندان اثر دیگر نهاد
مرغ زار ار پرگشاید در فضای مرغزاران
 Zahed دیوانگی از سرفرو بگزار و باز آ
 ساعی از بزن همدوش خیل میگساران
سوسن و شرون راه یکسو یاس سیمین بربه سوی
گونلوگوها می کنند از شوکت فصل بهاران
سر و آزاد از سر شوق آورد سر را به تعظیم
تا سلام خود کند ایثار برگلین جواران
اردک و تیهو و بلبل، سار و درنا، کبک و صلصل
پویک و قمری، پرستون نعمه خوان برشا خساران
مطر با چنگی بزن ساقی بیاور جام می را
تار و دیرون ملال از خاطر گلبرگ یاران
پرده از رخ برفکن ای دلبر زیبای مهر و
تاقو اخترگم شوند از نور خر این گل عذاران

بادو آهوي غضتقر كير خود خواهم بگيري
 از ميان اين جوانان سمهي قامت شكاران
 اي نگار پرده پوشم زين چمن يکدم گذركن
 تابه پايت در بیفتند اين قدح پمانگaran
 همچو گل خندان بيا تا گردن اي زيبا بگردم
 گل به اين نازك تني هامينواز دگاه خاران
 جام می «سيد رضا» طرف گلستان و لب يار

قدر دانی کن که در جنت نباشد بهرياران.

«عالیم و آدم»

از چه رو عالم بلا خیز است و آدم دل فکار
پشمها اگر یان و سره پايش و دلها بیقرار
از چه رو گلخنده ها از باغ لب پژمرد و ریخت
وز چه رو دیگر نهی بیند کسی رنگ بهار
نیست مردم را به یکدیگر تلطف اندکی
وین عجب دیگر برادر با برادر نیست یار
نوجوانان سالمدان را تمسخر میزنند.
سالمدان نیستند از ناصحان روزگار
اغنیا بی اعتنا هستند با بیچارگان
بینوایان غافلند از سجدۀ پروردگار
ما قلان مغورو و صاحب منصبان نامهربان
ابلغان برکارهای بدکنندی افتخار
حرفا چون خنجر و دلها سراسر کفر و کین
شعرها بی منطق و اندرزها بی اعتبار
زاهدان بی مایه و سرمایه داران فکرسود
کاسپان ، سفله بازار فکر احتکار

مادران بادختران خویشتند دام به جنگ
 هم پدرها ذلت فرزند خود را خواستار
 شاعرات سید رضا با یکدگر ژمن شدند

فکر مردن کرد باید چون گذشت از کار کار.

در رابطه با کودتا می آمریکا

بی ابشوکه آمریکای مزدور
 برای ملّت ماهنشه ریزی
 وجود بدی نشانه ایش نقش برآب
 و نیکن ره بر ایران و ملت
 دیوار آن سازمان پوچ و خالی
 بوریز آنکه راندما که هدیتم
 چین شوری بیار و سید رضا کرد
 بحرانی راکه ایزد برف روز د

هرانکس پُف کذ رسش رسوز د.

«شعر زیر بمناسبت جنگهای ایران و عراق (اسلام و کفر)
سروده شده است: »

«مرز پیروزی»

قتنه‌ها در زیر سر صدام بد کردار دارد
بهرنا بودی ایران کوشش بسیار دارد
قائد کفر است و بادین خدا پیکار دارد
شادی باشد که آمریکا شان را یار دارد
ماه سلمان ان کجا ترس از چنین پیکار داریم
مردم میدان ببردیم و خدارا یار داریم
خیزای ایرانی آگاه تا با او بمنگیم
با چنین دشمن که را در بیله های نکو بخنیم
باتوابی کفر بایستی که رود روبختیم
تاتوان داریم و خون باقدرت بازو بخنیم
دشمن اسلام را باید شکستی سلامگین داد
باید ای مردان حق یاری بفرزندان زن را داد
چشم امید امام مسلمین بر ماست آنون
شاهد پیکار ما با دشمنان دنیا است آنون
روز پیکار شما با دشمن رسواست آنون
اختلاف اندازی ای مردان حق بیجاست آنون

۴۵

رو بنا بودی اهمِ الکون ارش بعث عراق است
 لازم اندر این زمانه اتحاد و اتفاق است
 پایگاه ارش صدام را کردند ویران
 پاسداران و نظامی ها جنوب و غرب ایران
 دشمن دین خدا از هر طرف باشد گریزان
 حمله می آریند رو باهان بعثی رو به شiran
 بی خبر از اینکه شiran وطن دشمن گذاشتند
 فاتحان ارش حقند و هرجا سرفرازند
 گرخینی رهبر آگاه فرمان کرد صادر
 از پرای محوط اعویت زمان صدام کافر
 ما همه پیرو جوان با اتحاد و شوق و افر
 اسلحه بردوش میکریم و میگردیم حاضر
 دشمنان دین حق را میگشیم آخر به زنجیر
 حمله می آریم تا بغداد با آوای تکییر
 گفته «سید رضا» را گوش میکن ای مسلمان
 اسلحه بردار به حفظ دین و ملک ایران
 مابه صدام دنی پیروز میگردیم آسان
 وعده پیروزی ماهست در آیات قرآن
 رمزاین پیروزی مادر قبیال اتحاد است
 اتحاد و وحدت ما این زمان عین جهاد است.
 ۵۹، ۷، ۴

«درستهادت شهید اکبر ارشدی»

مرگ مردان خدا مخت طافت فرست
آنچه جبران نشود رحلت مردان خدا
هرچه از دست رو دجا یگزینی دارد
ارزش هر که در ایام بچیزی بسته است
شدن پوش شهیدی که زیرگش هم را
قدر هرجامعه از خون شهیدان باقیست
و پیرو سرباز شهیدی که به پیکار عدو
اکبر ارشدی آن پیرو اسلام و امام
تسلیت گیم و تبریک به باش کچین
(مرده آنست که ناش بنه کوئی بزرد)
تابندنام توای ارشدی، پاکسرشت
با چین طبع روان و همه اعجاز سخن
عاجز از شرح فداکاری تو و سید رضا است.

۱۳۵۹/۷/۲۷

مشهوری

«ساقیت نامہ»

ساقی نامه «

بی‌ساقی آن بُن که هستم کند

بین خشید مراجان و هستم کند

بی‌ساقی آن بُن که زانگور نیست

گرفتاره اش جزید خور نیست

بی‌ساقی آن بُن که وجود آنی است

که مخصوص اشخاص روحانی است

بی‌ساقی ای محرم راز من

بی‌ساقی ای پا در دمساز من

بی‌ساقی ای روح وهم جان من

بی‌ساقی ای دین و ایمان من

بی‌ساقیها ذر لا یم بد

بی‌ساقیها ذر لا یم بد

بی‌ساقیها شنه ام شنه ام

که دست غم از پشت زد شنه ام

بی‌ساقیها شنگی رفع کن

زمی عایدم این زمان تقع کن

بی‌ساقیها هر خاصیم ساق

بده بر من خسته عدل شهد باقی

بیاساقیا باشرا بی کهن
مرا گوشه ای مست و بی خود فکن

بیاساقیا باشرا ب عقیق
بیاساقیا با مصفار حیق

بیاساقیا من خمار میم
شب و روز چشم انتظار می ام

بیاساقی ای گل صفت سیم ت
بده جام مردانکن رابه من

بیاساقی ای نور پاک خدا
بیاساقی ای درد مارا دوا

بیاساقی ای برتر از جبرئیل
بیاساقی ای نور رب جلیل

بیاساقی ای مایه زندگی
بده پاده عشق و نایندگی

بیاساقی ای حلقة گوش من
نگشته است پارت فراموش من

بیاساقی ای برتر از مهر و هور
بیاساقی ای با صفائی صبور

بی‌ساقیا از عدم هست کن
جوانان پاکیزه را مست کن
بی‌ساقیا در پدّت جان من
بی‌اروشن از تو سراپای من
بی‌ساقیا فکر فردا مکن
مرا زار و دلخسته بیجا مکن
بی‌ساقیا شهد نابم بدّه
بی‌اشتهام باز آبم بدّه
بی‌ساقیا باده جا نیروز
بی‌ساقیا نشأه نیروز
بی‌ساقیا جام وحدت بیمار
به باع دلم بذر الفت بکار
بی‌ساقیا بذل کن بذل کن
میرایم از نرشق و رذل کن
بی‌ساقیا افتخار منی
نوید طلوع بهار منی
بی‌ساقیا کار مار بازار
زیبی برگ وریشه مابتاز

بیا ساقیا حرف ما گوش کن
به یک جرعه ما را تومدهوش کن

بیا ساقیا التجایم تویی
منم پیر ساقی عصایم تویی

بیا ساقیا عزم راجزم کن
ملک را نلهبان این بزم کن

که «سید رضا» بی تو نابود شد
ز بر ق غمت شعله شد دود شد

بیا ساقی ای شوکت لاله زار
که بی تو نزار دصفایی بهار

بیا ساقی ای صبح امید من

بیا ساقی ای ماه و خورشید من

بیا ساقی ای سکرگهای باع
ره آورد خود را بیاور ای اع

بیا ساقی ای پرتو مهر جام

بیا بر رخ گل نثارت سلام

بیا ساقی ای عطر اشکوفه ها

بیا فرش راه تو نور خدا

بی‌اسافی‌ای فُلک دریای غم
بیانتا رهایم کن از عدم
بیاتوبه از هرچهار شتم بد
مُرا دا برات بهشتم بد
مرا از تو قصدی بجز اللذیست
مگو مدی رو حسم آگاه نیست
مرا سافی و می کتاب خداست
که بر راه خوابنم اور هنماست
جز او نیست بر تر ز روح الامین
مرا قصد از می کتاب میین
رمی دختر رز مرا بندو دام

می و سافی من بُنی والسلام.

«رباعی»

با آنکه دلی بسان در پاست مرا
در آتش هجر آن صنم جاست مرا
لب را اگر از سخن فروی بندم
در بی‌اسفی هزار آواست مرا

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

عَزِيزٌ

عِنْدَنْ

هر که در دنیا مطیع امر شیطان می‌شود

عاقبت ازکردهای خود دشمنان میشود

هر کسی عجز را ه حقیقت را ه دیگر طی کند

شامل خشم و عذاب از طرفیزدان میشود

آن که در خاطر ندارد جز خیالات تباہ

خاطرشناسی در دینی و عقاید پرستشان می‌شود

ای خوش آن شخصی که دائم سینه بی کیمه شت

مشتعل از شعله های عشق جانان میشود

ای خوش آن شخصی که هنگام عبادت باحدا

می رهد از عالم تن سر بسیر جان می شود

ای خوش آن شخصی که هنگام عبادت از خلوص

شامل لطف خدای یاک و منان میشود

آن پس از هر گز نهی میرد که در ایام عمر

باعث آسایش افراد انسان می‌شود

تاجو بیل میدهد، سید رضا، داد سخن

گلشن اند پیشہ مخارستقان کاشان میشود.

«خُسْرَا اندز»

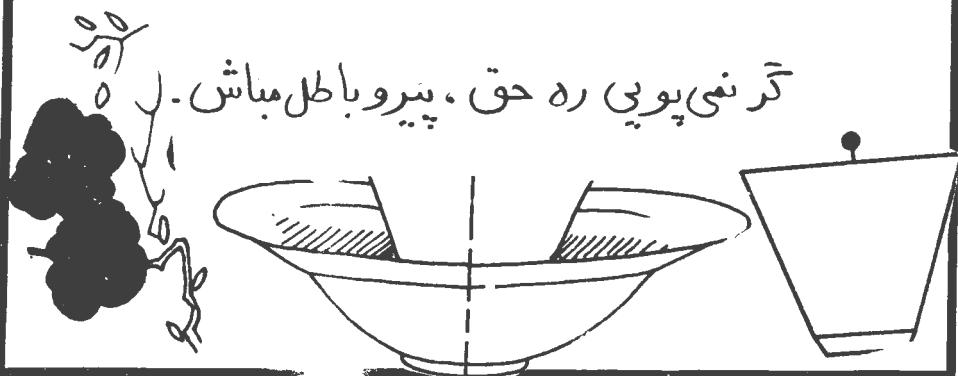
آدمی دارای عزّت گردد از کار درست
ای خوش آنکس که دارد کار و کردار درست
می شود محبوب ملت آنکه گردارش نگوست
هم شود سرمشق دیگر مردمان کار درست
هر که هستی، پیرو دینی اگر پاراه کفر
هرگز از خاطر مبر مقدار گفتار درست
هر اثر از آدمی بند نتو و جاودان
جاودان هست و نگو پیوسته آثار درست
پامنه از خط دین بیرون اگر داری خرد
می رسد سالم به مقصد جان من بار درست
هر که شمعی داشت در ره نیست ظلمت مانعش
کس به گمراهی نمی افتد ز افکار درست
این زمان از زندگی صد بار مدن بهتر است
چون که پیدا نیست همچون یکهای ایار درست
هست خاموشی ترا «سید رضا» بس خوبتر
گر نمی گویی در این ایام اشعار درست.

عزم اسند و اندزه

کم میکند سریشک نذامت گناه را
باران کند سبک دل ابرسیاه را
پرکین تبا به آب شود پاک پس ترجم
با اشکادیده شوی غبار گناه را
زیبارزشت ترباب نزد نکویان یکی بود
خرشید نورداده گل و هم گیاه را
بدپون کن سزا شو (نبین) به حجز بدی
تهافت مبنده بیهده خروشید و ماه را
هرگز مکن) بدی راه گئی زانکه آدمی
جیران دگر تو ان نکند اشتباه را
با یک و بدبساز آمه نزقی نفی گند
در نزد شازه موی سفید و سیاه را
مغز در جاه دمنه، باز تخت و کله میانش
چون نزد بادی فکندا این کلاه را
«سبک درها» رسیده هفتاد عمر تو
بردی به سر ز معصیت این طول راه را.

« آندرز »

درجهان ازحال مردم جان من غافل مباش
لحظههای غافل ازین مخلوق خویں دل مباش
یاری افتادگان را پیشه خودساز و هیچ
از برای خدمت همنوع خود کا هل مباش
پیش صاحب دولیان تعظیم ای عاقل مکن
دیدن این جمع راهم لحظههای مایل مباش
من نمی‌گویم که بادین باش یا بیدین ولی
هرچه هستی چاپلوس و احمق و جا هل مباش
من نمی‌گویم به نام خویشت مغورو شو
لیک در بازار دنیا جنس ناقابل مباش
کسب داش کن که درمان در جمعی را کنی
اینقدر در فکر تعویض زن و منزل مباش
گفته « سید رضا » را گوشوار گوش کن

غزال تنبیه

گوش دل تا جانب حق داشتیم

دوری از ابليس احمق داشتیم

خشق دیگر در دل ما جا نداشت

عشق حق تنها و مطلق داشتیم

از خم اقبال هر صبح و مساء

باده‌ای صاف و مروق داشتیم

درین جوشان دنیا فریب

از حصیر علم زورق داشتیم

پیش چشم مردم صاحب هنر

ارج و قرب و قدر و رونق داشتیم

خشف را از شهوت و بد کارشی

در تمام عمر مشتق داشتیم

من نمیدانم چرا «سید رضا»

شکوه زین بحر معلق داشتیم

در الم بودیم از گردار خویش

بسبب فریاد حق راشتیم .

«عزال نیشکو»

چهره گلگون هر که از سیلی نگهاردن نکوست
آنکه بالانشته هست پشت خود خاردن نکوست

از برای بی نیازی هر که هنگام سحر
در بربیزان سرشک از دیگان باردن نکوست

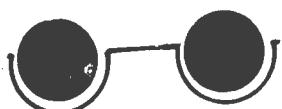
برخلاف میل حیوانی در این دشت جهان
آنکه گامی چند، انسانگونه برداردن نکوست

از برای لقمه نانی که گردد سدّ جوع
هر که او همسایگان خود دنیازاردن نکوست

تغم مهر و دوستی در کشتزار سینه ها
با نوید عشق هر شخصی که میکارد نکوست

کارهای مشکل دنیا که سدّ راه ماست
هر کسی با بیشن خود، سهل پنذاردن نکوست
هر که چون «سید رضا» با سر برآ عشق حق

بی هوای نفس سرکش گام بگذاردن نکوست.

«به استهان دکتر قاسم رسا»

تاتوانی مردم بیچاره را امداد کن

قلب ویران از غمی با موهبت آباد کن

دست پیران را بگیر از راه لطف و محبت

نوجوانان را به راه معرفت ارشاد کن

ریشه جهل و فساد و بیوفایی را بکن

کاخ عدل و علم و مهرو عاطفت بسیار کن

رستاگری در کلام رستاگر است و بس

جنگ با مردان کفر و حیله و بیداد کن

نفس بد انذیش را در جسم گرمی بکش

عزم را محکم چو سنگ و آهن و فولاد کن

گوش خود مسپار دست گفته اهریمنان

تاینیقی در چاه ظلمت خدارا یاد کن

شادمان «سید رضا» روح «رسانه بارالله گفت

دور نادر توباشد خستگان را شاد کن.

«قناعهٔت و مناعهٔت»

من آنم که جز مدح یکتا نکرم
زبان جز به حمد خدا و انکرم
برای دونان پیش دونان کمر را
اگر مردم از ضعف دل، تا نکرم
قناعهٔت مرا گوهری بس گرایست
قناعهٔت فرای هوسها نکرم
من آنم که از شستگی مردم اما
طلب آب از هفت دریا نکرم
نگاه کن مناعهٔت که از بهدارم
تمنا تقس از مسیحان نکرم
در این زندگی خون دل گرچه خوردم
ولی خواهش جام، صهبا نکرم
در این دهر سید رضا، خشدلم چون
شکایت ز الله بی جان نکرم
نمام بیان رابه تفیش کشتم
ولی آدم خوب پیدا نکرم.

«عزم ل پنده»

دل براین دنیا بند ایدل پشمان می‌شوی
از ورق گردانی ایام حیران می‌شوی
قرن هر اشیان و حیوان در جهان عقلاست وس
عقل گرانی ز سربد تر ز حیوان می‌شوی
چند دراین چند روز عمرای عامل رحمت
بیخبر از جانی و تن را نلهان می‌شوی
منکر آیات حق گشتن ترا خواری دهد
چند رو گردان عزیز من ز قرآن می‌شوی
سخنی پولاد پیدا کن به زیر پیک فقر
تا به کی چون تفتنه، نرم از پیک و سند اشتو
جان من در مکتب درس سخن سنجان بیا
چون که زین ره عاقبت مرد سختدان می‌شوی
می خری خلد برین را از برای خویشتن
از دل و جان چون مطیع امریزدان می‌شوی
غم محور «سید رضا» گویند اهل نظم و نثر
بعد مرگت افتخار شهر کاشان می‌شوی).

«**د عالم بی عمل!**

درخت علم بشر آن زمان ثمر دارد
که آب جوی عمل یک دو جام بردارد

علم، مردم عالم بسی سخن گشند
با فکر اینکه بدون عمل اثر دارد

بن تو دوری از آن عالم بدون عمل
که فتنه های فراوان بزیر سردارد

برای جامعه آن عالم که بی عمل است
بسان میگرب طاعون و سل خطر دارد

نگویم این سخنان را برای آنس شخصی
که فکر منهد مش هست و گوش کردارد

برای آدم وارسته نگویم این سخنان
که گام در راه اصلاح خویش بردارد

بیا ز دفتره سید رضا، بیر پندی
که در یکی بن انگشت صدهزار دارد.

حدیث بنوی:

«**العالم بلا عمل كالشیر بلا ثمر**»

«علم بی عمل چون درخت بی ثمر است»

«عَزَلْ أَهْلَ دَارٍ»

کاشکی دراین بان اهل دلی پیدا شود
 آنکه حل سازد زمردم مشکلی پیدا شود
 راه طی کردن دراین وادی دنیا بخوبیست
 کاش در طی مراحل منزلي پیدا شود
 بحد دنیا پر تلاطم گشت و کشتهها شکست
 دست و پایی میزینم تا ساحلی پیدا شود
 علم از ما قبل تاریخ است باقی درجهان
 صبر باید کرد بس تاعاقلی پیدا شود
 دانه امید پاشیدیم در دل تامگر
 زین زمین شوره آخر حاصلی پیدا شود
 عدل و داد از اجتماع ماتوگی رخت بست
 دادخواهان هست بس تاعادلی پیدا شود
 در جهاد سید رضا خوبیست بهریاریم
 خوشبیان، عارفی، اهل دلی پیدا شود.

۵۸/۱/۲۷

«خزل پند»

نضیحتی به من از درس مرشد پیر است
که تیز گفته نقش بسان شمشیر است
هر آن که خون ضعیفان بریخت بدینست است
هر آن که مال یتیمان بخورد دلگیر است
منوش خون ضعیف و بیوش ساعز می
که این حلال تراز شیر مادر پیر است
اگر مقید لاطائلات و طامانی
ز پای خود بگسل چون که غل و زنجیر است
نکش کج است هر آن مرغی که در گلشن
تمایلش ز دگر میوه های انجیر است
بزن به سنگ سوزا هدی که با سبیح
ی فریب تو با صد هزار تزویر است
با توب و تانک و مسلسل در ایام پیروز
بدان که مشت تو با نعره های تکیر است
مگو ز طعنی «سیل رضله که پیر شدی
که شیر پیر اگر هم شود همان شیر است.

«عنه‌ال»

جامه تقوی به سگ آلوده گردن عارماست
متقی چون با گنه آلوده گردد خوارماست

مرد تقوی گرفنی پرهیزد از کار خطأ
دوست کی گردد به ما چون شمن خخخارماست

هر گه دارد داع پیشانی نگردد یارکس
هر گه دارد داع بردل درجهان، او یارماست

نیکی باطن عیان ادر صحبت و آغوار نیست
نیکی و پسی ما مشهود از کردارماست

شیخ با شاعر جماعت دشمنی گر میکند
باعش ای شاعران نینکخر هشدارماست

حرف خود را لگته و پروانه ایم از کسی
چون گه والاتر ز افکار عوام افکارماست
باز پادر کفس شیخان گردیده ای، سید رضا،

آشکارا گردن ناحق و حق چون کارماست.

« غزل پند »

خویست بشر شرم و حیاد اشته باشد

فالی ز ریا گشته صفاد اشته باشد

آئین محبت برد هیچ گه از یاد

از کینه شود دور و فاد اشته باشد

خود را بری از معصیت و جرم بدارد

ترس از گنه و کار خطا داشته باشد

دوری کند از حرص و طمع تا که درین ھر

رخشیده دُر از کان غنا داشته باشد

آئینه دل را نکنده تیره زکینه

قلبی همه از بعض رهار اشته باشد

از خویش گزارد عمل خیر به دنیا

تا اینکه پس از مرگ بقاد اشته باشد

« سید، نکذبنده حق کار خطا هیچ

نادر نظر خویش خدا داشته باشد. »

غُرْنَلْ سِنَدْ

ای بشر عیب شر نمیدانی دفتر پند را نهی خوانی
 تو که دشمن به اصل قرآنی
 به گمانم جناب سلامانی
 بنده پاکزاد پزدانی
 جز به تقوی اگر مسلمانی
 ادعای می‌کنی که لقمانی
 همچو موری بر سلیمانی
 دفتر پند خلق قرآنست
 بسته عمامه بر سر آنگونه
 از منی آمد و منی تاکی
 برتری نیست با همنوعان
 حکمت املا نیست وای کرد
 پیش مردان داشت ای نادان
 جامه علم گر کنی در برابر
 « سیدا » خوش را نگهبانی -

« رمضان رفت »

رمضان رفت و اجمن واشد	بزم عیش و سرور برباشد
درد دیرینه من از جای	در چین محفلی مداوا شد
شکر الله که از پس رمضان	محفل شاعری مهیا شد
با زهم طبع شاعران گل کرد	باز همیت شعر پیدا شد
رمضان چونکه رفت از شادی	طبع « سید رضا » شکوفا شد.

۱۳۵۹/۵/۲۱ عید فطر -

«لذت عفو»

بخشنده بادین پاک محمد حرام نیست
آنکس که عفو می نکند مستدام نیست
ای صاحبان قدرت و حشمت کنید عفو
(در عفو لذتیست که در اسلام نیست)
یک دل بدست آور اگر پاک و مصلحتی
بایک نمازو روزه که کارت تمام نیست
در این جهان سفله مجرور سمه و نام را
مرد خدا همیشه پی کسب نام نیست
کم تاز اسب زور و شوامت که گفته اند
این قدرت و شوامت تو برد و ام نیست
کاری برای آخرت کن در این جهان
عیش و نشاط دهر همیشه به کام نیست
رهبر برای ملت ایران «خمینی» است
هر مفسدی که رشتگی سریست امام نیست
ای مدحی که پخته نه ای بد زمامگو
«سید رضا، چنانکه تو گوئیش خام نیست.

«عڑاں تھاش»

زیار گلخ ما قد و بالارا تماشائکن

لب خندان و چشم مسٹ و سیهارا تماشائکن

قدم در محفل شمع و گل و پروانه و بلبل

دمی بگذار و شوقی بی حد ملارا تماشائکن

شرابی از خم و حدت بنوش و نعم سیراز دل

سپس تأثیر این پر جوش صہبای را تماشائکن

چو مجnoon چشم از نایاک دیدن پاک کن آنگه

با دل نقش ریسای لیلا را تماشائکن

یکی راخون دل قسمت شد و یک راست را ناب

بیاو کار این ساقی دنیارا تماشائکن

دو تن را گرد بود دعوا سر دنیا یا بی ارزش

می فکن در میان خود را بلو را تماشائکن

بیا در محفل رسید رضا، بنشین و بی شادی

شکر انسانی این مرغ گویارا تماشائکن.

«غزل نصیحت»

ایدل بییر و آرزوی جام جم مکن دیگر حکایت از می و تأثیر غم مکن
 نزد دنی حکایت لطف و کرم مکن از روزگار و مردم دنیا و فاما جو
 هرگز گلایه از غم و زنج و ستم مکن جایی که مردمش با چفا فخری کشد
 خون جگر خور و گله از بیش و کم مکن برسفره بخیل قدم چون گذاشتی
 آگاه باش مدح رنی یک قلم مکن آگاه باش راه خطای قدم مرد
 خود را به عیله نزد کسی محترم مکن پا در حریم مردم بی عاطفت منه

«سید رضا» به شهر دور ویان توحیش را
 خواهی اگر بتعابه صفا متهم مکن.

«غزل انتقادی»

بسنواز من هیچگله بر ظالمان یاری مکن از خطاكاران بی و جران مفرزاری مکن
 بی سبب تراحتی کسب گرفتاری مکن بیسین هرگز مجو تعریف آن هرگز مگو
 دامن همت به بالازن ملا از کس مخواه پیش دونان به لرنانی گریه و زاری مکن
 هدم روحانیان عاقل و هشیار باش خوش راه بسته باز هاد دیناری مکن
 با بخیلان گراجان و دنی خصلت مجوش خوش را مخلوط با مخلوق بازاری مکن

الغرض «سید رضا» آسیاس ارجحه ای با دهر
 هر سخن را بجهت از این زبان جاری مکن.

«شعر سر بازی»

از آن روزی که اسم من درآمد

گمان کردم که عمر من سرآمد

شب اوّل به کرمان چون رسیدم

صدای طبل سر بازی شنیدم

تراشیدند در اوّل سرم را

زدندی بگشم آن رندان فرم را

لباس ارشق رنگ زمین است

برادر غم محور دنیاهیمن است

زیما در بکن شیرت حلالم

ملالی از شما در دل مدارم)

بصحراء میروم دستم تفنگ است

با همراهیم یکی بیل و کلنگست

مسلسل رانهادم بر سرسنگ

علی را یاد کردم با دل تنگ

(مسلسل لوله خود کار دارد

گهی تک تیر و گله رگبار دارد.)

۵۸, ۹, ۱۶

«مذہت تریا لک»

بر بشر پست هدیه شیطان
 پدر بینگ و مادر هروین
 یار منقل برادر و افسور
 میفزاید بخواری و ذلت
 خرد و عقل و دین همی گیرد
 هم برآینه خرد زنگار
 در ید خویشتن اسیر کند
 سیم گیرد و لیک دود دهد
 عاقبت زندگیش نابود است
 کم بود ای جوان خاطر یاک
 تو مکن گرد این ماده گذر
 می شوی از کشیدنش گمراه

چیست تریاک دهن انسان
 چیست تریاک هرنگل و دین
 چیست تریاک ماده متقویر
 میزند یشه برعین غیرت
 رحم و شفقت زادمی گیرد
 هادم جان و مخرب افکار
 نوجوان را زعشه پیر کند
 بلا بشر این بلا ناسور هد
 هر که آنود چنین لود است
 هرجیه گویم مذہت تریاک
 تو اگر دختری یا که پسر
 که نهد بر دلت غمی جانکاه

«سید»، از این فنادها پاکست

دشم چرس و بینگ و تریاک است.

۵۱، ۱۱، ۲۰

«قطعه پندر»

نتوان گفت که انسان باشی
 تابع امر خدا تا نشوی
 جامه کبر زتن تانکنی
 پرورش دارن اندام چاسود
 متبوع عدل و مردّت تگردی
 دور از خویش کنی کفر و فساد
 کار بندی سخن بزدان را
 سعی کن سعی که تادر دنیا
 آبرو را مبری بهرشکم
 در قناعت توکم از مور مباش
 گوهر عزت اگر بفروشی
 مرد ایمان و خلا شو «سید»
 تا چوگل خرم و خندان باشی.

«مر باعمی»

چون شد که چین زهم جدا نیم همه
 مسیتم وزیاد برد هشیاری را
 دور از ادب و مهرو و فایم همه
 گرما به خود آئیم خدایم همه

«قطعه عمرت»

آن شنیدم پیر مردی مال دار
سخت از چشم بصیرت بود گور
زندگانیش مرقه بود لیک
از پی جمع درم می کرد زور
غلبه ها در خانه اش انباشته
خانه دیگر کسان می رفت سور
چشم تنگ و جاهل و طماع بود
روس تدار ظلمت و دشمن به نور
بود انباش پرازنان و خوش
نان مسکینان بدرزدید از تنور
حاتم طایی بال خود می راد نام
لیک بود از بخشش و اتفاق دور
آنقدر رفت از پی مال و منال
ثاکه مردم آن پست مرد بخت شور
بیت زیبایی به وصفش زیر ایب فوائد شخصی بر سر قبرش فکور
چشم تنگ مرد دنیا دار را یاقاعت پر کند یاخاک گور «
پس منبع الطبع شو، سید رضا تانگردی مثل آن دور از شور.

«قطعه»

با مردم سفله و دنی طبع
هر گز تو مکن رفاقت ای دوست
در گلشن زندگی نه هر گل
زیبا رخ دل سر با و خوشبوست
گلهای فرون بدیده دیدیم
اما گل روی دوست نیکوست
پیش از اجل از گنه سبک شو
عاصی نه به راه باغ میزست
خربی نه ز دست ما برا آید
خوش مرتبه آنده خرب و خشخوست
ای دل گذر حیات دیدت
نظره آب بر لب جوست
خرش آنکه ز شوف ی کند جهد
شاد آنکه ز عشق در تکاپوست
عاقل نشود ز سعی خود خوار پیو
داناهمه منتس ز بازوست
سید، نزلى به مرح آن سس
کوئیم که بکربان و یکروست.

«حکایت»

گویند که حکیم قاآن شاعر قصیده سرای دوره قاجار غزل خوب نمی‌توانست بگوید؛ دوستان شاعر شش به او می‌گفتند: که غزیات خود را سهدم کن. ولی او امتناع می‌کرد تا اینکه شبی در مخفی ادبی با دوستان نشسته بود؛ محفل گرم بود و محفليان به عيش و نوش مشغول بوداين بين مطرب چنگ بر چنگ زد و غزلی ناب از سعدی را خواند، و اين شعر سعدی آنقدر در قاآن تأثیر گذاشت که دفتر غزلياش را در آتش انگيزد و از بين برد و گفت جايی که سعدی چنین خوب گويد من از اينگونه غزل گفتن چه طرفی - میتوانم بست و بنده اين حکایت را بشعر آورده ام :

شنيدي ستم اديب نگته دانی

به ملک شعر مير جاده دانی

شبي را ميهمان درخانه ای بود

چراغ روشن و کاشانه ای بود.

در آن محفل می دمطرپ فراوان

نگاران پا يکوبان و غزلخوان

به يکسو دسته ای از گل عيان بود

به دیگرسو خمی از مل عيان بود

کباب بره بود و مرغ بريان

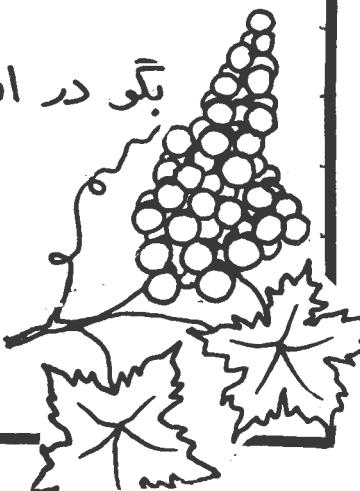
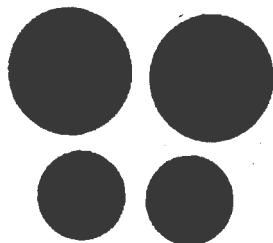
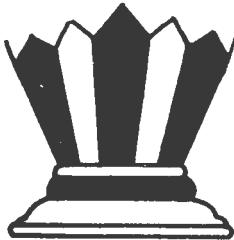
تنقل، میوه و حلواي الوان ←

بساط شادمانی بود بر پا
می و معشوقه و مطرب مهیا
که ناگه مطرب شوخ و خوش آهنگ
بزد چنگی همی بر پرده چنگ
چنان شد گرم آن محفل ز آواز
که با نگ احسن احسن گشت آغاز
شنید ستم غزل بُدان سعدی
نگو شعری خوش از دیوان سعدی
ادیب نکته سنج آن شعر بشنید
به زیر لب تبسم کرد و خنید
به تردش بود اشعار متینش
که حاصل بُدان عمر رفته ایش
به ناگه شعرهارا کرد نابود
به نلد افکند و شد خاکستر و دود
یکی گفتش مگر دیوانه هستی
و یا می خورد و بیش از حد و مستی
شنیدم شاعر آزاده جان گفت
حقیقت، گوهر ارز بذه ای سفت:

کجا شعر من، شوریده احوال
 بسان شعر سعدی میدهد حال
 به پیش دُر خزف بیهوده چیزیست
 به پیامی کوه ارزن دانه ریزیست
 به صحرایی که پر زَاب زلال است
 کجا آب دهان خوردن حلال است
 گر اینگونه سخن گفت روایود
 یکی ناشاعر اندر بزم مابود؟؟
 چو پایان داد آن استاد گفتار
 هزاران حدّاً کردند ایشار
 همه چون حرف اور اگوش کردند
 به آرامی شرابی نوش کردند
 عرض «سید رضا» گر شعر گوی

لگو در اوج خوبی و نکوی.

”شوشی سند نامه“

پندهایی جمله با برها ن دهم
 باده های گفته ام را نوش کن
 ای پسر آب حیات میدهد
 هم از این پیری شکایت میکنم
 بر کلام من تو گوش هوش ده
 از هوسرانی ولی اندیشه کن
 پای بند خوی حیوانی مباش
 تارهین علم تو گردد بھان
 پای بند میلهای دل مشو
 اهل سیاست بیاش و ناسازی مکن
 بی مری چاپ دریا مرو
 از برای مردم دنیای ما
 مرد وزن گویند بر تو آفرین
 مدح گویند همه اهل جهان
 چون ابو ریحان و سعدی و بهار
 روز پیری یار گردی با محنت
 هم بعیری با جهان آرزو

←

گوش کن تا پس جاویدان دهم
 گوش دل بگشاو پندم گوش کن
 پندهن از غم نجات میدهد
 از جوانی من حکایت میکنم
 پس بیا پند جوانی گوش ده
 در جوانی کسب داشت پیشه کن
 در پی عیش وهوسرانی مباش
 در پی آموختن باش ای جوان
 از کتاب و مدرسه نافل مشو
 در سر درس ای پسر بازی مکن
 گردد شهو ترانی بیجا مرو
 تا که در آینده باشی پیشوا
 شهرت بیرون رو دار سر زمین
 نام تو گردد به نیکی تو امان
 بعد مرگت نیز باشی پایدار
 گر شوی در نوجوانی مثل من
 غم سراغت را بگیرد کوبه کو

از برای میهنت سرباز باش	با پدر با مادرست دساز باش
روز و شب با مردم دانائین	از بد اندیش ن پنه دوری گزین
حرف بیانی میاورد بر قلم	جزره مکن فرن هرگز قدم
بر و فای خدم خود مردانه باش	پنهانی مردم فرزانه باش
خر طارقی راستی هرگز میوی	راه گزی را درین علم بجای
راسگرد رو شکر و شف باش	درین لئن چوشمن صاف باش
رو بگردانی ز پذ عاقلان	الغص گر در جوانی ای جوان
هی خوری از این دازان تو روی	مثل من گردی تو شنیدز پذیری
ت گلردی روز پیری در بدر	پنهان را گوش کن چنان پر
تا شوی در هر دویم رسکار	لئنه سید رضا در گوش دار

این مجموع ماتو دعویم تام
یکن آن خواهم بینیا داللام

عزل پنه

ای که هستی به جهان پاک ضمیر
از بزرگان جهان خرد ه مگیر
بدگمانی نکند مرد خدا
طن بد هی نبرد پاک ضمیر
نفس اماره ترا بو الهوسا
کرده در دام بلا سخت اسیر
جهل جز رنج به انسان نزهد
خرم آنکس که خیر است خیر
عقل و دانش به ثریا برداشت
با خرد، هست گرامی و خطیر
بشر از علم شود صاحب قدر
نشود هیچ هنرمند حقیر
این جهان همچو جنانی گردد

«سیدا» علم شود عالمگیر.

مُعْزَل

افسوس زانکه گوهر ایمان فروختیم
در دکه زمانه به شیطان فروختیم
این گوهر گران و پسندیده را بعهر
افسوس و صد دریغ که ازان فروختیم
کالای حرص و آذخریدیم و در عرض
کالای زهد و طاعت و ایمان فروختیم
اینک مدام دست ندادت به سرزینم
دیگرچه سود گوهر رخسان فروختیم
نهان نرفت گوهر ایمان ز دستمان
اسلام و رسم و سنت و قرآن فروختیم
«سید رضا» به صورت حیوان شدم، چون

سرمايه مقدس انسان فروختیم.

معزل بالا در دروار اختناق رژیم سفاک بولوی سوده شده است

یادگارمن

نمگو عاقل است و کودن نیست
 که چنین گل به هیچ گلشن نیست
 زانگه هر جامه در خود تن نیست
 که ترا غیر نفس، دشمن نیست
 مرد کارش به خواب و فوردن نیست
 جن به نور امید روشن نیست
 عمر من صرف شعر شد «سید»
 جن سعن یادگاری از من نیست.

هر جوانی که پاکدامن نیست
 گل زبانگ شباب باید چید
 زیب تن کن لباس فضل و هنر
 نفس را ای پس میں فرمان
 سعی و هشت نشانه مردیست
 خانه مردم ستدیده

غزل

فرم آن روزی که ما آن پریخ یاد کرد مرغ دل را با نواش از نفس آزاد کرد
 من نه در من عاشق قود در جهان آموختم بلکه تعلیم من بی آسیان استاد کرد
 نرگس مستش چودیدم دل بدود دادم که او مردم کم ظرف را بر آهون صیاد کرد
 لعنت حقیر کس کو قلب مظلومان شکست مرگ بر آنکو که کاخ ظلم را بنیاد کرد
 گرچه ایل راه دادی هر اوراقیت غریب عمر من دیدی چنان بر باد کرد
 و ه که او با این همه رئثار شیرین در جوان خلق را بنویشت عاشق ترا فرزاد کرد
 این نزل را «سید کاشان» زهران رخت
 تا بخوانی ای گل باغ صفا، انشاد کرد.

نک بیت:

«سید» نغاشش همه از عالم قدس است
 چیزی که عیان است په حابت هیان است

قطعه زن

زن چو بی عفت بود او را در گر عاقل مخوان
زن اگر عاقل بود باعفت و باعصمت است
سورزد و نالد زدست آن زن بی بند و بار
مرد دانایی که ایمان دارد و باعیزت است
مُدپرسَتِ ای زن جاهل نباشد از خرد
مُدپرسَتِ باعث هر غصه و هر وحشت است
تابه کی تقلید کردن باید از بیگانگان
آخر این تقلید زشت و منشأ صرخلت است
کَر رها سازی عنان شرم را، کی آدمی
شرم و عنیت آیت تقوا و انسانیت است
تابع شوهر تَرَدی رستگار
زن چو فرمان بُرد از شوهر همی بازبست است
هر زمان از جهل گوی دور، دور زن بود
این چا هرفی باشد ای زن این چه طرز فکرت است
زن نه گوی سبقت از مردان برد «سید رضا»
چونکه در دنیا زن نادان و بال ملت است.

خزعل

صفادربی صنایع پیدا نگردد
حقوق و حق شناسی واخوت
سیله قلبی که ره گم کرده باشد
در این دوران زمشی منفعت بتو
به بازار مسلمانان دریغنا
برای بیسوایان تهی دست
دلا دلداده این دارفانی
خوشی سید رضا به مرمن و متوا
در این ماتم سرا سیدا نگردد.

خزعل

کارم با جهان نگاه باشد
از شرم به دیدگان و قلبم
گرد وست نخواندم به درگاه
بر بخشش و لطف بیکرانش
بر شعله آتش درونم
تادوست بیایدم به بالین
”سید“ نگهم به راه باشد.

قطعه

یکی از بزرگان نیکو سرشت
مرا داد پندی ز راه وفا
که از نخوت و کبر در دنیا گزین
بود نخوت و کبر رشت و خطا
باید به گزار دلهای پاک
بپرورد هی خار کبر و ریا
بود کبر، کار فرد ما یگان
بود کبر از مردم بصفا
گرانمایه و ارشتگاشد و بس
که بقدر و ارزش بود خود نما
نه عاقل شود هیچگه مدعی
نه عارف کند هیچگه ادعای
عبادت زمانی شود حق پسند
که عابد شود از تظاهر جدا
شود « سید « آنگه دعاستجاب
که از صدق و اخلاص خوانی دعا.

حبت وطن

ای زادگاه اهل صفا می پرستم

وی سرزمین مهرو و فامی پرستم

ای کشور بزرگ به جان من سپاهیت

وی ملک راستان به خدامی پرستم

تا ساغری زدم زمی دوستی تو
مستانه وار صحیح و مسامی پرستم

ای خاک پاک پر ثیرت به زکیهایا

وی نویای دیده ما من پرستم

ای کشور قباد و هم و کوشکیش

وی انخوار شاه و گدایی پرستم

آزادگان بخاک تو خوش سجدہ میکشند

ای قبله گاه اهل ولامی پرستم

دور از تو هر گزند بودای زمین پاک

دور از تو صد هزار بلا من پرستم

گاه هنوز در بر بیندال بی نیاز

از جان کنم به جانت دعایمی پرستم

«سید رضا» به بانگ رسادر غزل بگو

ای با صفا وطن ز و فامی پرستم.

به شاعران

چاپلوسی تا به لی ای شاعران در زندگی
صنت دونان چرا بوس دونان در زندگی

مدح شاه او لیا کن مادح ظالم مشو
دوستدار آل عصمت شو به جان در زندگی

این شنیدم که دائم می کنم مدح کسی
کو کنه ظلم و ستم بر ناقوان در زندگی

یا علی لغتی، کنون گویی عمر از روی جبل
یا علی تو یا هم ای بعنان در زندگی

خایه مایلیا کند روزی ترا رسوا، شوی
کمی از زک پیش هر خرد و کلام در زندگی

این سخنواری تو صدها لطمہ بر دین میزند
هم تو خود بینی زلمنارت زیان در زندگی

همشین با ناسان گردیه ای و گلسته ای
پیروان راه حق را بدگمان در زندگی

فکر عقیبی کن مگو در این سرای بی اساس
می شوم یک چندرونک کامران در زندگی

همچنان « سید رضا » شو سالک دین و مگو
مدح بهمان و فلان را بیکران در زندگی.

خزل آرزو

به قلب مردم از پی و جوان بود
چه نوش بودی آنگه هر وقت
فقیر نایوان بس شادمان بود
نه غنی چون چل آنگه لبخند می‌زد
به روی بیواش ب پرینایان بود
په نوش بودی به جای بوریا، آنگه
په بود ار قلب سنتلش هر با بود
په دارا نزارد دوست اتفاق
صفاو دوستی اندز میان بود
په می‌شد آنگه دورنگ حفت میبست
چه نوش بود ار زدیه نام و شان بود
په شش بادین سعادتمند گردید
نه از بیگانگان دل در فغان بود
آنرا با آشنا بودیم هنام
چه نوش بودی آنگه «سید رضا» را
کی از راه احسان قدردان بود.

غزل

بن جودی که در عالم به هر کس برتری یابی
به همین عان فود هر دم ز گوش سروی یابی
چرا زین تسلی دائم کنی تعظیم بر دونان
بن غیر از خواری و ذلت نوازن پروری یابی
بیا کن جامه تقوا به بن گر عافیت فوایه
ز تقوا من توافی بر خلائق رهبری یابی
بیا در وادی مخصوص پا گذار و کوشاباش
که تاشاید به بیت آرزو روزی دری یابی
نه ای «سید» ز اهل زهد غیر از زهد میگویی
نه از بیگانه وحدت به غیر از کافری یابی.

عالی باطن

چه خوش بر عالم باطن رسیدم
چو دل از عالم ظاهر بریدم
بریدم پون دل از سیاهی اعیار
به وصل دلبر یکتا رسیدم
نرفتم گرد خودخواهی و نجوت
کل از شاخ ریا هرگز نپیدم
سمن از عارفان حق شنیدم
به پای درس دانایان نشستم
در این وادی خدادانه نذیدم
به غیر از رنج و نم در راه مقصود
از آن شادم که در بازار گیتی
میان داشت و تقدوا خریدم
خوشم از آنکه به روز عقباً کشیدم

چنان «سیدرضا» دل را زبانل
خرفت، بر حقیقتها رسیدم.

غزل

به هنر توای آرام جاننا
به جان و قلب بیمارم نباشد
به هنر وصف توایهای ملک جاه
به روزان و شبان کارم نباشد
تویی در ماندگان را پارزیا
کسی یار و مددکارم نباشد
شب هجر است و هر عشق جهالت
چنان این شب تارم نباشد
به هنر شور و ولای کربلایت
حسین جان نقش اشعارم نباشد.

(مید

از نور رخ مه شما باشد	آئینه دل که با صفا باشد
از غصه این جان رها باشد	هر کو که شنید نام زیبایت
بر تن ز صفا و از منا باشد	کوی نوز بس بود صفا بخشش
ای ماه میں پر صنیا باشد	از پر تو تولد بلا مدنان
از شفقت وجود تورو باشد	کام دل عاشستان با ایهان
مداح نقدات کبر یا باشد	ای کعبه عارفان یکتایین
پر عشق تو سمت مبتلا باشد	از خرد و کلان هر آنکه را دیدم

از بعد ممات مدفن لا سید»

امید که خاک کربلاک باشد.

ناپیدا

و مادر بیوفا پیدا نگردد	صفار بی صفا پیدا نگردد
زافراد دعا پیدا نگردد	حقوق و حقشناسی و اخوت
دراوغین از ریا پیدا نگردد	سیه قلبی که ره گلمرده باشد
نشانی از سنا پیدا نگردد	در این دولت زمشی منعثت چو
محب برگ و نوا پیدا نگردد	برای بیوایان رته دست
به کارش چن خطای پیدا نگردد	دل دلداده این دارمانی
خوشی «سید رضا» پیر من و تو	
در این ماتمیسا پیدا نگردد.	

غزل

مرد عامل گوش کی بـر گفته دل میکند
 گـر گـنـد او کـارـخـود رـا سـفت مـشـکـل مـیـکـنـد
 وـاعـظـاـ پـرـ ماـيـهـ اـشـايـسـتـگـیـ بـرـمـبـرـاـسـتـ
 هـرـچـهـ گـوـيـدـ مـنـطبقـ چـونـ باـ دـلـ مـيـكـنـد
 كـبـرـ دـخـوتـ چـونـهـ رـهـ يـابـدـ بـهـ دـلـ سـعـادـهـ رـاـ
 اـفـکـنـدـ دـورـ وـدـعـاـ رـاـ پـاـكـ باـطـلـ مـيـكـنـد
 مرـدـ دـانـاـ بـرـ لـسـبـ عـلـمـ کـیـ دـانـشـورـانـ؟
 لـحـظـهـ اـیـ باـ بـیـغـدـ خـودـ رـاـ مـقـابـلـ مـيـكـنـد
 سـوـخـقـ گـرـ آـشـیـانـ آـنـ نـوـیدـسـتـ صـبـورـ
 درـسـرـایـ جـاـ وـدـانـیـ نـیـزـ مـنـزـلـ مـیـكـنـد
 مـشـکـلـ گـرـ دـارـیـ اـیـجـانـ رـوـزـصـنـاـ دـلـ بـرـسـ
 زـائـنـهـ صـاـعـبـلـ تـراـ مـقـبـودـ حـاـصلـ مـيـكـنـد
 آـفـرـینـ بـاـدـاتـاـ «ـسـیـرـضـاـ»ـ چـونـ گـفـتـهـ اـیـ
 مرـدـ عـاملـ گـوشـ کـیـ بـرـ گـفـتـهـ دـلـ مـیـكـنـدـ.

«سرمايه دار»

و حشت هرگز ندارد از خدا سرمایه دار

همچو زلوجه مکد فون شا سرمایه دار

ملت ایران نخواهد دید روی عافیت
تاشود پیوسته نازل پون بلا سرمایه دار

کاخ استبداد و استهار ویران گردید
کاخ استهار را کرده بنا سرمایه دار

کنیسه ماظانی از یک پول من باشد ولی
من خورد آذوقه در ظرف طلا سرمایه دار

طفل ما نوشده به جای شیر، آب، آما لند
داخل استهار شیر خود شنا سرمایه دار

نیست راضی تا که ما باشیم بر روی زمین
زان خود خواهد همه ارض و سما سرمایه دار

بسه پشم از مردم مستفعت بآب و نان
بسه دل بثروت و آزو هو سرمایه دار

یافته گویی درون کنیسه نقدینه اش
راز عمر جاودان، رمز بقا سرمایه دار

من دهد با فون رسمخ ما بلا مدان دهن
پون عروس مجده روی خود بلا سرمایه دار

ما به بیزان اتفاق داریم و گوییم شکر
لیک بر الپس دارد اتفاس سرمایه دار

در لباس کاسبر بازار و شیخ مسجدی
بیشتر چاید شهارا بی حیا سرمایه دار

←

← بقیه سرمايه دار :

آشناي تاروچنگ و عود و تبور است لين

هست با آواي حق نا آشنا سرمایه دار

نم خور مستحضر فوين جگر چون میخورد

دین یازود عابت چوب خدا سرمایه دار

بهر استهار حواند به گوش کارگر

لیس للإنسان إلا ما سمع سرمایه دار

شاعر مانند خود مشت ترا میکرد باز

مگر که بوند توهم «سید رضا» سرمایه دار.

« غزل »

هر که دور از ادب و صدق و صفا و دین است

فاسق و بد عمل و ب خرد و کج بین است

ياور نهندگان باش که ياري ضعيف

قوش پس زده به هر مذهب و هر آين است

تا تعدد و ستم، پيشنه طالم باشد
کار مظلوم گئي ناله گئي نفرين است

راس تنگ باش به هر جاده به هر کاري چون
شکو یوت پي خرد راه سعادت اين است

مرگ فرهاد آگ بود بسي تلح، به شور
قصه اش دردهن پير و جوان شيرين است

« سيد » اندده پريشان فود را نخورد

زانده مردم بن برگ و نوا علیين است.

پیدا نکشم

رفیقی باوما پیدا نکردم
به هر کویی گذ کردم رفیقی
که باشد باوما پیدا نکردم
برای رفع خم هنگام محنت
عجب درمان، دوا پیدا نکردم
رفیقی کو بود در خط عزان
شandas کبیریا پیدا نکردم
از این بیانگران خیری نمیدم
چرا کیک آشنا پیدا نکردم
هر آنکس دست یاری داد بمن
در او غیر از جفا پیدا نکردم
به شرسان کاشان اهل دردی
چرا «سید رضا» پیدا نکردم.

غزل

میان بمع ما حرف فتن نیست
به تن عاشق چودارد جامه صبی
دگر در فلک رنگ پیرهن نیست
منا و مهر در این بزم پیدا است
اگر نور صبا در «انجین^{۱۰}» نیست
مگو «سید رضا» با اهل دنیا
چنان بر شاعر داماد من نیست.

(۱۰) متفکر انجین ادبی صبای کاشان است که مدت زمانی افراد مستشار در آن هفتاد هی یافتند و با رفتار تصفی و مغرو رانه خود سیطر اهل صبا و دور از کبیر دریا را اعتصانی کردند.

بار قیب (۱)

کاین رقیبان رانه افکاری به جاست
 بار قیب همین لش غلط است
 راهشان راه است ناهمیار و بد
 کارشان از صبح تا شب فتنه هاست
 فتنه جو رذل و پلید و خودست است
 فتنه آنگیزه یعنی در هر کجا است
 فتنه آنگیزه ترا پیشه چراست
 نکر تو تا چند ای جا حل دعاست
 کارت تو تا چند ایدون با هالی
 جان فدای آنکه با صدق و صفات
 پیشه کن صدق و صفات مردمی
 زاده اندیشه اش میرو و ماست
 نازم آن دانادلی را کو مدام
 مر حبا بر آن که با حق آشناست
 آفرینی ب مردم نیکو سیر
 مرد حق کی از حقیقت ها جدا است
 خانه دل نیست بن جای خدا
 در برابر اهل فضیلت بن باست
 کیه ورز و فتنه آنگیز و دویش
 تا که ما ای ملحا و یاور خداست
 پاک هستیم و زنا پاکان په باک

آشای با خداوندان علم
 در حقیقت خصلت «سید رضا»

(۱) سید رضا را با میثاقی مسود و بد منش که بسیار او را آزرده خاطر
 ساخته بود کشکش افتاد که شعر بالا را سرود.

غزل

مرد غنی چون در جوان از بدل و احسان بگذرد
از پای میزان عمل نتواند آسان بگذرد
از خود نسازد خاطر رنجیده ای شادان آگر
و جدان شد بیزار ازا کر حکم قرآن بگذرد

در خواب غفلت تا به کی ای بیصر بیدارشو
حیف است عمر بربابی خود را انسان بگذرد

اسب ریا ران رها ای بو الهوین ترسیم از آن
کامن رخش نجلت بارتواز ماه دلیوا بگذرد

از فرقه یارنگه تا چند داری گفتگو
بوش بود محمری آگر در راه همیان بگذرد

مرد خدا کی ترسه از جانانه اندر راه حق
عاشق پایی یار خود از مال و سما بگذرد

بن اتحاد دیهای ما گردد مستحب کامن چنین
ظلم و ستم بر ملت زار و مسلمان بگذرد

روزی ازین طبع روان و مصدق لغنا روبیان
نام توای «سییرضا»، از شعر کاشان بگذرد.

قطعه

جوانی را هدر کردی درینجا
ندانستی دلا قدر جوانی

جوانی بود فصل عیش و عشرت
جوانی بود وقت کامرانی

جوانی بود مرغی بسی فوش آوا
که بر هر شاخه بودش نفعه خوانی

در آنگه دوستان پروانه بودند
نه شمعی ماند و نه یاران جانی

کجا شد آن همه عیش و طربا
کجا شد آن بساط شادمانی

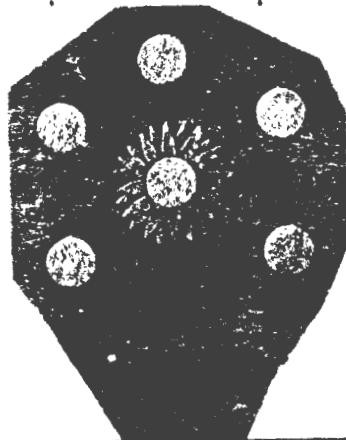
پو پیی میرسد با منعف و سستی
دگر لذت ندارد زندگانی

فعان دادیم از گفت این گهر را
به بازار تغافل رایگانی

پورفت از دست آن سرتا دیگر
نوارد سود این بازار گانی

به هنگام نوانی نبودیم
نه مگر روزگار ناتوانی

خدا «سیدرضا»، ایکاش میداد
مرا بار دگر فصل جوانی.

بند تبان

من ندایم پر اله اینسان است	وضع شاعر در این زمانه بست
گر بود بجه علم نالان است	هر که را بیست مال و ملکت و زور
در بر خلق از چه کیسان است	شاعر و عالم و منافق و شیخ
شمن باعیشت و سیندان است	خوار و مغلوب و ناتوان و حنف
داع بازار جهل و کفران است	رونق از رسته دیانت رفت
پ آزار خلق انسان است	کی بهائیم کند اذیت خلق
این نه رسم و نه شرط ایهان است	جان من از جهالت آمی برون
با کلام خدا و قرآن است	کار تو منطبق کجا ظالم

«سید» این گفته ها به گفته عقل
شعر بنوید که بند تبان است.

غزل

نم و اندوه بیش و کم ندارم	دلم شاد است و هرگز نم ندارم
جین و چراوای در هم ندارم	ندارم گر به دوران مال بسیار
رسد هر مشکلی ما تم ندارم	نگیرم در بغل زانوی محنت
فیر دیگر ازین عالم ندارم	مرا چون عالمی باشد پیر از عیش
سری در زین صفت خم ندارم	نه محتاجم نه گردم بندۀ لس
به دل «سید رضا» تا نور حق است	دلم شاد است و هرگز نم ندارم.

غزل

آن که خارکبر و نخوت را بچید
 نواهی اربین ملانی بیریامت
 مرد دانائی بود مقرون آبر
 فرم آنکو در تمام زندگی
 با نمن دیگر دغلبازی مکن
 کن تواند قائد مردم شود
 پند پیش عمل را گوش کن
 رخ متاب از او که وی در آسیا
 می شود با عزت و رفتگی
 بوستان خوش عمل آباد باد
 می شود، «سید رضا» مرد عمل
 هر که طعم ناتوانی را چشید .

پند

برای خود دگر متله خریده	هر آنکو دل ازین منزل بربیده
دل از این عالم فان بریده	رسد بی عالمی بیش هر آنکس
که از پیران سنتای شنیده	سعادت می برد با خود جوانی
به درمان اندرین عالم رسیده	فوش آن کس که باداروی تقوا
بر آن شاخی که مقداری خنیده	رسد دست فقیری، مستمدی
هر آنکو طعم بیماری چشیده	بداند قدر روز عافیت را
که دل باشدگو در دست دیده	ز دست دیده تنها باد فریاد
شنو اندر این «سیدرخا» را	
که در دنیا بسی رزحمت کشیده.	

قطعه

سبده مخصوص ذات زیزان است	مسجد آخر به هر وضعیت
کرد نعیم گول و نادان است	هر که از بر نان لیمان را
آشکارا به هر مسلمان است	آیت کل من علیها مان
وای مسلکی زنگ گریزان است	ای که داری پرایخ دولت را
جایت اندر جسم سوزان است	ترنگی خبر ز محتاجان
	شعر، «سیدرخا» مگو که عبث
	بردن زیره سوی کرمان است.

پند

متک بر دهربودن جان من کاری خطاست
 آفرین آنکوکه بر دنیا هم دون بی آنکاست
 عیش و نوش زندگی بیوده باشد ای پس
 چند روزی گلستان عیش دنیا با صفات
 کبر و خوت را به خود می‌سند ای عامل بدان
 هر که باشد رشت لمیت خود پسند و خودستامت
 ای خوش آنکس که دائم هست نکر عاقبت
 ای خوش آنکس که با ذات یگانه آشناست
 دوستدار حق نیاموزد دروغ و انترا
 آنچه جمعی را پیشان می‌ناید انتراست

در میان بیسوادان لعن شعر و غزل

کار هر کس نیست کار حضرت «سید رضاست»

غزل

سخن تازه هان او برآید	گمانم بار نقل و شکر آید
اگر ما من سر یاری نمیری	به بستان حیا تم صرصرا آید
خدایا می شود روزگار الفت	که یار مهر بان از در در آید
چرا اینقدر یارب چرخ تردون	سر راه نثار من قر آید

شود هردم نویز از محبت
 خدا را بلده بازم بیتر آید.

«غزه»

شعر از گنجینه افکاری آید بروند

زین گلستان صد گل بی خارمی آید برون

من اگر با بیسواری شاعرم نبود عجب

شعر من با قدرت دادارمی آید برون

بر حذر باش ای رفیق از مکر روحانی نما

گرچه بالباده و دستارمی آید برون

دست در هر کهنه سوراخی فروبردن خطاست

از بُن سوراخ گاهی مارمی آید برون

هر که در میخانه وحدت پیما ید شراب

مست می گردد ولی هشیارمی آید برون

من بنام مکتب مویی علی را چون از آن

آدمی چون میشم تمّارمی آید برون

لیک در مکتب سرای آل سفیان هر که رفت

چون یزید سفله بد از کاری آید برون

کاروان شurm ای سید رضا، امروز هم

باز از اصطبل بی افسارمی آید برون.

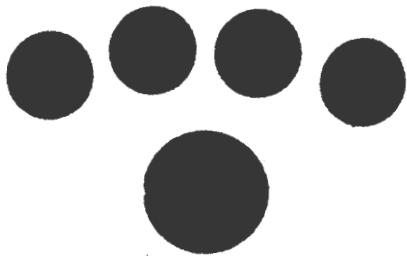

«بخت خواب»

بخت خواب ما اگر بیدار گردی بهتر است
قسمت ما شادی بسیار گردی بهتر است
مدعی بی خرد مست است از جام غرور
این خصیم نا خلف هشیار گردی بهتر است
دشمن بیداد گردند زد مردان خرد
خود بخود بی کوشش ماخوار گردی بهتر است
کوکی کز پند استادان گریزان می شود
از دستان و کتب بیزار گردی بهتر است
در رهق مرد سرباز ارجیافت می کند
جان من بر جامعه سرباز گردی بهتر است
دست ما کوتاه و دشمن ظلم بی حد می کند
مرگ برماییه ای دادار گردی بهتر است
ای امام عصر از جا خیز و پاکن در رکاب
در دماد رمان ز تو ای یار گردی بهتر است
کار مادر ایتر مان خونابه^۱ دل خوردن است
از می مهرت قدح سرشار گردی بهتر است
کار خنجر می کند «سید رضا» آه ضعیف
مدعی از آه ما بیمار گردی بهتر است.

«قدرت مائشیم»

گربه نیروبگسلی از پای خود زنجیر را
چاره خواهی کرد زخم بد تراز شمشیر را
ای جوان ساده دل بر قدرت بازو مناز
حقه رو به خصالان کرد زندان شیر را
کرد خانوت ارخطا از دست خواجاعاشت
آن کنیزک خورد هردم ضربت کهگیر را
ای غنی بر مردم بی نان شب رحمت بیار
پیش یزدان چون نباشد فرق وی یامیر را
نواجوان در جوانی گوش کن کر عاقله
وعظ مردان خدابی را ویند پیر را
شعر کو «سید رضا، با سوز دل تابنگری
دروجود شعرخوانان قدرت ناٹیر را.

«غزل عرفانی»

دانش سراغ مردم نادان نمی‌رود

این کاروان به منزل ویران نمی‌رود

علم است نور دیده مردان با خرد

این خود عیث به دیده نادان نمی‌رود

میکوش تا همیشه به بازار روزگار

کالای علم داشته چون آن نمی‌رود

گهوار جاهلان به پشیزی نمی‌خرند

خرمه ره قالمی دُر سلطان نمی‌رود

سلطان عشق می‌کشد اور اکنیز وار

بلعیس اگر به نزد سیلیمان نمی‌رود

این انتقام مادر خاک است از بیش

تن در بلباشد اگر جان نمی‌رود

بهردو نان جو که شکم را صفادهد

سید رضا به منزل دونان نمی‌رود.

« دن »

سینه‌ام دریای پرخونست آگوی نیست هست
ترجم ازاندازه بیرونست آگوی نیست هست
نیک میدانم که بر جان من رنجیده دل
این مصیبت‌ها زگردونست آگوی نیست هست
آسمان این دیوبی آرزم و رخ پر آبله
پست و بی مقدار و ملعونست آگوی نیست هست
لیگی این پتیاره گستاخ وزال بد خصال
قابل صدها فلسطونست آگوی نیست هست
دیده‌ام از دست این عفریته بی آبرو
از تراوش مثل جیحوونست آگوی نیست هست
هر زمان از حیله این کافر مکار کار
حالت ایران ذکرگونست آگوی نیست هست
نام این که تار در گفتار صاحب فکر تان
با فساد و نگ مقرونست آگوی نیست هست
هیش اما در دل این آدمی جان کاهتر
از وبا و درد طاعونست آگوی نیست هست

۴۳
گر به یکدست است اور اجام شهد و انگین

دست دیگر زهرا فیونست تگوی نیست هست

گوش برافسانه این قصنه گوهرگز مدار

چون سرا پا مکرواقسونست تگوی نیست هست

ایترمان در خاطر دنیای دون رسید رضا

صد هزاران یاد مد فوست تگوی نیست هست.

« آتش و پنبه »

من و تویم جیبیا مثال آش و پنبه
خبر مگر تو نداری از حال آش و پنبه
میایه پیش من ای گل که عاقل نباشد
با چشم مردم دانا وصال آش و پنبه
بسویت آمدم اما امیر عقل بگفتا
وصال آش و پنبه زوال آش و پنبه
دلم بتفت و لیکن بسوی دوست ن
فدا شدن به ره عشق مآل آش و پنبه
بسویت آمدم الکون بیاسوی من ای گل
گناه دل بود این نه و بال آش و پنبه

سخن دل "غزل"

زندگی بمن دلخون شده تنگ

دلم از زهد ریا دارد زنگ

جای می میخورم ای زنده دلان

گاه خون دل و گه جام شرنگ

غم دنیا به دلم پنجه فکذ

همچو آهو که به چنگال پلنگ

یادلم هست غریقی که فتاد

یکسره در دهن باز نهنگ

نه مرا بر بخشکیده شراب

می رسانند جوانان قشنگ

دوش این گل پستان جای شراب

هست این دوره چرا باز تنگ

این غم افزود به غمها مطرب

که نزد بهر دلم چنگ به چنگ

کشور ما شده میدان سرد

میهن ما شده سرتاسر جنگ

برو م جانب ساقی به شتاب

نکنم باز در این امر درنگ

دل من باز شود حال بحال
 رخ من باز شود رنگ به رنگ
 غم کشور بخورم یا غم بی
 غم عزت بخورم یا غم تنگ
 شعر گفتم سعف دل گفتم
 تانگوییند سرودی تو جنگ
 کی شود تاشوم ای «سید رضا»
بردر میکده خندان و ملنگ.

«غزل»

دوش بایاد تو ای مهپاره تا ساغر زدم
 بر دل تنها یم از جام بی خنجر زدم
 تالیت را یادم آمد ای نگار نازین
 طعنه برجام شراب و کاسه شکر زدم
 غوطه خوردم در خم می‌لیدم ولی
 غوطه با حوران سیمین ساق رکوثر زدم
 مرغ عاشق گشتم و تاد امانت آرم بکف
 از زمین پست تا اوج تهنا پر زدم
 زهد شیخان ریایی چونکه بیدم بارها
 آش خصمانه در محراب و در منبر زدم
 سذهبم چون روی زیبایان پرستیدن بود
 خنده‌ها پنهان به زهد شیخ بدگوهر زدم
 عاقبت سید رضا درین غزل از ابله

رقص بهر کور کردم ساز بهر کردم.

غزل (۱)

آب حیات لعل لبت را به زمزمه
ای شمع پر فروغ نذارم دَگر غمی
بر زخم عشق من بنه از لطف مردمی
غیر از خیال روی توام نیست هدی
بنشی در پناه خود این روسيه دمی
دارم دلی شکسته و رنجور و درهمی
بر من اگر کنی تو نگاه تو تمی
پیاشود آگر دل پر نور و خوشی
جانانی دهم سرمویت به عالمی
پروانه سان به گرد توگر پر زخم شبی
در دم را دوایی و عشق مر اطیب
جانا بیابایا که در آستانه ضمیر
یارا منم به درگاه آن بسیوای زار
آخر عنایتی که من از پا نماده ام
گردم زدام محنت و رنج و بلا رها
ای مه زبس تو رخ بی مثل و شبیشت

در گلستان عشق تو «سید رضا» کند
چون بلبلان به هر سر شاخی ترینی.

غزل

شده روزم سیم چون شام یلدا
دو چشم بیمار و حان شیدا
مکن دیگر با امروز و فردا
مکن اینسان تو دیگر ناز با ما
دل خلقی بود در بند عشقت
تو بر «سید رضا» گاهی تگدن
(۱) اگر آیی زره سازم مذایت
بیایی گل که مردم از فراقت
جوان در ره عشق تو دادم
دل خلقی بود در بند عشقت
که اندر عاشقی گردیده رسوا.

«عنه»

باچه کس در دل زار خود ابراز کنم
 نیست دل سفره که نزد همه کس باز کنم
 هر چه رشتم همه شد پنه به نیرنگ اعلو
 پس ازین دوست بخود هعدم و مساز کنم
 درد باید به کسی گفت که درمان داند
 راز خوبست که با همدی ابراز کنم
 من نه آنم که به رغم دل و اندیشگفتور
 تاخوش آید دگران را سخنی ساز کنم
 من نه آن مرغ حزینم که به بال دگران
 به هوای تو و دیدار تو پرواز کنم
 خرم آن روز که پرواز کنم با پر خویش
 در برت آیم و شرح گله آغاز کنم
 زین غزل «سید کاشان» که سوردم شب هجر

درجہان نام تو ایدوست پر آواز کنم.

«غزال»

هر که را عشق و عاشقی کار است
شادیش دور و محنتش یار است
آنکه در دل نداشت نقش وفا
آدمی نیست، نقش دیوار است
چون کنم؟ چون به بند عشق بتی
دل محنت کشم گرفتار است
من به دیدار او شتاب انم
او گریزان ز وصل و دیدار است
چشمها فسونگش گوئی
از من ارث پدر طلبکار است
همه شب تا سحر دو دیده من
رغم اقبال خفته بیدار است
گفتش دوش بوسه ای بدله گفت:
این چه فکریست این چه پزار است
گوی آن شوخ چشم زیبا را
از ملاقات دوستان عار است
«سید از دست آن پری پیکر
شکوه افزون گلایه بسیار است.

«عذر»

من که قلبی با صفات دارم چه غم دارم دگر
 دلبری دور از جفا دارم چه غم دارم دگر
 منکه می نوشم شراب از جام عشق حیدری
 زین شراب خوش بقادارم چه غم دارم دگر
 منکه در این گلستان مؤمنان پارسا
 چون گل بشکفته جادارم چه غم دارم دگر
 منکه در ایران زمین دارم مکان همچون هژبر
 نقرت از خصم دعا دارم چه غم دارم دگر
 منکه در شباهای تاریک و سحرگاهان مدام
 خلوتی خوش با خدا دارم چه غم دارم دگر
 از برای حفظ میهن گرن دارم تاب جنگ
 بزرگ دست دعا دارم چه غم دارم دگر
 بر قضا و بر رضای خالق خود راضیم
 نام هم «سید رضا» دارم چه غم دارم دگر.

عُزَّلْ تَنَّگ

از برای من دلسوخته دنیا تنگ است
بهراین موج باعنهش آمره دریا تنگ است
تامن از ساعر چشم ان توی نوشم می
پیش چشم دگر این دیده مینا تنگ است
بر سر زلف پریشان تودل بسته بسی است
که دگر بهر دل خسته من جاتنگ است
لا له عشقم و آنقدر به خود مغورم
که به پیش نظرم رامن صحراتنگ است
ای مه امروز بیا بر سر من از ره لطف
که من شیفتنه را فرصت فرداتنگ است
اینقدر شکوه مکن «سید کاشان» زفراق
که چنان غنچه شکفته دل ما تنگ است
وصل زیبا صنم از سربغلن دور و بدان

که چنین کفش ترا یکسره برا پا تنگ است.

«غزنه اں»

شجی را صبح کردم در کنار ماه سیماي
که بليل بر دحسرت برم و گفتاعجب جای
دلم لرزید با نظاره اي چون، نیک داشتم
مرا دل می برد آخربیبی گل سرا پای
من از روز ازل زیبا پسندی را پسندیدم
کنون تگری برد دل راز من محوب زیبایی
زمانی آرزویم بود تا در جمع هئی نوشان
مرا هئی در دهد زیبانگاری مجلس آرای
کنون امیدوارم همسخن تگردد مرا اما
ایس بخزدی دانادلی خوشخوی بیستای
روان خسته ام احساس پیری میکند اما
دل دیوانه ام هر دم شود پا بند برناي
مرا قول و غزل «سید رضا» بسیار شیرین است

چه محنت گندار! غالب و مضمون شیواي.

«عزال دوستی»

بهر از هر چیز باشد در جهان یار نکو

یار نیکو منجلی می سازد آثار نکو

یار بد را پرورش هرگز نباید داد چون

یار بد هرگز تواند کشت چون یار نکو

آنکسی را برگزین بهر رفاقت در جهان

کو نباشد پیشه اش جذکار و فتار نکو

در زمین بشتاب درخت دوستی تا برده

از درخت دوستی حاصل شود بار نکو

یار بد چون مار بد نیشت زند با نیش خند

یار نیکو میدهد نوشت زگفتار نکو

یار بد دفعکر فاسد کرد نت باشد مدام

یار نیکو در سرش نبود جزا فکار نکو

در جهان «سید رضا» بسیگنجهای معنوی است

شمہ ای زین گنجها یار و دگر کار نکو. ۵۸، ۱۱، ۲۶

“آرزو ۰۰۰”

آرزو دارم که دور از مردم ندان بیم
خлот ویرانه‌ای یا گوشاه زندان بیم
آرزو دارم که وقت مردم نم پاری نباشد
سرنهم برخاک و بی غمخواری یاران بیم
آرزو دارم که خوی و خصلت حیوانیم را
ترک گویم با مرام و شیوه انسان بیم
آرزو دارم بدور از علقه‌های پست دنیا
مایل دیدار روی حضرت یزدان بیم
آرزو دارم ز درد عشق و بیماری حسرت
اشکها بفشنام و زان درد بی درمان بیم
الغرض دل برگتم از حب فرزندان و خواستان
خواه گریان جانسیارم سخت یاخندا بیم
حب میهن لیک ای سید رضا از دل برو نیست

آرزو دارم که در خاک خوش ایران بیم.

«راز مَگو»

سخن عشق به مردان هوس نتوان گفت
شعله شمع به راش خس نتوان گفت
بین من با بُت شیرین سخنم رازی هست
که چنین راز مَگو بدهم اعکس نتوان گفت
نعمه مرغ چمن قاصد شوق است و سور
لیک با مرغک غمگین و قفس نتوان گفت
دود آه است که از سینه من می خنید
به چنین دود بلا خیز نفس نتوان گفت
دوش بین من و ساقی سخن از بُی میرفت
قصه دوش به مردان عسس نتوان گفت
سخن سید کاشان، همه با عشاق است

شعر اورا به مریدان هوس نتوان گفت.

غزه

نامرا صهیای الفت در گزار آورده اند
 طفل قلب را به آسانی فرار آورده اند

شیوه عشق جز رندی نباشد در جهان
 عاشقان رسم نوین در روزگار آورده اند

چون توهش مغل مارا صفا بخش ای حسیب
 دختر گل را به اینجا سرمه سار آورده اند

خیز ای ساقی بد ه پیمانه چون در میکده
 از برای خودن روی بس خمار آورده اند

به رشادی تو ای ساقی خماران نزار
 شعر نفر حافظ و مشک تبار آورده اند

قاصلان شهر عشق و مسی و عیش و سور
 مرد ه سوی عاشق چشم انتظار آورده اند

من "سید رضا" در انجمن بی لطف نیست
 دیگران هم گرچه شعر آبدار آورده اند.

«غزال»

چند بیست بوی عشق به بستان نمی‌رسد

راحت فزای روح و دل و جان نمی‌رسد

از فرط درد و غایت اندوه و سوره هجر

جانم به لب رسیده و درمان نمی‌رسد

تلخ است کامم از می تلخ فراق و باز

آن دلبر زلب شکر افشار نمی‌رسد

سامان گرفت کار رفیقان باده نوش

کار دل شکسته به سامان نمی‌رسد

لهم به دامن تو رسد دست التجا

دستی که گوته است بدامان نمی‌رسد

بستم به بال مرغ اثر نامه را که زود

پیعام اهل درد به جانان نمی‌رسد

هربی سواد شعر آگرفت بعد از این

برگرد پایی «سید» کاشان نمی‌رسد.

غزال

گلچهره را به کوی محبت گزارنیست
اورا به کار عاشق بیچاره کارنیست
ای آه سینه سوز دعا میکنم ترا
همجون توکسی به من زر لطف یارنیست
در زندگی چوشکه ندارم زهیچکس
از من کسی به زندگیم شکوه دارنیست
تاعهد کرده ام که به میخانه پا نهم
عشاق را دگر زمن رند عارنیست
یک جام می غم از دل پر درد می برد
هر چند گفتہ اندیک گل بهارنیست
خود شهره ایم در بلد عاشقی ولی
چون مذعی به دیگر مان افتخارنیست
«سدید رضا» به نزد نکویان گرامیم
من را اگر به ترد دنی اعتبارنیست.

«عَزْل عَاصِمَةٍ»

من به عشق روی زیبایان عالم زنده ام
فارغ از الطاف آنان بیش یا کم زنده ام
شاد میباشم به امید نواز شهای یار
بی خیال از فکر اندوه دو عالم زنده ام
می خورم با دلبران سیمیر صهیبای عشق
آشنا با شادیم بیگانه با غم زنده ام
می دهندم شوخ چشمان باده های متصل
با امید بودن شرب دمدم زنده ام
گیرم از دنیای دون زخمی رسکار کامرا
با زهم از یار با امید مرهم زنده ام
حالی باشد مرا «سید رضا» در انجمت
از شکر خند صنم هم مرد ام هم زنده ام. ۱۲۵۹، ۱۱

«عزال»

برگ خشکی هستم و از شاخصار افتاده‌ام
بخت بد راین که در فصل بهار افتاده‌ام
زندگانی حاصلی جز خزن دل خود را نداشت
زین سبب خوین جگر در لاله زار افتاده‌ام
با آلم از مردن نباشد در خزان زندگی
بینا کم زان سبب گزچشم یار افتاده‌ام
بر سر بازار نیکویان عالم باز هم
همچو جنس کمنه‌ای از اعتبار افتاده‌ام
کس نیفروزد مرا با شعله‌ای از مئ که من
چون چراغ لاله بر روی مزار افتاده‌ام
سالها با جامی الفت مرا دیرینه بود
گوشه میخانه الکون گرخمار افتاده‌ام
خرشدلم گردر گلستان جوان «سید رضا»

پیش پای گل عنزاران همچو خار افتاده‌ام.

«پادگار»

بیا که بالب نوش تو کارها دارم

به سر ز دوری لعلت خمارها دارم

قدم گذار به چشم من ای نگارنکو

زاشک دیده به راهت نشارها دارم

بیا که دور از آن چهره گلستانت

به قلب نشتر و در دیده خارها دارم

من از تو ای همه حسن و ملاحت و خوبی

درین دو روزه عمر انتظارها دارم

بیا که از غم جانکاه دوری ای زیبا

به لب ز جور رقیان شعارها دارم

تو حرف قاصد بیگانه را مکن باور

که گفته است به غیر از تو پارها دارم

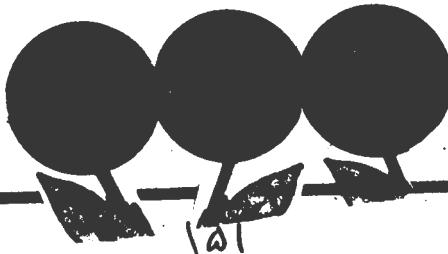
ز شعر و عاطفه سید رضا، به دیوانم

برای اهل ادب پادگارها دارم.

عِزَل سُنْگِن وَرَان

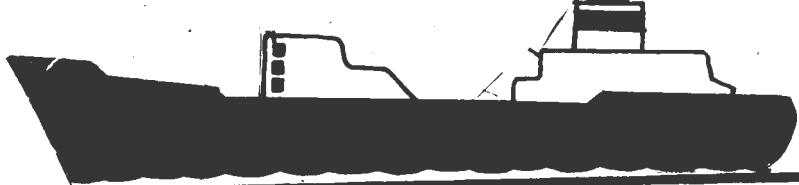
ز فراقت ای گل آرزو به که روکم به چه سرکم
ن توانم از توجداشی به حذا قسم که سحرکم
غم عشقت از دل سرکم به شرار می نزود برون
ن توانم این غم عشق تو ز شرار باده به درکم
به چمن اگر روم ای صم به هوا گردش صیدم
به نظر بیا ورم آن رخت بعجمال گل چون تطرکم
زبس عاشقان تو اشک غم به غبار کوی تو ریختند
همه گل شده غبار درت تو بگو دگرچه بسرکم
تو بمن جفا چوکنی مها من زار و عاشق و مبتلا
ز چاه ناسزا به فلک دهم ز چاه شکوه ها ز قمرکم
به صبوریم تو بخوانی و من خسته دل با خرابه ای
ب نشیتم و دل خویش خوش باطلوع صبح ظفرکم
من رسیده از غم دوریت همه شب به کلب سرخوش
بنشیتم و به حذا گله ز جفای بی حد و مر کنم.

«غزال»

منعم مکن ای زاهد از باده و پیمانه
 من هر دو طلب کرد مسجدلهم و میخانه
 ای ساقی گلچهره بی درده و شاری کن
 تایک دو قدفع تو شم خندان لب و مستانه
 آش زن و ظالم کن اید وست هلا کم کن
 از شمع نهیخواهد جز مشعل پر پروانه
 در آینه رویت آن چهره نیکویت
 هم جلوه جان بیشم هم جلوه جانانه
 یگسوی کمندیت را بر پای دلم مفکن
 زنچیرشکن باشد این عاشق دیوانه
 ما آب حیات خود زان لعل طلب کردیم
 چون چشمها میخواست افسانه در افسانه
 با پیر خرد هرگز «سیلید» ننشیم چون

دیوانه کند مارا بدگویی فرزانه.

غزل

پارگریخت از من و رفت به جانب رقیب
بر ته دیگ عشق خورد تا که ملاقه شکیب
شیر وجود من که خورد سیر طعم پیکرش
غم چاه ز پیمانده ام رو به اگر برد نصیب
رفت مریض وصل آگر جانب دکتری دگر
نم بود که بوده ام پیش از آن براو طبیب
دکتر شعر بودم و دادمش از غزل شفا
در عجیب جمله هایون؟ دکتر تا مدد از ادیب
پار چو گشت مبتلا بر مرض هوای وصل
بنده جواب کردمش رفت با جانب رقیب
قاویه تنگ آمد و «سید» بیقرار گفت:
جانب شعر رو کنم مرگ به هرچه نانجیب.
ما، کو
خیاط زنی بدیدم اندر ما کو
سوزن بدو دستش نخ و ده تاما کو
لگتم تو ولی که برده ای از ما کو
از بیخ عرب شدو بگفتا ما کو.

«عزال»

دوری زچنین چهره زیانتوان کرد
 غفلت زچنین نرگش شهلا نتوان کرد
 دیوانه دلم حسرت دیدار تو دارد
 دربند عزیزم دل شیدانتوان کرد
 تاروی مه و سبزی چشمانت تو باشد
 گردش به درودشت و بصره انتوان کرد
 هستند کسانی چو پری جان من امما
 خرمهره ردیف در لالاستوان کرد
 چون وعده دهی بر من دلخسته بی صبر
 (با وعده مرا بازش کیانتوان کرد
 «سید رضا، از دوری آن یارچه گویی؟»

شیرین دهن از گلن حلواستوان کرد.

«خراں»

به رویا آرزوی لعل ملکون میتوان کرد
زخون دیده هود چهره کلگون میتوان کرد
به بازار جمال از یک کلاف ار می خریایوسف
سزد، صاحب متعام سفله مغبون میتوان کرد
شرار عشق لیلی گرترا در سینه میباشد
در این دنیا مجنون کار مجنون میتوان کرد
سپاه غصه گر رحل اعامت بر دلی افکند
روان از دیدگان سیلاب جیون میتوان کرد
من از کار طبیعت با چراغ لاله دانستم
دل آزادگان را بی سبب خون میتوان کرد
در این آشنته بازار جهان با نام دینداری
خرف رامحتاط با در مکنون میتوان کرد
به چنگ آسان بیاید سیم و آسان هم رود از کف
به زحمت زندگی با گنج قارون میتوان کرد
زمانی هست کاند این زمان، سید رضا، باری
هر آن کاری که خواهی کرد آنون میتوان کرد.

«عَزْل»

دل بر آن زلف چو سنبيل بسته ام
 پاي دل در بنده دكاكيل بسته ام
 برگستان رخش رو كرده ام
 پاي قمرى چشم بلبل بسته ام
 تا گل جسمش امان ماند زخار
 خار را دست تطاول بسته ام
 شاعرم با مصرع رنگين خويش
 بر سر دلدار خود گل بسته ام
 تا رسم بر ساحل در ياي عشق
 با کلام شعر خود پيل بسته ام
 هي رسم بروصل او «سپيد رضا»

بار دل را با تو گل بسته ام.

عَزْل

«

بوستان را از رخ ماهت مصفا کرد های

باد و چشم مست خود بس فسته بر پا کرد های

کشته ات تفانه من با شم بسی را صید خود

از بیهودی و مجوسي، گبر و ترسا کرد های

سالها بگذشته ات از دوستی و عشق ما

از براي دلبری ا مرور و فردا کرد های

از دم جانب خش خود عیسي صفت ای يار من

عاشقان مرده را از نو تو احیا کرد های

خانه تاریک قلبم را توابی شمع امید

پر فروع مهر از آن نور سیما کرد های

آن شنید ستم که این دید رضای رای جیب

در سر هر کوچه و بازار رسوا کرد های.

عَزْل

در آن شبی که نگارم کنار میباشد
 دل رمیده من را قرار می باشد
 سپیده پیکر زیبای من اگر آید
 خزان زندگی ام را بهار میباشد
 فروع مرمرستان او به محفل ما
 چراغ روشن شباهی تار میباشد
 اگرچه قامت او کوتاه است لیک بدان
 سیاه نرگس و بس گل‌عذار میباشد
 نه قنه جوست عزیز دلم نه پیشنه استم
 فرشته خوی و فرشته تبار میباشد
 بش به عنجه شیشه است و چهره اش بیشک
 رقیب باع گل و سبزه زار می باشد

گران شمرده و سید رضا، غینم دان

در آن زمانه که یارت کنار میباشد.

«عَزْلَ صَنْمَ»

دیر آشنا و سرو قد دمه لقا صنم

عشق آفرین و گل دهن و خوش نوا صنم

دیده سیاه و روی سپید و طلای مو

اب رو گمان و مو گمرا و خوش ادا صنم

سینه بلور و مشک بنا گوش و برف گوش

دنزان در و شکوفه برو با صفا صنم

با اینهمه ملاحت و زیبایی و شکوه

بویی نبرده ای به خدا از وفا صنم

بد میکنی، بگن که جفا پیشه ای گل

نقرت ما برای تو باشد دعا صنم

حرف مرا تو پاوه شماری برو برو

همدم مراست بلبل و باد صبا صنم

مارا به مهر بانی و عشق تپه هماجست

پشت و پناه ماست بدوران خدا صنم

مرگ من آرزو میکنی از رتب لا یزال

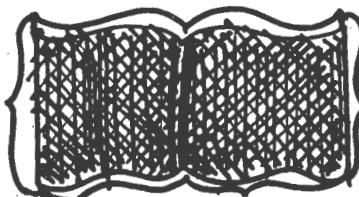
نوشیده ایم جرعه آب بقا صنم

سید رضا، بگو به وی از راه دوستی

ماراست عیش و عشرت بی انقا صنم.

«غزل»

ز دست یار گلی ص بعدم رسید ب دستم
 ز بیو آن گل نسین هنوز شوش و مstem
 ز دیر و گعبه بریدم چور روی ماہ تو دیدم
 ز باع پای کشیدم چو در بر تو نشستم
 هزار توبه نمودم به پیش شیخ طریقت
 دهید مژده حریفان که باز توبه شکستم
 بدم به بزم رفیقان خویشتن خوش خشم
 دل از تمام بریدم به تارموی تو بستم
 زبس که بر بُت ردی تو من نظاره نمودم
 کمان گند خلائق حقیر ماه پرستم
 دگر ز قصه مجنون سخن مگوی سخنگو
 که من میان معابین رکور عشق شکستم
 چگونه «سید رضا» دم زند ر عشق دادم
 که تازگی نبود عشق باز روزالستم.

«عَزْل»

بغير عاشقیم نیست شوق کار دگر

چه نوح گرچه بمانم چه روزگار دگر

بجز عجوزه هفتاد ساله اند راه

ندانم از چه نشد قسمتم نگار دگر

هزار ناله برآوردم از دل و افسوس

نقس نمانده برآرم تا هوار دگر

پی زلودن رنج و غم از دل ساقی

اگر شراب نشد ده تو زهر مار دگر

هزار دوز و کلک با خدا و خلق زدم

برآن سرم که کنم نیز استکار دگر

حدیث بليل و گلچین چو نیست در هی وقت

(از این بهار گذشتیم تا بهار دیگر)

نگاره که به من وعده داد به رو صال

زمن برید و سپس گرد فکر یار دگر

زگستان جهان «سذر رضا، طمع مادر

تو پر بزن چه رفیقان به شا خسار دگر.

« لِبْخَنْد »

قلب را می دهد چهره را صفالبخند
تَرْجِهٌ لَّهَكَاه هم باید زد
لیک از من اگر تو می پرسی
بهترین نعمت خدا شاد است
دل معشوقه را بdest آری
گرچه « سید رضا » نمی بیند
منده کن ای رفیق بی همتا

فخر باشد به هر کجا لبخند
خواستین هدیه خدا لبخند
گرسوی سوی او تو بالبخند
بر گل چهره شما لبخند

« که کند دفع هر بل لبخند »

« بمناسبت خواندن شدن اشعار در برنامه مشاهیر رادیو اصفهان »

« غَزَال »

عندیلیب طبع من انانقها ها سر برده است
قلب بر نیان و پیران را مستقر کرده است
در کمال بسواری شعر جاگویم فصحیح
عالی را تابش شعرم منور کرده است
طبع مانده است و دیگر تک شکر کرده است
بلطفی شکر نکن بشنیده نایقو زمن
تازگی ها شعر غزل بدله از بر کرده است
بلطفی های دیگر را با اضطراف و بیاشند علم
ملتی را با سخنهای خودش خر کرده است
عده آی « عاری » این شهرهای گویند کاین
در حقا گویند این کار پیغمبر کرده است
عده آی دیگر کس با اضطراف و بیاشند علم
در میان مردم آنگاه هم حشر کرده است
عندیلیب طبع ای « سید رضا » در اصفهان

۴/۱۳۵۹ - کاشان.

«تیغ زبان»

دوش در میکده خوشید نشانم دادند

گرچه پیرم به عوض یار جوانم دادند

سرمه‌ای از کف پای همه‌ی خواران

بگرفتند و به چشم نگرانم دادند

آنقدر تقامه شادی به هوا بود بلند

که دو صد تویه زابر از فغانم دادند

دو ساعجایی به عیان خوردم و رنداز نکو

دو ساه جامِ دگری نیز نهانم دادند

مرده بودم به حقیقت من و با جام شراب

سالنان حرم میکده جانم دادند

گرد مسجد به تم بود که پیمانه کشان

قبل از آنی که خورم باده تکانم دادند

موقع خلقت من «سید کاشان» گویی

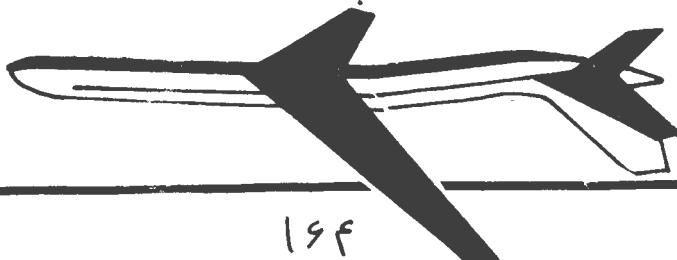
عوض بخت غنی، تیغ زبانم دادند.

«شعر نو»

شمع سان میسوزم و بامن یکی همساز نیست
اخمهای درهم این طرفهای را باز نیست
مرغ بی پروازم و کنج قفس زندان من
در سر شوریده ام شوریکی پرواز نیست
راز دل را با که گویم تا دل از غم وارهد
اهل شهوت بیشمار و یک تن اهل راز نیست
شعر نورا کی پسندم گرچه رارد سینا چاک
شعر نورا جان من پلیان نه و آغاز نیست
شعرهای شاعران تو سرا پوچ است پوچ
هر الفبا خوانده همچون خواجه شیراز نیست
گشت سر باز ره حق و وفا در سید رضا
در ره مردان آز و بی خرد سر باز نیست
ای بد آنکس کزپی آشوب و بلوا کرد نست

ای خوش آنکس کزپی حرص و هوی او آز نیست.

مُهَرْ دُوست

مامهر دوست را به دل و جان خریده ایم
باری گمان مدار که ارزان خریده ایم
سلطان مُلک گوشہ ویران شد یم چون
در مان برای قلب پریشان خریده ایم
در رسته زمانه بسی مشکلات را
دیوانه وار ساده و آسان خریده ایم
کالای عشق را نخریدیم با ریا
از بحر بیکران در غلطان خریده ایم
بُرئَن نهی کنیم بناس خطأ و کفر
از بهر جان چو جامه ایمان خریده ایم
«سید» نه زاهدیم که با عجب خوکنیم
ما ساده ایم و سادگی از جان خریده ایم.

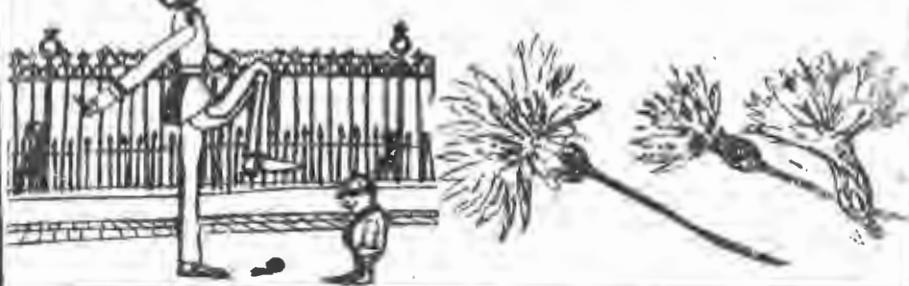
تک بیتی :

برفی بار و من دیده پرنم دارم
بسکه سرد است هوا میل چو قم دارم.

«غَنْزَل»

خارغم بردل بیمار من است
 غم عجب سخت گرفتار منست
 موی همسایه زغم گشته سپید
 دانماً این گره در کار منست
 شاهد سخت و فریاد ضعیف
 گوش و این دیده خوبیار منست
 من مریض غم همنوع شدم
 که تواه این دل بیمار منست
 روز و شب یار ضعیفان شده‌ام
 گرخدا در همه‌جا یار منست
 ایده مردم بیچاره‌زار

سذرضا، رشته لگنوار منست.

«عَزْل»

مرا اندیشه‌ای در نباشد جزو صال دوست

شیم شد روز و روزم شلم در فکر خیال دوست

محبت کج شایان است در ویرانه دنیا

محبت اورز و جویا شوزمانی هم زحال دوست

چولاف دوستی زد شمع با پروانه راستم

که بایزینگ آن دیوانه خواهد سوت بال دوست

زنها ی دلم در گور سرد سینه می لرزد

دو گوی سینه لرزاندوی و خواهد زوال دوست

دو روزی لخوش نشستم - باده خوردم - کارها کردم

ولی ای کاش این لذات بودی در قبال دوست

به زیر سایه، بال هما آسایشم شبود

که باشد سایه‌ها بر سر مرا باز از نهال دوست

بعار پارسا لم بود خوش «سید رضا» زیرا

نشستم پای گل نوشیدم از جام زلال دوست.

«عَزِيزٌ»

فضل بھار بی گل رویت صفائض داشت
 گلزار عشق و گلشن عشرت بھانداشت
 باسیل اشک کاخ سعادت خراب شد
 این سیل بی امان سرسازش به مانداشت
 ای رفتہ از دیار فنا در بخشش دوست
 دار فنا قسم به جمالت وفا نداشت
 من در پناه قصر امل خانه ساختم
 جز خون دل و یک برایم عنزا نداشت
 من پر فروش دکه دهرم که در بھان
 جز سینگ خاره زیر سرش متکا نداشت
 تابنده اختی که بود در فضا عیان
 در آسمان بخت من این جلوه هانداشت
 «سید رضا» برای دلتیست دلبری

«عَشْنَمَ اَكْل»

چهره گلشن و رادیش نشان بکرد گل در سر زلف سنبلاش آمد و لان بکرد گل
لب چوگشود پارمن دلبر گل عذار من جامه درید بترن و خنده بهانه کرد گل
مهر مفان قزومن رخ چون فرد در چمن لشکر حسن خوش راحسته روان بکرد گل
چید و نهاد برپیش آن گل نوشکفت هرا باز برای دیدن ش میل جوان بکرد گل
نرگس مست آن صنم سید رضا چو خراب رفت
دیده خوش تا ابد ز غصه و انگرد گل.

«عَشْنَمَ اَكْل»

سو زنده تراز شعله آهم شری نیست
جاند و ز تراز تیرنگاهش اثری نیست
برخیز که خشم تو مجوان در شر را نداخت
آنقدر که دیگر خبر از خشک و تری نیست
پروانه صفت گرد جمال تو بگشتم
دیدی که مرا از گل آتش حذری نیست
خاموش شد آن شمع شب افزور و یکن
پایان شب ما فقرا را سحری نیست
بیهوده مزن نالهتوای «سید کاشان»
از مهر و دفا در دل مردم اثری نیست.

«کلاس شاعری»

شاعران دارند در دنیا چو پاس شاعری
کی شود ویران ز نوگوها اساس شاعری

نشر فرا آدم عاقل نخواند شعر بفر
تابه مقیاس نوا باشد قیاس شاعری

بر تن مرد سخن حیاط وزن و قافیه
می بُرد ای مردم دانالباس شاعری

ماز «نیما» اقتباس شاعری کی می کنیم
تاروا باشد ز «حافظ» اقتباس شاعری

شعر گر مرزوون بود گویند دام خاص و عام
ربایان آفرین، راء به سپاس شاعری

تر هات خلت نزگو جون گیاه بی ثمر
باید ای مخلوق بركت زن به داش شاعری

شعر میگرید به وزن و قافیه «ستی درضا»

آخر به عمر خود نزید سئی کلاس شاعری.

عِزَّل

چوگل شکننه شو و آبروی گلشن باش
 همیشه در صدد شادکردن من باش
 نز قید جسم رها گرد و سر بسیجان شو
 نهفته اند همیشه مواظب تن باش
 آگر تظریه خداوند و رحمتش داری
 به زندگانی ده روزه پاکدامن باش
 رضابه راده یزدان شو و گلایه مکن
 رغصنه صاحب صد سفره ملوّن باش
 به زیر بار حوات بایست مردانه
 به حادثات جهان سخت ترزاهن باش
 سیا و پنجه در انداز با مصائب دهر
 چو قهرمان قوی پنجه پل افکن باش
 آگر نصیحت «سید رضا» پذیرانی

«محبت»

محصول کارخانه ایمان محبت است

راحتگزای روح جوانان محبت است

ای مدیع که غیبت‌گس میکنی مدام

در مکتب ریای توپنهان محبت است

مارا که درس غیر عطوفت نخوازده ایم

آمیخته به جوهر ایمان محبت است

آب بقا فسانه کهنه است بهر طفل

چیزی که هست چشم‌الحیوان محبت است

تا پنده در پی زرسیمی بیا بین

گنجینه خنیمت انسان محبت است

دردیتم و زخم دل داغدیده را

مرهم گذارو باعث درمان محبت است

آش ز آب می‌شود ای جان من حوش

برآش دل همه باران محبت است

دشمن اگر بجای وفا هبور می‌کند

اما مرا به او زدل و حزار محبت است

«سید رضا» حکایت احسان مکن دگر

بالاترین کرامت و احسان محبت است.

عزم

رازو نیاز هر که بخدر با خدا آکند

صد دردی دوای به یکشپ دوا آکند

صدبار اگربه پاچاه بیفتند سزای اوست

آن کس که قطع رابطه را با خدا آکند

ماشد نوح می شود این زهر بلای

هر کس که در امور بحق اتکا آکند

از کاخ فخر یکسره افتاد به چاه فقر

آن ناکسی که جور به هر ییفا آکند

قارون هلاک و ملک سلکندر زنگ بفت

کو آن کسی که از پی ایشان دعا آکند

بس روز و ماه و سال از این عمر مآگذشت

خرم دلی که کار زیهر خدا آکند

«سید رضا، چگونه توان شوغزگفت

لطف خدا بود که تو اند اد آکند.

«باده عرفان»

شادیم که دل سوی خرابات نداریم
در خلوت خود غیر مناجات نداریم
بیگانه زمیل و هوس و لزت و حضیم
عشقی به جزاین زهد و عبارات نداریم
در کلب خود همسخت قلب فگاریم
غم نیست آگر باغ و عمارت نداریم
پاکیم و در این دهر مبرّا ز فسادیم
در روز جزا نیز مکافات نداریم
در محفل خود ناقل گفتار خدایم
هرگز سخن از یاوه و طامات نداریم
جز باده عرفان و حقیقت نه بنویم
باساقی مهیاره اسما رات نداریم
بالقمه نان به کف آورده بسازیم
کاری به بزرگان و مقامات نداریم
ما طالب حقیم و حقایق بسندیم
کاری به گزافات و خرامات نداریم
از این عزل ما ادب اخده نگیرند
تنظیم صحیح چود رآیات نداریم.

عَزْل

بی روی تو در باغ نهاشا نکند کس

لب جز به مدیح قد تو وانکند کس

در اجمعن لاله عذار ان تکو خوی

جز وصل ترا هیچ تمّا نکند کس

بی پرده اگر جانب بازار بیایی

جز چهره خوب تو نهاشا نکند کس

ای یوسف امن ماه جمال از بنای

تعریف رخ خوب زلیخا نکند کس

حسن تو زند طعنه به مهر فلک اید وست

این حرف بجایی است که حاشا نکند کس

جز داروی عناب لبت احر بجهشتی

در د من غم دیده مداوا نکند کس

ای سید کاشان «بهمذا در همه شهر

جز من به غم هجر مداوا نکند کس.

نمزل

هرگه آن عنچه دهان لب به سخن وای کرد
عالی شیفتنه لعل شکرخا میکرد
مرغ دل با همه نومیدی و حسرت ناگه
دانه خوش در آن معزکه پیدا میکرد
او طیب غم ما بود که بسیار ز لطف
درد بیچاره عشاق مداوا میکرد
«هر کجا هست خذ ایا به سلامت دارش»
کو دعاهای فراوان به حق ما میکرد
بار قیان نتوان کرد مداوا ورنه
او در این بادیه با جمله مدارا میکرد
دوش پرسید یکی جرم ورا گفتم من
«جرمش این بود که اسرابه وید امیکرد
دل نه اندر طلب جام جم ای «سید» بود
سالها مهر زیگانه تمثی کرد.

خنگل

می سوزم و سوزم از درون است
دل بحرامید و عرق خون است
هیهات که کارچشم جادوش
آشوب و سیزه و فتوں است
مجنون و درهوای لیلی
انگیزه خاطرم چنون است
فرهادم و نقش روی شیرین
تاصاحب همت بلندم
جانم نه زمنی زبون است
«سید» پی دانه رخ او

مرغ دلم از قفس برون است

تک بینی :

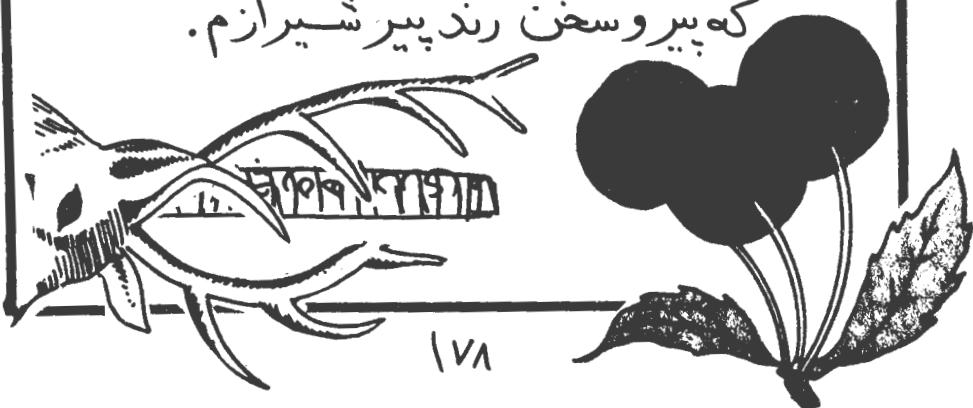
حکایتی است، درین گند سپهر
از گینه، گینه خیزد و از مهر مهر.

نمیز

شکسته گشت بیابی تو بال پروازم
که شرح ماتم خود را به تریه آغازم
قسم به روی نکوی نوای رفیق شفیق
از آن زمانه که رفتی باعتصمه دمسازم
بیا و بادم جانبخشت ای مسیح‌ادم
بدم به پیکربی روح وزنده کن بازم
بیا به گوشه میخانه تابه شادی دل
به جام شسته شرابی چو آذر اندازم
منی که ماترخ چون گل تو می باشم
زهی که با دگران نزد عاشقی بازم
چگونه بی تو در این فصل جامی نوشم
چگونه بی تو در این شهر سر برافرازم
خوشم به موقع پیری چو سید کاشان.

که پیرو سخن رند پیر شیرازم.

سیلیان دوران

شدم ای رفت به زماه سما

تن لاغر من زمانی رها

فلایق بسی آبرو یافتم

به هجرت بسی جامه‌ها با فتم

قبولم نها گرازین کمترم

دل و دیده و دست و پا و سرم

که هجر رفت سنت سوزدها

سیلیان دوران تفاهمنها

ولی من ترا بذه و چاکرم

ترا ای مسیح انتقى ذاوم.

من از لودکی عاشق روی تو

خواهد شد از غصه هجر تو

شدم تا که عاشق ترا در ببر

کنم تا لباس صبوری به تن

منم خاکه پای توای شیریار

فدای قدمون توگرد همی

پر پیشانم از دوری روی تو

شدم در ره عشق تو کم زمور

اگر هست عاشق ترا بیشمار

بود تا که جان درتن خاکم

غزل

من به شرخ خویشتن احساس عربت میکنم

زندگی بی هم زبان با صدم مشقت میکنم

اهل دل نایاب چون باشد به شهرستان ما
مونس دل روز و شب اندوه و محنت میکنم

با همه سختی من باشم به مرگ کاهی
چون به اینای زمان پیوسته خدمت میکنم

مرد جهد و کوشش، از خلق عالم بی نیاز
هر زمان درین لباس سعی و همت میکنم

دست من رهن هن باشد که در راه هن
بن ایام من پویم و کسب شرافت میکنم

هر که بامن دشمنی ورزد به جای دوستی
در عرض من بیشتر با او محبت میکنم

الغرض مهندس طبع خواجه ام «سید رضا»
(در لباس فتن کار اهل دولت میکنم.)

غزل

رنیقی مونس اهل و مانیست

من مشفق یکی حفظ خدا نیست

گلستان ادب راهم صفا نیست

مگر دنیا مادار فنا نیست

چرا افکارِ ماملت بجا نیست

مرا در زندگانی آشنا نیست

دلم چون کوره حداد سوزد

خریدار ادب نبود دریغا

دورنگ من گند بیدار، مردم

بدال و کینه تو زی است باهست

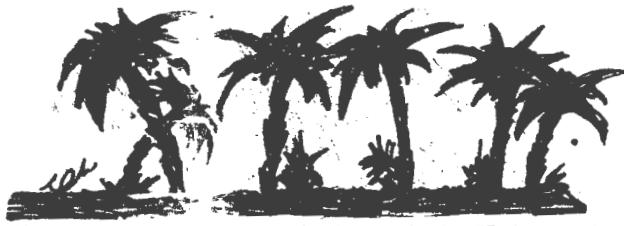
دگر از معدن طبعت به مردم

گیر دادن روا، سید رضا نیست.

«غزل»

خانه لسوز شود آش آهي، گاهي
خوار مخلوق شود صاحب جاهي، گاهي
اى غني غره مشور زانله ترا زور و زرا
سوی بیچاره بینکن تو نگاهي، گاهي
هر که بر تخت نشست و همه را پست شد
فتد از عرش هازگاه به چاهي، گاهي
توبه کن اى که شدی دشمن مردان خدا
روشن از توبه شود قلب سپاهي، گاهي
شاعران را مشماريد حیالاتي چون
مینمایند به اين جامعه راهي، گاهي
گول زهاد ريا کار نفي باید خورد
چون گذارند سرخلق کلاهي، گاهي
دل «سید» مشکن با سخن طنه که او
تیر آهش بکند کار سپاهي، گاهي.

«خزان همیشہ»

من اگر بیدینم و گر صاحب دینم همین
شامل فقرم و یارای تمکین همین
عاشقم، دیوانه ام، بی بندوبارم، هجوگویم
شاعرم، گوینده اشعار شیرینم همین
من اگر دارای املال کم همان رندم که هستم
یا اگر بی مایاه و بد بخت و مسیکم همین
دشمنان گویند بد خواهی، هجال توگی، قبیحی
من اگر تهمت زنم، پستم، هن بینم همین
هرچه را گفتند در شامم بد اذیشان نه آنم
هرچه را گویم به لفظ شعر خوش اینم همین
چون که آمد قافنه، سید رضا، تنگ این سخن گو
یکزبانم، بکلام، مصادر آیینم همین.

«خزل جوانی»

پیرم ولی هوای جوانیست در سرم
قامت خمیده نیستم و راست پیکرم
هفتاد سال میگذرد از من و هنوز
گوی که بیست ساله جوانی موّقرم
فکرم هنوز گرد هوس چرخ میزند
مشتاق و صل دختر کی شوخ و دلبرم
از قوهٔ جوانی من هیچ کم نشد
مویم اگر سپید شد و ختیل هم سرم
بندانم ارجاه ریخت و شد پیکرم ضعیف
اما بوقت عشق چوشیری دل اورم
ماتند نوجوانی و فصل خروش و جوش
باور کن ای حبیب که تیز است خنجرم
ه سپید رضا، چو خواهش لال میکنم بیان

غم نیست گر کند جد ال زبدن سرم.

امکانات

پاترده بند ۲ فکاهی

« اینوریم ، او نوریم »

اینوریم ، او نوریم وای وای
مفتخر از شاعریم وای وای
شاعر کرد ولریم وای وای

شغل من اید وست بود شاعری

جعفریم ، جعفریم ، جعفری

جان شما غصه و غم میخورم مرغ و پلو جان تو کم میخورم
جای هلو پوست کلم میخورم سوهان قم ، خرمای بم میخورم
شغل من اید وست بود شاعری

جعفریم ، جعفریم ، جعفری

شیخ حسن لگت که دیوش شدی بادر ویشاوی او نوری خوش شدی
از لونه مسلمونا کیش شدی صلب شش بره و ده میش شدی
شغل من اید وست بود شاعری

جعفریم ، جعفریم ، جعفری

لهمش ای شیخ مسلمان منم بند ه حق تابع قرآن هننم
تاج سر مردم کاشان منم شاعر م و صاحب دیوان منم
شغل من اید وست بود شاعری

جعفریم ، جعفریم ، جعفری

<p>با علاما همدم و همسایه ام تا گله کردید که بی مایه ام شغل من اید وست بود شاعری</p> <p>بعفریم، جعفریم، جعفری</p> <p>مستحق خسوز کاتم بین صاحب فیض و برکاتم بین دشمن این لات و ملائم بین ترد ملایک در جاتم بین</p> <p>شغل من اید وست بود شاعری</p> <p>جعفریم، جعفریم، جعفری</p> <p>با شعراء انجمنی ساختم جامه کبر از بدن اندختم هستی خود بر سراین باختم با اسب سخت تاختم</p> <p>شغل من اید وست بود شاعری</p> <p>جعفریم، جعفریم، جعفری</p> <p>سیدم و قیل و مقالم بود شرفکاهی پرشالم بود حضرت مکیدن خالم بود ترس نه از رسم زالم بود</p> <p>شغل من اید وست بود شاعری</p> <p>جعفریم، جعفریم، جعفری</p> <p>شیله آتش عشم جون تو صاحب نه تا پسرم جون تو دشمن مخلوق خرم جون تو صاحب گرز و سیرم جون تو</p>	<p>شیر شرفاداره زجان دایه ام خفته ذکر بر زبرخای اعام</p> <p>←</p>
--	---

شُغل من ای دوست بود شاعری

جعفریم، جعفریم، جعفری

طعنه با من مفسد خفاش زد زاهد و بی غیرت و کلاش زد

شیخ پل خور دوم از آش زد دیگ خیالات مرا پاش زد

شُغل من اید وست بود شاعری

جعفریم، جعفریم، جعفری

دشمن آمریکا و روسم کنون طالب یزد و قم و طوسم کنون

صاحب داماد و عروسم کنون جندگان مثل خنوسم کنون

شُغل من اید وست بود شاعری

جعفریم، جعفریم، جعفری

گاه فکاهی و عزل خوانده ام گاه زمرشیه سخن رانده ام

مور دخشم فقه امانه ام منبر و مسجد که نسوز از نه ام

شُغل من اید وست بود شاعری

جعفریم، جعفریم، جعفری

وای بُنی وای خدا الامان زکار بعضی علماء الامان

اگر که کنم بنده خطا الامان توبه کنم نزد شما الامان

شُغل من اید وست بود شاعری

جعفریم، جعفریم، جعفری

دشمن من هرچاه بگوید خطاست کافر اگر گفت مرا، بر قناعت
نام، مرا آفای مسید رضایست بوالحسن شافع روز جزا است

شغل من اید وستا بود شاعری

جعفریم، جعفریم، جعفری.

۵۸ الم ۱۲ ۸۸۸۸۸

طنز «بیکاری»

ماکه بد بخت بهائیم خدا میداند مقلس عصر و زمانیم خدا میداند
بهر آجل نگرانیم خدا میداند فارغ از سود و زیانیم خدا میداند
جز و بیکار کسانیم خدا میداند

ماهم از نسل جوانیم خدا میداند
باید ای پیر بگو داروی بیکاری چیست داروی این عمر و این محنتواین داروی
سببدللت و این خفتواں خواری چیست مددی کرده بگو رفع ترقیاتی چیست
جز و بیکار کسانیم خدا میداند

ماهم از نسل جوانیم خدا میداند
نان خرسنره باید پریشان تاکی تاچه زمان بی سرو سلطان تاکی
بهر مار پیچ و عم ای ملت ایران تاکی ولو کوچه و بازار و خیابان تاکی

جز و بیکار کسانیم خدا میداند

ماهم از نسل جوانیم خدا میداند

آن‌نمایم در سله و قن چاه کرم دار باما درس و تحصیل هنر باده غم دار باما
 حی پلم وادی اندوه والم دار باما آخ چاه گویم که اقبال چاه کرم دار باما
 جزو بیکار کسانیم خدا میداند
 ما هم از نسل جوانیم خدا میداند
 سلات و دملانده و بی مصرف و علاف شیم در بدر از پی سیرخ به هر قاف شدیم
 قدما هچوالف بود اگر، یکاف شیم جای تولید نمودن همه صراف شدیم
 جزو بیکار کسانیم خدا میداند
 ما هم از نسل جوانیم خدا میداند
 سهم مادر بدران عشرت و شکل نیست ماکسان را بجهان همچ کسی حامی نیست
 پیش ماجر غم بیکاری و بدنایی نیست فکر مانوره هتر دولت اسلامی نیست؟
 جزو بیکار کسانیم خدا میداند
 ما هم از نسل جوانیم خدا میداند
 مددی گرده و مارازی کلار کنید همه تان با غم مایکسره بیکار کنید
 شمع با شیدوبه مانور خذایشار کنید تطری از دراندیشابه اشعار کنید
 جزو بیکار کسانیم خدا میداند
 ما هم از نسل جوانیم خدا میداند

۵۸، ۷، ۱۴

« فن کا همی »

شعر در هر حال بالطف و صفا باید سرود

گرفکاهی هم بود آنرا بجا باید سرود

شاعری دارد برای خوشتن خود عالمی

صلکتاب مشنوی زین ماجرا باید سرود

شیره ای را در مثل گوید بود شیر زیان

رذل تراش خاص را مرد خدا باید سرود

نابه کی باید نمودن وصف احوال غنی

یک دویستی هم بوصف بایسوا باید سرود

زیب دفترگشت صد ها سال نام بورزال

قطعه ای هم به رآن برویت و پا باید سرود

روی بارم ماه گفتم قد اوراهم چو سرو

شماء ای هم زان عور و ادا باید سرود

قالی کاشان و گرمان گرن باشد زیر پای

نکته هایی در خواصر، بوریا باید سرود

در دهستان گر خدا ناگرده باشد شاعری

زور کی مدح و ثنای، خدم خدا باید سرود

بالکیم الطبع روزی گرگذارت او فتا

فی الیله یک غزا، اندر سخا باید سرود۔

شاعری روغن نبات خورچو اند شعر ماند
 گفت بستی شعر را در سالها باید سرود
 گرم دیج کس بگفت اشاعر و لطفی نزید
 نیست جای شکوه قدری نامزد باید سرود
 گر بزرگان شعر مارا عیب گیرند عیب نیست
 شعر تفریحی چو باشد بی رما باید سرود
 « سید رضا، بایس سوادی اش چخوش سفیده گفت:
 مدح و توصیف بزرگان را جدا باید سرود. »

ت

بها ر آمد چو گل بر گلش و گلزار می خندم

مثال گلرخان با عشوه و اطوار می خندم

که از دست طبکاران مثال ابر میگرم

گوی با چشم تریزو صلاح شوار می خندم

که از دست زن پیرم خیال خود کشی دارم

گوی ب رحلته بی در و بی دیوار می خندم

خدار اشکر ماشین نیست مارا ورن بتریش

شود نزخ طلا بر طالع بیدار می خندم

بی اندر شکتم از ربا و پول صرافی

رود بر کعبه حاجی بر ق بیمار می خندم

زمین مسجد و موقوفه و اطراف قبرستان

شود تاراج براین مردم دیندار می خندم

اما ن از آن زمان شاعر میان شعر و اماند

چنان مغلص که براین کاغذ خود کار می خندم

قیاس شعر مأتوان کن با حافظ و سعدی

حقیقت بندہ ام براین رقم اشعار می خندم

به هنگام سرودن مسدر رضا با چشم ترکتا

زکم بقی خود بر گنبد دواز می خندم.

« غیب‌گویی »

آسمان آبی و نهک شور است
 چشم هر کس نمیند او کور است
 سبزه سبز است و دیلمه بیکار
 هر درختی که هست نیست چنار
 آب در رودخانه ها جاریست
 چون زمستان شود هوادر است
 هرگاه شدحامله زجنیس زن است
 غیر از اینها هر آنچه هست بگو
 سکه سه کیلو معادل ساهم است
 هرگاه شدحامله زن است
 پای هر کس که می‌شدلانگ است
 هرگاه تریاک داشت وافزی است
 هرگاه خواند کتاب نگاه است
 هرگاه سیگار می‌شند دودی است
 گچ همیشه سفید می‌باشد
 شب به بالای آسمان ماه است
 مرگ هم پاکی نابودی است
 آب از آبپاش می‌پاشد
 همچو « سید رضا »، تو غیب بگو
 نیک راینک و عیب و غیب بگو.

« شیر مرغ و جان آدم »

شیر مرغ و جان آدم در چنان لذم بود
 آرد را کف مال چون کردیا شود آن شیریغ آرد را چون نان کنی جان در تن مردم بود

غصه بگویم

جمله در انقلاب می بیشم
 باز نقش برآب می بیشم
 مردوزن، شیخ و شاپ می بیشم
 سخت در پیچ و تاب می بیشم
 طلعت بو تراب می بیشم
 در رخ آن جناب می بیشم
 دست و پا در طناب می بیشم
 هارتراز کلاب می بیشم
 کشته های حساب می بیشم
 توب و تانکا و خشاب می بیشم
 ماه، نجم، آفتاب می بیشم
 در طریق صواب می بیشم
 پشگ جای گلاب می بیشم
 با پدر در عتاب می بیشم
 امر و نهی و خطاب می بیشم
 قیره گون از سحاب می بیشم
 در حریم حباب می بیشم

کار دنیا خراب می بیشم
 نقشه دشمنان ایران را
 یکننه شرق و غرب در قلب
 دشمنان پلید قرآن را
 در جمال « خمینی » آگاه
 شور عشق حسین را بخدا
 خصم آن را در مرد دوران را
 کار ترا را به قصد ملت ما
 در سننج بدست مردوغان
 جای صلح و صلاح در دنیا
 به تلاطم در این زمانه پست
 مسلهین را که عاشق دیشد
 بر سر قبر دشمنان پلید
 بچه های دو ساله را دام
 بین دانشجو و چماق بلست
 آسمان سیاست دنیا
 با نوان عزیز دوران را

دوره انتخاب می بیشم
 گردی از اضطراب می بیشم
 از حکومت جواب می بیشم
 سوخته چون کتاب می بیشم
 غرق در التهاب می بیشم
 مایل اعتصاب می بیشم
 پای اندر رکاب می بیشم
 خفته ام مستوخواب می بیشم

چشم بسته چه غیوها گفتم
 حسنها را و عیبها گفتم.

از برای سیاست ایران
 بر رخ شوم انورالسادات
 شخص صدام را که چون شمرد
 نتن او را در آش کفران
 دل مردان پاکدین عراق
 کارگرهای آن دیار همه
 بعد از اینها امام آخر را
 باز «سید رضا» به ستر خوش

«شهر رزرف»

اگر عمری میان برف افتی
 اسیر شیخ و نحو و صرف افتی
 چو پیغمبر که دارد صبر بسیار
 میان مردم کم ظرف افتی
 به سخنی دست او پایت بسته آنگه به دریایی وسیع و ژرف افتی
 از آن «سید رضا» خوشتار که روزی
 به گیر شاعری پر رزرف افتی.

«عَنْتَلْ رُوز»

گچه دشمن هنون گین تو ز است
حاسد و حقه باز و پفیوز است
و آن ابرقدرت دغل مارا
همچنان قوز بر سر قوز است
گچه مستضعف پریشان حال
زار و محروم مثل دیروز است
گچه دشمن بیاری دونان
پشت گرم است و آتش افزراست
همچین آن منافق رسوا
بی شات و دورنگ و مرموza است
العرض با تمام این اوصاف
با ز هم انقلاب پیروز است
غم مخور و سیده پریشان حال

بعد اس فند عید نوروز است.

شیخ گهانا نت آجر میکنم گهش مری شکر میکنم.
نک بستی:

«فرق خر با آدم نقوص»

مرد نابخرد پاه رینا از الاعان کمتر است^(۱)

خرچه ناییش ای پسرکین ناخلف تگلخراست

چند روزی گر خراز بکاره برقی علات کند

این بشرصدد سال گرزین ره رودخیره^{سرا} است

چون الانی را کنی زیور به گردن بگسلد

این زخر بدتر چرا پا بذ زیب و زیور است

خرچو مشق جو خورد خروارها جومی برد

آدم نادان همیشی^{شی} اش خراب و خوراست

این پسر با آنله دارد راهبره گم کند

خر بود ما فوق او چون ره روی بی هبراست

قدر خرا بشکنی چون نامش بر نادان نفو

خر ز انسان نقهم و حیره سر بال است راست

شعر را در پیش اهل حلمت و عرفان بخوان

آدم نادان چه داد ذکین خرف یا نوهر است

شعر من سید^{شنا} خرا اکن خشنود لیک

بر دل نادان^{لئی} چویشتر گه آذر است.

(۱)

آم محسّب اَنَّ اَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ اَوْ يَعْقُلُونَ اِنْ هُرُرَ اللَّهُ كَالْأَنْعَامِ بِمُؤْمِنٍ سَيِّلٌ
یا پنداری که بیشتر ایشان می شنوندیایی یا بدبعل نیستند ایشان مترش جهار پایان بلکه ایشان گلتشمه تردید

« آیه ۷۴ سوره : الزرقان »

«قسم نامه»

به آوای سحرخیزان خسته
که دامم بر سر سفره نشسته
ترا گویند کفران دسته دسته
خورد آلوچه را با برگ و هسته
نموده توبه‌ها اما شکسته
زموی آتش انبوه جسته
هزاران سبحة را از هم گستته

قسم پارب به دلهای شکسته
به شیخ وزاحد عمامه بر سر
به این مردم که در مسجد دادم
به آن سید که اندر باغ مردم
به آن میخواره ای گزخوردن بی
به آن یاری که در چارشنبه سوری
به آن حلبی درزی گوبه عرش

بد ۵ «سید رضا» را روز پیری
عصاکش نو عروسی دست بسته.

«کاسب بازار»

اگر عمری به قعر نار افتی

چو خر نالان به زیر بار افتی
شب دامادی خود پیش همسر

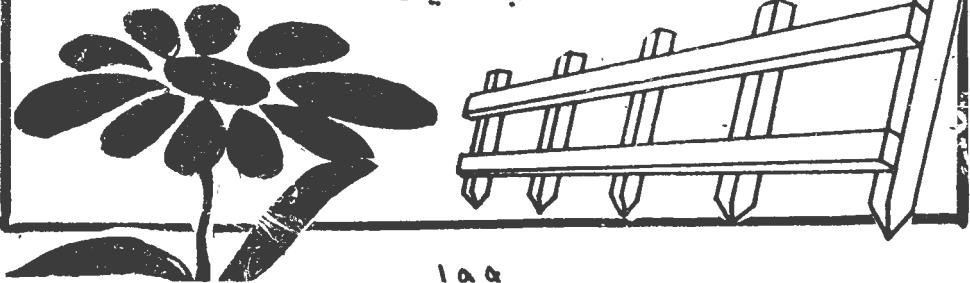
نبرده لذتی از کار افتی

بن چاهی عمیق و شگ و تاریک
از آن سید رضا خوشتر که روزی
اسیر عرب بجرار افتی
به گیر کاسب بازار افتی.

«درته چاه»

مثل بیژن درته چاه عمیق افتاده ام
 درته چاه عمیق ای گل به ریق افتاده ام
 ای منیزه یک طناب موی تاب افکن بچاه
 تاکه بیسی بی انس و بی رفیق افتاده ام
 درته چاهی که دیواز آن گریزان می شود
 بی طیب و بی دعا و بی شفیق افتاده ام
 دشمنم تو پد که در آنجابمان تادق کنی
 الامان جایی که می خواهد دقیق افتاده ام
 دست بر دامانتان ازین چاه آریدم بروت
 در خدا جویی آگر دور از طریق افتاده ام
 قافیه هر چند می گرد دغلط گویم ولی
 بسکه دارم دله ره در جیغ جیغ افتاده ام
 این غزل هر چند باشد آبکی «سید رضا»

وقت لفتن درته چاه عمیق افتاده ام.

«تایبه کی باید تحمل کرد ! »

الهی خیر از عمرت نبینی، قهوه چی باشی
گل از باغ مراد خود نچینی، قهوه چی باشی
شی در قهوه خانه میهمانت گشتم و دیدم
به جای مرغ داری زاغ چینی قهوه چی باشی
چلو دادی مرا، یکن بدیدم فضله ای در آن
از این کارت الهی خیر نبینی قهوه چی باشی
خو رشت قیمه ات ترشیده بود، ای خاک بر فرق
کلم بود ش باه جای سیب زمینی قهوه چی باشی
ولی از گشنگی هر زهر ماری بود من خوردم
ظروفت بود روحی جای چینی قهوه چی باشی
چو خوردم آن غذا، صور تحسابی را بیاوردی
دماعنم خورد ازو حشت بیسینی قهوه چی باشی
خورا کی سفت و یک نان فطیرو چای جوشیده
دو صد تومان چرا بینی لیعنی قهوه چی باشی
بود رفتار تو با رهگذرها، غیر انسان

الهی خیر از عمرت نبینی، قهوه چی باشی.

«مسی مسی جبلی قم قم»

من سلسله جنبانم هی هی جبلی قم قم
سرحلقه رندانم هی هی جبلی قم قم

سرمست وغزلخوانم هی هی جبلی قم قم
مد هوشم و حیرانم هی هی جبلی قم قم

من «سید» کاشانم هی هی جبلی قم قم
چون غول بیابانم هی هی جبلی قم قم
در محفل درویشان دارای کراماتم
شاں کرم باشد هر لحظه کراوا تم

در پیش نگو رویان حیرت زده و ماتم
کرگوش فلک کرده آواز مناجاتم

من «سید» کاشانم هی هی جبلی قم قم
چون غول بیابانم هی هی جبلی قم قم
با شیخ ریا هرگز در شهر نمی سازم

من نرد وفا با هر شیاد نمی بازم
با اسب مراد خود بر خلق نمی تازم

بر طبع بلند خود هر لحظه نمی نازم
من «سید» کاشانم هی هی جبلی قم قم
چون غول بیابانم هی هی جبلی قم قم

تبیح نمی‌گیرم بردست که ملایم

قرآن نهم برس رکز مردم تقوایم

در مدرسه غیر از می‌اید وست پیمایم

جز میکده رندان هرگز نزود پایم

من «سید کاشانم» هی‌هی جبلی قم قم

چون غول بیا بام هی‌هی جبلی قم قم

من گرگ نمی‌باشم تا پاره کنم برّه

بر پای درخت دین هرگز نهم اره

گر پرت کند من را دشمن به ته درّه

تمدیح نمی‌گویم اندازه یک ذره

من «سید» کاشانم هی‌هی جبلی قم قم

چون غول بیا بام هی‌هی جبلی قم قم

القصه چنین مستم از باده ربانی

فارغ زهوسهای ویرانگر شیطانی

در دیست مرا در دل هر چند که پنهانی

هرگز نشوم مایوس از درگه بزدانی

من «سید» کاشانم هی‌هی جبلی قم قم

چون غول بیا بام هی‌هی جبلی قم قم.

«قطعه فکاهی»

حافظ رحم اللہ علیہ از سرطنز

در شعر اثر گذشت از شاخ بنا

تفسیر چنیت حرف اگر میخواهی

بشنو ز من ای بری ز کل شهوت

منتظر ز خواجه بود آن شاخ که هست

شیرین چون بنا و حامل آب حیات.

«غُر غُر مادر زان»

اگر عمری به کنج گلن افتی	به زیر توده ای از آهن افتی
میان کندوی زنبو ر عمری	اسیر و خسته و خین تن افتی
میان گوچه و بازار صد سال	تو بی شلوار دبی پراهن افتی
از آن سید رضا خوشنور که روزی	به گیر غر غر مادر زن افتی

«زاہد بی مایه»

اگر عمری از دست فقر مویی	زمژگان خالهای کوچه رویی
به پایی زخم دار و صدمه دریده	دو صد فرستگاره برخاره پویی
برای سد جوع خویش دائم	عذا از سفره بد کاره جویی
از آن سید رضا صدبار خوشنور	که مرح زاہد بی مایه گویی

«زمانه هژر تو هژر»

دلی به سینه مرا همچو شعله سوزان است
که باعث غم جسم است و شمن جایست
کباب بره و مال و منال هر کس داشت
ادیب و زاهد و دیوانه شا شاخراست
تحمل دل عاشق به جور معشوقات
در این زمانه حدیثی رمشت و سندانست
چکامه ها همه چون آب رود کارونست
قصیده ها همه ماست بند تنبانست
دو بیت شعر هر آنکس که داشت در خاطر
در این زمانه هژر تو خری سخنداشت
هر آنکه حرف حقیقت سر زبان آورد
بپای دارچو منصور یا به زندانست
بگو هر آنچه که سید رضا سخن داری
شکم که سیر بود شعر گفتن آسانست.

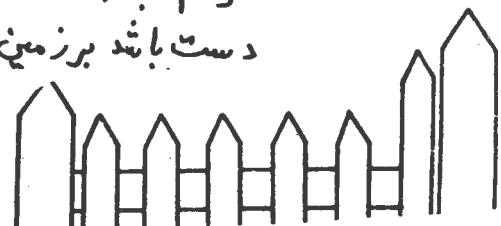
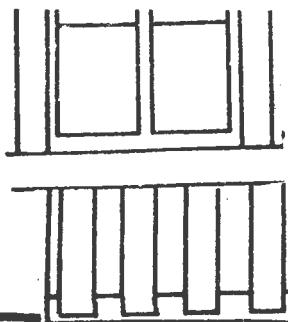

گروبه ملا

بی حیا و دم گفت و ملچاق
 نق نقو بی خاصیت کم دوصله
 کرد با غوا معوها ! قطای
 لقیه ای چویم بده بی گفتگو
 خورد و شد بدتر در این خوردن دلیر
 در مکوکردن ولی شد خیره ش
 باز گریه لقیه خواهد دام
 چاره اندیشید و نگری بکر کرد
 خود عقبیت رفت و بر زانو نهید
 بعد ازین ملا ندا بش و من محو
 بین برخی رینه هاو چافتا
 که عوض سازند جای کاه و کوه
 مدّتی هم گروبه ملا شوند
 جای خود باجای مستفنت عوض
 یعنی او گردد پیاده ما سوار
 ده یه صفا آش و در این نکر باش

داشت ملا گربه ای پی وار و چان
 گربه ای شیطان سیح پر خور دله
 روزی آمد گربه هنگام ناحار
 مع متوا ماعومو ماعومو
 هرچه ملا نان به او داد و بینی
 لقیه خورد و نصف ماده هر
 دید ملا نصف تا تی شد تمام
 عاقبت ملا نشست و نکر کرد
 سفره را یکجا بسوی او کشید
 طعنه ز دبر گریه و گفت ای محو
 این حکایت را بود مدام
 در میان این گروه و آن گروه
 کاش اینان باشند و ماشوند
 کاش مستکبر نهاید بی غرض
 کاش با ما سازد آن سرمایه دار
 کاش بازم کاش و بازم کاش کوش

مردم بد بخت را «سید رضا»
 دست باشد بزر میعنی پا در هو!

«بچه یکی کی رونه یا خلمنه یا دیوونه»

همسایه دست راستیمون یا به بچه نزد اره
از اداها و اطوارش دلی از غصه پرداره

ورد زبونش هم جاهی ببر و بخور داره
اگرچه هفده سال شه قریامت شتر داره

یک مثل است از قدیم که سید ما میخونه

بچه یکی کی دونه یا خلمنی شاید دیوونه

گاه میگه که زن میخوام غرمیز نباشد مادرش

توی کوچه هی میکشه موی بلند خواهش

فحش بلن بلن میده بربدر و برادرش

من نمیدونم چی میشه این پسر خل آخرش

یک مثل است از قدیم که سید ما میخونه

بچه یکی کی دونه یا خلمنی شاید دیوونه

گاه میگه من مذهبیم گاه میگه من سیاسیم

گاه میگه دست چیزیم گاه میگه دست را سیم

هی داد و فریاد میزنه دیلمه کلاسیم

گاه میگه من زلفیم و گاه میگه کله طاسیم

بچه یکی یک دونه یا خل میشه یاریوونه
شب که میشه رو پشت بوم مثل خر عرب میکنه
شعرهای سید رضا، رویشینه از بر میکنه
چادر نماز نه شو بر میداره سر میکنه
شب که خوابید صب که پاشد خخخابو ترمیکنه
یک مثل است از قدیم که سید ما میخونه
بچه یکی یک دونه یا خل میشه یاریوونه
همسایه هارو دیدم با رفتارش عذاب میده
توی محله روز به روز دسته گلی به آب میده
سوال از شجون میکنی بانسرا جواب میده
فحش گهی به پهلوی گاه به انقلاب میده
یک مثل از قدیم که سید ما میخونه
بچه یکی یک دونه یا خل میشه یاریوونه
خدائلیان پسره آدم و سر برها بسته
حرفای خوب خوب بزند از بدیهه جدا بسته
اهل صفا و راستی یکباره مثل ما بسته
حرفای پوچ وول کنه با غزل استانبشه
یک مثل است از قدیم که سید ما میخونه
بچه یکی یک دونه یا خل میشه یاریوونه

«فکاهی تختی»

همه داشت این صنم چونیست
 لا ابابی چاله میدونی سنت
 فرش در زیر پای من آگوئیست
 آگوئی اسکندر است و مقدونیست
 بوسستان وقار و موزو نیست
 لیکن از بچه های تهرانیست
 مثل گاو سفید پیشونیست
 حسن او لیکار و به افزونیست
 این هم از شیوه مسلمونیست
 آخر این شوخ چشم افیونیست

باز سید رضا، فکاهی گفت
 غمزدهای اهل کاشان رفت.

پرده پاریزه گلگوئیست
 بسکه پتیاره است میگویند
 فرش در زیر پای او قالیست
 از من آب حیات میغواهد
 گلستان جمال وزیبائیست
 گرچه باشد مقیم در کاشان
 از قضا بین مردم این شهر
 عشق من گرچه تو به کاستن سنت
 میدهد خمس از عقب مارا
 چیقش میدهم که پک بزند

میسدس شوخ صنم

ای شوخ صنم عینک چشم را بنازم

بامن به جفا کوش که خشم را بنازم

چون سرو ترا قامت و چون ماه ترا روی

چون روز ترا ناصیب چون شام ترا میوی

چون آب ترا نور و چنان نار ترا خوی

بامن بنشین زان لب پوں عنجه سخن گوی

ای شوخ صنم عینک چشم را بنازم

بامن به جفا کوش که خشم را بنازم

چون عینک چشم تو فرود آمد و بشکست

بندل من گویی از این واقعه بشکست

قصیر خودت بود ایا دلبر ک میست

کس شیشه امی برک بدمیست نداره است

ای شوخ صنم عینک چشم را بنازم

بامن به جفا کوش که خشم را بنازم

بر خست بد ه لختی بیکم آن لب شیرین

از اهل کرم هست رو ابذل بعیین

جان در عوضی هدیه دهم ای گل شیرین

گفتی توکه تا آن ندهی من ندهم این
 ای شوخ صنم عینک چشم را بنازم
 با من به جفاکوش که خشم را بنازم
 من سیدم و خمس از آن لب بد ه برم
 یک جرعه از آن جام لبالب بد ه برم
 یک بوسه هم از نرمه غصب بد ه برم
 خواهی ندهی روز بیا شب بد ه برم
 ای شوخ صنم عینک چشم را بنازم
 با من به جفاکوش که خشم را بنازم
 تاجان به تنم هست ثناخوان تو هست
 من کشته فحش از لب خذان تو هست
 فحشم بد ه چون راضی از احسان تو هست
 من مرده دشتم دوچندان تو هست
 ای شوخ صنم عینک چشم را بنازم
 با من به جفاکوش که خشم را بنازم
 ای من به فدای لب سرخ نمیکنست
 کفر سرز لفت هم و هم دین نویست
 چون موی میان تو و چوز لوه سریست

هم عاشق آن هستم و هم طالب ایست
 ای شوخ صنم عینک چشمت را بنازم
 بامن به جفا کوش که خشمت را بنازم
 گر پیر شدم باز گرفتار هوایم
 گم کرده ره راست و در راه خطایم
 پیش تو ندارد دگر ار رنگ حنایم
 بامن توجفا کن بعضا های تو رضایم
 ای شوخ صنم عینک چشمت را بنازم
 بامن به جفا کوش که خشمت را بنازم
 گفتا که برو رسید، بیشترم حیا کن
 پایت لب گور است برو ترک خطا کن
 گفتم که مزن لاف بیا عشق و صفا کن
 یک بوسه بمن بخشن و کم این چون و چران
 ای شوخ صنم عینک چشمت را بنازم
 بامن به جفا کوش که خشمت را بنازم.

فکاهی «مشوی خوابنامه»

خفته بودم شبی به بستر نرم

شکم سیر بود و جایم گرم

ناگهان خواب رفتم و دیدم

ماجرایی که سخت خندیدم

خواب دیدم که دختری زیبا

بوسه می زد مرا به دست و به پا

بlesh از غنچه بود نازکتر

طعنه میزد به کاسه شگر

در بغل ناگهان گرفتم سخت

آن پری را که بُد خیالش تخت

بوسه ها بر لب و دهان زدمش

بی شمار و یکان یکان زدمش

خواستم تا که کار ساز کنم

راه صعب العبور باز کنم

خیز «سید رضا»، گراز خواب

که یکی گفت در کمال عتاب

ستکایی و سخت خندیدم

جسم از خواب و در بغل دیلم

از توای بی سلیقه بیزارم

گفت آنکس که گرد بیدارم

تُری سوراخ متکاً کردی؟!

بعد عمری که التجا گردی

«فکا همی تخته‌نمی»

دوست من سروقد و عنجه لب است - منتظر اگرچه از ادب است
 همه شب تادم سحر طب است
 هرجوایی که مثل او عذب است
 حسن این شوخ چشم در عقب است
 گوییت نام کوچکش رجب است
 در قن شعر او زیج عرب است
 اگرچه ای شاعران بسی عجب است
 هست از آب چشمها عنب است
 قسمت من زخل قامت او
 میل دارد به معرف اختری
 هر که حسن در جلو باشد
 نام فایمیل او پرس ولی
 به قن شاعری بقی پیچید
 از من این گونه شعرها لفتن
 چه کنیه هونکه طایر طبع
 چونکه «سید رضا» سروچین
 هر که کف بهرا و زند حلب است .

«فکا همی شاعران»

شاعران در زند اگر از یکدیگر مضمون هم مثل آن باشد که بگذارند این ک... هم
 این جماعت بینشان مهر و فامرود نیست تستنه می باشند این دجهان برخون هم
 بن سبب دعوا سر اشعار یکدیگر کنند کاش می بودند گاهی لیلی و مجنون هم
 ناسزا بر یکدیگر گویند در هر آنجمن هم
 شاعری از شاعر دیگر چو گوید خوبتر آن دورا خواست در زان لوطی و میون هم
 بپذیردم ای زمان بر شاعران به سید رضا خاصه آنای که کش روشن رفشد از مضمون هم

سید رضا چنانم، سید رضا چنینم،

نه روم روم نه زنگ زنگ زنگم

بادشمنان به کینم با دوستان با چنگم

گه مثل بره آهو گاهی چنان پلنگم

گه چون خمیر بزمم گه سخت مثل سنگم

نه پای بند کفرم نه پای بند دینم

سید رضا، چنانم، سید رضا، چنینم

گه منکر جهنم گه منکر بهشت

گاهی قیم مسجد گه ساکن کنستم

یکوقت مثل طوطی یکوقت زاغ رشم

القصه پنه کردم هر چیز را که رشم

نه پای بند کفرم نه پای بند دینم

سید رضا، چنانم، سید رضا، چنینم

گه مدح اولیارا گویم گهی فکاهی

گه مایل سفیدی گه عاشق سیاهی

یکوقت در ره حق یکوقت در تباہی

شهرت رسیده من را زماه تابعه ام

نه پای بند کفرم نه پای بند دینم

«سید رضا» چنانم، سید رضا، چنینم
 گاهی دعا به مسجد خوانم گهی به خانه
 یکوقت هم دعا را گوییم که شد فسانه
 گاهی به قصد مکه گردیده ام روانه
 گه شعر هجو گوییم گه شعر عارفانه
 نه پای بند کفرم نه پای بند دینم
 «سید رضا» چنانم «سید رضا» چنینم
 گویند شاعران را دیوانگان هضطر
 گه بزدلند و ترسو گه عاقل و دلاور
 رأی موام این و رأی منست دیگر
 شکر خدا که شاعر هرگز نهی شود خر
 نه پای بند کفرم نه پای بند دینم
 «سید رضا» چنانم «سید رضا» چنینم
 یار ب چرا چنینم یار ب چرا چنانم
 چون دیگران خرم کن یا ایله آیر جانم
 من زندگی به اینسان دیگر نمیتوانم
 ظاهر آگرچه پسرم در فکر، نوجوانم
 نه پای بند کفرم نه پای بند دینم
 «سید رضا» چنانم «سید رضا» چنینم.

« فکاهی »

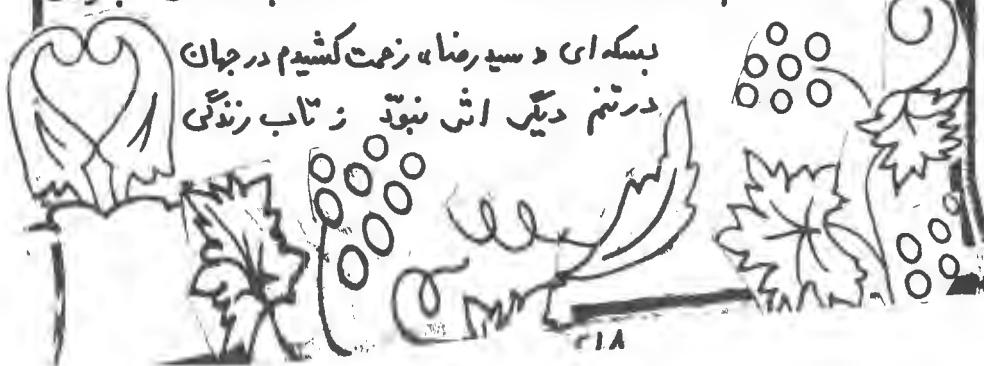
دیگرنه مدح این و نه تکذیب آن کنم
حاضر نیم که نیک و بد کس بیان کنم
شعری که نفع مابوده هیچ اندر آن
بیخود چرا که وقتگران صرف آن کنم
شعر و غزل به سفره ما نان نمی شود
باشد زکس و کار مگر فکرمان کنم
دیگر فریب کس نخورم بندۀ حقیر
فرمان عقل هرجاهه که باشد همان کنم
هرگه که خون پاگ شهید آورم بیاد
لعت به شاه دزد و یزد زمان کنم
سرقت نمود ثروت ایران و ملک جم
لیکن دروغ گفت چنین و چنان کنم
اندر مزار کورش مسیکن به بغره گفت
آسوده خواب گور تو آش فشان کنم
کشف حجاب گرد رضاخان بی پدر
اسلام خوار و خاک بفری زمان کنم
چون هست مسلم که مساوست مردوزن
تلفت و بر هنر زن به خیابان روان کنم
سید رضا ز شعر فکاهی شهر شد گفت از شعر خوش چین و چنان کنم

«ونا همیش»

زبد بختی من بیچاره هم دارای ماشینم
 گهی اند رصف نفتم گهی محتاج بترنم
 نه خدّ انقلاب من نه شیخ انقلابیم
 من آن آزاده انسانم که پابند برای نیم
 نه مستضعف نه مستکر نه تریاکی
 نه ساوکی نه جلاد همان بدبخت ریم
 شود هر روز افزون و صله ای پر پاره شلوارم
 زرنگ زرد من هر کس شناسد بینه مسلکیم
 نه پور رختشوی هست ادر منزلي نه صابونی
 لباس عین پالانی است از سچرک و چرکیم
 زمردی گرفتادم معجز رو عن بنات بین
 اگر چه عین این اعجاز راه رفرمی بیم
 اگر تو یه چرا نان سدگران قند از چه روکم شد
 شو اعدام یا محبوس در زندان اوینم
 شد قرّ عاقبت دیکن بکس گفت نی باید
 نهاده زندگی بردوش از سی بار سنجیم
 بلکن، سذرضا، چوتی کشید آهی زدل گفتا
 من آن دیزار دیروز میگویند بی دینم.

پند که ئی را گیان دارد کتاب   عالمی در خود نهان دارد کتاب
 چشم دگوش دل تو بگش ئی اگر   بین می بینی زبان دارد کتاب
 جامد و صامت بلطف هر گوچ بهت   در حقیقت روح دهن دارد کتاب
 از برای چشیدن در بدل   هر چیزی ماده دان دارد کتاب
 از زمین تا آسمان دارد کتاب   ای جوانان رزوع د مازع
 برخلاف عالمان بی عمل   انس پا پر دخان دارد کتاب
 نور داشت عقل مکلن رفم جمل   بر اف ان ارمنان دارد کتاب
 بهت (اسید) گرچه محروم از روار   لیک در سینه نهان دارد کتاب
 کتاب زندگی

تلحظ باشد در مذاق ما شراب زندگی   کاشکی هر چیز نبی دیدیم خواب زندگی
 لشنه ام، گم کرده راه وادی عتم ولی   در کمال نشانگی سیرم ز آب زندگی
 صفحه ای از شمع حال ما بلا مذاق بیود   بسی عبرت منعکس اند رکاب زندگی
 در بیابان عدم پیوسته هم آید بگوش   همان پید راه پیها را سراب زندگی
 قدرتی گردانشتم مانعه انساً تا به حال   خاک ها کردم بدست خود شباب زندگی

وکاھی سؤال و جواب

گفتم بالحکمی که چرا این همه کشتر

در کشور پهناور ایران شده بسیار

از صلح نماند است اثر درهمه اعصار

دائم به تزاعند همه مردم ادوار

گفتا به من آن مرد و فایشه هشیار:

تا چرخ فنک برسد و هر روز همیطوده"

گفتم زچه رو دست هماخلق شده تنگ

دائم سر هر کوچه و بازار بود جنگ

جز نعمه کو تو نزند هر غوش آهنگ

کو آن همه علم و ادب و حکمت و فرهنگ

گفتا که ایا سید لامذهب الدین

تا چرخ فلک برسد و هر روز همیطوده

گفتم زچه رو عاطفه آئین بشرنیست

سرتا سرگیتی به جزا فتنه و شرنیست

افسار مگر چاره گر این همه خر نیست

مارا به خدا نفت نه و قندو شکر نیست

گفتا مگز از فتنه دنیات خبر نیست

تا چرخ فلک برسد و هر روز همیطوده

گفتم چه کنم چاره نشانم بد ه امروز
 امروز من خسته شده بد تر دیروز
 کافرشده برملت ما قوز سرقوز
 بس گریه نمودیم نمانده است پاک و پوز
 گفتا که ایا مرد ک بد طینت پنیوز
 ناچرخ فلک برس دوره هر روز همیطوره
 این جمله شنیدم چوازن آن علاف آگاه
 گفتم تو نشانم ندھی راه گراز چاھ
 هجوت کنم و شعر سرایم بد و بیراھ
 خندید نه خنیدن کو تاھ که قاتھاھ
 گفتا برو ای سید بد طینت لامرا ھر
 ناچرخ فلک برس دوره هر روز همیطوره .

«قطعه»

شد انقلاب و شاه فرارید و بعد از آن
 افعال رشت مردم ایران حسن شد
 هستد شاه گفت شود ایران وطن شود
 (ندیم شاه گفت شد و ایران وطن شد)

«عَذَابُ طَهْرَةٍ»

جاهی دغا عاصی و نادم زحج آمد

در بیت خدا از ره کج رفت و کج آمد

در موقع رفت چو یکی مرد سخا بود

برگشت ولی او ه چه بخیل و سمج آمد

نرد شعر احتج وی اینگونه اثر داد

بر دندر خری در ری وا ز سنگ لج آمد

این انجمت ما چه مکان است که در آن

هم کور و کرو هم کچل و هم فلچ آمد

شد قافیه همچون دهن پارو دلم شگ

المنة لله که بیتی فرج آمد

بیچاره اگر مسجد آ دینه بنادرد

یاسقف فرو ریخت و یاقبله کج آمد

«سید» تو ازین شعر که گفتی شعر ارا

از بسکه خنک بود نم و در دو لج آمد:

بیت بیتی:

من هلو را پوست کنده می خرم

گر تری یقطر می خوری بستان بخور.

«عَزْلَةُ طَنْسَمٍ»

هر شب و روز ارتزاق از دود مطبعی کنم

تا مزید آبرو پیوسته بخ بخی کنم

زندگی بر من جهون داشته از دست عدو

میکن
زین جهت در شعر خود تکذیب دفع

کفری گویم به هرجا میروم چون کافران

دوستان را گرچه زین کردار بزرخ میکنم

امر بالمعروف و نهى از من کرم زا هدمن

سوzen خود را بدست خویش نخی کنم

شامربی تربیت گوید هرا در انجمن

گربخوانی شعرای سید رضا، بخ می کنم.

«عَزْلٌ»

ی روم در کوی آن متعالکه احسان نکند غم براند از دلم مه فرا و انم کند

ی روم در سوی لاو با پای جا و صرامید ناسرا الفت بکیر دشاد و خندا نم کند

ی روم با صد شعف امشب سراغ دلبری آشین لعلی که با یک بو سمه انم کند

ی روم تا نزشم از خم و صالح هر چه ای بلکه زین پس فارغ از اندوه هجرام کند

میروم «سید رضا» و ترسم آن آشوب گر

از عتاب خویش زین رفتن پشیمانم کند.

انتقاد

روید مسجد و بار دگر نهاز کنید
 (و اون یکاد بخواهد و در فراز کنید)
 به نزد خالق یکا همیشه راز کنید
 اگر روید و نظر سوی کار ساز کنید
 چه سودگر به سیاست مدام ناز کنید
 ترا به حضرت حق سبده را دراز کنید
 دکان حیله اگر صد هزار باز کنید

ایا شیوخ باید و چشم باز کنید
 به گوشه ای بنشینید و نارخ از عم ره
 جوان و پیر به بانگ بلند میگویند
 در این زمانه کس غیبت شما نکند
 متاع زور و سیاست به در تا خورد
 ز عمر کوتاه فرد تا سعادت بپرید
 کسی متاع فربیت شما نخواهد ببرد

نشان تهشت «سید رضا» نهی گردید
 ز کارهای سیاسی گر امتحان کنید

غزل

گر شبی آن شوخ با ما یارم شد بد نمی شد
 گاه گاهی موش و نمنو ارمیشد بد نمی شد
 جای دل در سینه دارم آتش از هجر دلبر
 گر که او مشتاق بر دیدار میشد بد نمی شد
 مرغ زارم در قفس آوای نمیگین داده ام سر
 گر زمانی مسلم گزار میشد بد نمی شد
 از جنای آن پرید یار دارم غصه بسیار
 چای غم گر شادیم بسیار میشد بد نمی شد
 هر کجا او هم رود چشم رقیش هست دنیاک
 چشم دشمن گر چو پیش تار میشد بد نمی شد
 از لب شور صنم لا سید رضا» گر گاه گاهی
 با نهک هارا هم این اشعار میشد بد نمی شد.

«رابعی»

نهیاد زدوزخ دیهشت است مرا

نه میل به مسجد و کنست است مرا

باساده رخی به باع فین بشیفم

کان گوشاه کنست است و بیهشت آمرا

آزاد دلی ز کفر و دین دارم من

تا باده ناب هعنشین دارم من

کم گو ز بیهشت چونکه بهتر از آن

در سایه سرو باع فین دارم من

«سید» تو به باع خویش را رهبر دان

آمد شد خلق عرصه مهشیر دان

این آب که در چشم ه فین می بینی

بهتر هزار زمزمه و کوثر دان.

تک بیتی

خیمه جای دگربزن گمونیست

که چمنزار شیوه های تونیست.

«رباعی»

هشتارکه رنجه قلب مردم نکنی
 غیر از سخن نگو تکلم نکنی
 چون پر شدی عصای دانایی را
 بردارکه راه راست را استرلگم نکنی.

«رباعی شیخ ریا»

آن شیخ ریا که طینتش باشد زشت
 جز تخم نفاق و کینه در خاک نگشت
 در مدت عمر خوش دام گوید
 تواهل جهشی و ما ممزغ بهشت

از میکده تاختم برون اسب مراد

رفتم به سراغ زاحد بد بنیاد
 افسوس که شیخ با همه لف و دار
 جز درس ریا هیچ مرا یاد نداد.

بنیه : هنکاری با حکیم عمر خیام

(دی کوزه گری بدیدم اندر بازار)

بر پاره گلی لگدهی زدی سیار)

لُقْتُمَ لَه تراچه می شود ؟ نالان گفت

ای وای ز مستاجر مردم آزار.

« رباعی »

دیدم صنی، لاله رخی در راهی

رخساره نموده بود همیون، ماهی

از خال لبان و عمره های چشم

بیهوده شدم، ز دل کشیدم آهی.

دخت عربا، پی کمین تو، منم

هر جا که قدم نهی، نهین تو منم

از کنج لبت، نرم گیاهی شده سبز

گندم بدره، که خوش چین تو منم.

بیته: «همکاری با عمر خیام»

(هر ذره که در خاک زمین بوده است) پیش از من و تو ناج و نیز بوده است
هر تازه جوان که پیر ظا هر دیدی در بند به زندان اوینی بوده است.

—

پنک جر عله می زملک کلوس به است از تخت قباد و ملکت طویل به است
باشد پچی آنکه روز قرب میگوید امریکا بدست و کشور روس به است

—

قرآنکه زمین و حیح افلائی نهاد بس داغ که او بر دل عفناک نهاد
لعنت به کسی که پابا ساوک نهاد ساوکی قبل توی مسجد میگفت

—

لaz آمدنم نبود گردی راسود وزرفتن من جلال و جلعت نقره (زوم)
که دل بلند این جماعت از دود سیگار و نستون سدا لخیرم ولی

—

لaz رنج کشیدن آدمی خر گردد قطره چو کشد جس صد در گردد
در زیر فشار این گرانی آدم دیوانه اگر شد یقین قر گردد

—

نزان می که حیات جاواریست بخور سرمایه لذت جوانیست بخور
عأمور کمیته گر زند شلاق است سازند چو آب زندگانیست بخور

—

« همکاری با خیّام »

(ای آمدہ از عالم روحانی نفت)
حیران شده در پنج و چهار و شش هفت
گر شکوه کنی ز مصرف بود جله هفت
فالان بسوی کیست خواهند برد

(یهون یک استحقیقت یعنی اندرست)
توان با (مید شک همه عمر نشست)
در رادیو و تلویزیون سانسور هست
برخیز بخواهیم به آوای بلند

کز خواب کسی را گل شادی نشکفت
در خواب بدم مرا خردمندی گفت
چون مرگ بر آمریکا میباید گفت.
برخیز بروم سفارتخانه

(دریاب که از روح جدا خواهی رفت)
در پرده اسرار فناخواهی رفت
جایی که برفت مم رضاخواهی رفت.
ای باد صبابه شخص ذات بگو

(گویند کسان بهشت باور خواست)
من میتویم که آب انگور خواست
شلاق (زل) با حقوق دستور خواست
مامور کمیته با شر میگوید

شادی و غمی که در قضا و قدر است
نیکی و بدی که در نهاد بشر است
مردم گویند حواله کاذر ایران
با چرخ مکن حواله کاذر ایران

«ربا عی»

«نشانه ایمان»

«الایمان علی اربع دعائیم، علی الصَّبرِ وَ اليقینِ
وَ العَدْلِ وَ الْجِهادِ» «نهج البلاعه»

استوار است بـ چهار سـ توـن

سـ قـ فـ اـیـمـانـ آـدـمـیـ اوـلـادـ

استقامت، یقین و عدل و جهاد

این چهار از علی گرفتم یاد.

«ربا عی خطاب به همسر»

چندی پی عشق و کوی دل برگشتم

یک چند هم از خواهش دل برگشتم

بابات ترا به ریش من بست آخر

افسوس ندانسته چنین خرگشتم.

معرفی شعرای انجمن ادبی «صبا»ی کاشان

«مصطفی فیضی »

«فیضی» که ادیب انجمن میباشد   استاد غزل شکر سخن میباشد
عمریش دهدخدا به عزت که مدام   در ملک سخن رهبر من میباشد

«علی شریف »

استاد «علی شریف» شیرین مخنست   بس محترم و علیم و دلسوز مخنست
شمیست که نور پیش هرا جمن است   چون باد صبا حیات پیش چمن است

«حسن عاطفی »

با معاطفی استاد سخن تایارم   با رونق و پُربها شو داشعاروم
نمیون جناب عاطفی بسیارم   تشویق کند مرا بابه بسرودن شعر

«عباس حداد »

مدداد که سور سخنگویان است   در شعر و سخن یگانه کلاس است
بسیار بگردند و بخوبیند دگر   چون او که با جسم شعر ایران جا نست

«محمد وارسته »

و ارسنیک که شعر سبک هنری گوید در ملک ادب طریق صائب بپوید.
با خواندن شعرهای اس موزو نش ره در دل هر سرو جوان می جوید.

س

«حبیب الـ... خباز»

«خباز» که ملح آل یاسین گوید اشعار به سبک اشعر رون گوید
پایندۀ ملک اشعر بادا که غزل گر کم گوید و لیک شیرین گوید.

س

«عباس خوش عمل»

آن شخص که شعر او بسان عسل است
در انجمن صبای ما «خوش عمل» است
عمریش دهد خدا به عزت مقرن
هم صاحب حسن خلق و هم اهل دل است.

س

«احمد مشجّری»

آفای مشجّری که خوش گفتار است در ملح انه صاحب اشعار است
محبوب تخلصش بورچن محبوب از گفتن شعرهای پرمقدار است.

س

«حسین سروی»

←

رسروی که ز شاعران فین میباشد
بسیار سخنور و امین میباشد.
در گفتن شعرهای بسیار طویل
الحق که کلام او متن میباشد.

حسام شریف

آن مرد که نام کوچکش هست و حمل
آمای شریف، شاعر نیک کلام
بخشد به تمام شاعران لذت تام.
با خواندن شعرهای مزون فصیح

سید علی اصغر صائم

وصائم که سخنور است مزون اشعار
در باغ ادب گلیست بیگانه زخار
با خواندن شعرهای شیرین خوش
بر این من صبا زخم برد آثار.

صالحیان (ادیب)

آفای ادیب، مثنوی گو باشد
دارای کلام نظر و نیکو باشد
در گفتن مثنوی جانسوز و فصیح
الحق که مرید مولوی او باشد.

عظمیان بید گلی

آمای عظمیان، که از سیدگل است
شعر شاهمه و صفت سبل و ملح گل است
در ساعت گفته های تعزیش همراه است
از بهر تام شاعران شهد عمل است.

«عزیز ال... شکر ریز»

آمایه شکر ریز کعبه محبوب است دارای صدای دلکش و مطلوب است
هر چند که نیست شاعر نعمه هرای انصاف که حُسن استخاش خوب است.

«سازور کاشانی»

لز باده شعر «سازور» مست اسلام آنقدر که بیقرار و از دست شدم
گر نیست ابُدم کنون نگره است اسلام مفتون کلام دوست در بست اسلام.

«زمردی خواشده انجمن»

آمایه زمردی که محمود بود دارای ستاره های مسعود بود
آوای خوش شینیده و میگویم او وارت نعمه های داود بود.

«سروان میر عفری فرامی»

فرامی که به میر عفری منسوب است در موقع گفتن غزل فکر لب است.
هر چند که نیست اهل کاشان اما او اختر آسمان شعرو ادب است.

« جانی بلند »
 ضیمان را زرین و عمه دریاب با هادگر دهیں ناریشتاب
 « عیش و طرب بگش بیاران که از فیض ازل باز شود بایاب
 سر از خواب گران بردار بردار
 ناشد اینجا نیز خود و خواست
 جانی بلند چون بزرگ از حیم
 مهادا آنرا نیز بیدار گردی
 بنای هم کند ویرانه چون سبل
 شراب از عانی باده نایاب
 مکن عیز از بخت زامله (السید)

پنده

از شترک و زر پرسنی و شبیت جدا شود
 نیکست گرمه شر برود راه مستقیم
 محتاج او شوند ملاطفه روزگار
 آنکه از نیست بملکه چشم کسی
 آزاده باشد و فرع و زینه باز ننم
 بدینه آنکه قوی به ما آنها پیش می زند
 لبکش کند سردم آنکه ازه بده
 ای بدم خی دروغ آگوچه کند یافته
 خیزیم بالای سرمه و داریم سمت خصیه و دلیل
 و می بینیم رنما رنای لیمان یار کریم
 خوبی را می بینیم نزدیکی نزدیکی آن ایشان

علم

ای که هستی به جوان پاک فمیز

از بزرگان جوان خرد مگیر

بدگمانی نکند مرد خدا
ظن بد من برد پاک فمیز

نفس اماره ترا بوالوسا
کرده در دام بلا سفت اسیز

جبل بز رنج به انسان ندهد
خود آن کس که فبی است و بصیز

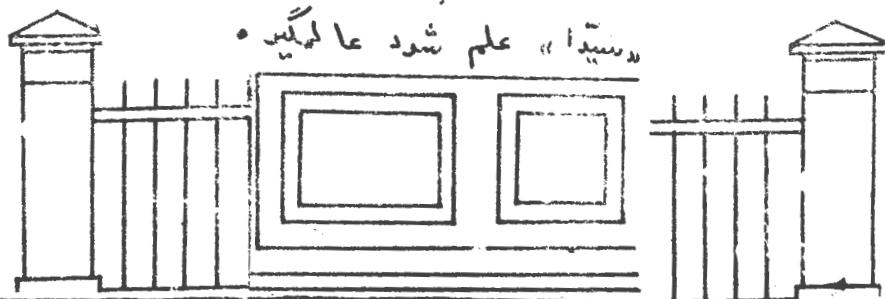
عقل و دانش به تریا برداشت
با خود هست گرام و خطیز

تبیش از علم شود صاحب قدر
دانش و فضل بعد ماه میز

رای مردان خدا گر بر ود
و شود هیچ همزند حقیقی

ای جوان همچو جوان هم گرد

«رسیدا» علم شود عالمگیره

پند

دارا آگر نبغشد دیناری از مرقت
 مارا پنه غم که هستم پیوسته مرد همت
 زیرا کم نکردیم هم زیر بار منت
 عزلت گزیدن ما عنزت به بار آرد
 سودی نبود و گذشت عمرش بخواب غفلت
 فواهد شد از ندامت پیمار غم هر آنکو
 چون یافته به دوران آزادی و فراقت
 پندی بخواه و جانا آویز گوش خود کن
 هموصفاد احسان امیت و عدالت
 بر بسته رخت ایوای ازین زمانه ما
 خوبست بردباری نیکوست استقامت
 ایدل مال و فاموش بنشین و میشه کن صبر
 عامل نم شود هیچ همینک این جماعت
 رسایی ارخواهی در راه دین قدم نه
 پس استقام نبود از مردی و شامات
 بادشنان سیزه چون اشتباه باشد
 در این جوان نانی کن هماره خدمت
 بر خلق تا توافق از روی هربان
 خود ه ب او سداد چون باشد از هماقت
 ام بی ادب به استاد خوده مگیر هرگز

«سید رضا» بروون کن از دل محن که نگ است

اندر بغل گرفتن زانوی رفع و محنت.

پند

ای پسر از داشت و تقوی خود کامل شوی
زین دوگر دوری کنی کامل نه بل جا حل شوی

گر که با دانایشین بول گردید از تقدور
همشین با عالمان شو تا تو هم عامل شوی

گهران را دور گرداری ز خود ای با خرد
ذات یکتای خدا را بزده و قائل شوی

دل مصنف ادار از هر علی و آل او
تامروزان از صفا و فیف و نور دل شوی

سعی میکن تا که در این روز گار پی خطر
هر که اهل فضل میباشد و را مایل شوی

باش آن طوری که در بزم ادبیان پون روی
محترم گردی و با حریق نکو قابل شوی

پند « سید » را شنو گردد این پندی بس نکو
ای پسر از داشت و تقوی خود کامل شوی .

پنـد

دعوی بی جاترا ای باخـر رسوا لـند
مرد عـامل جـان من کـی دعـوی بـی جـا کـند

حـبـذا آـن کـه کـه گـر دـد سـالـک رـاهـ خـدا
راهـ علم و دـانـش و تـوـقـيق اـ پـیدـا کـند

شـخـعن فـوشـ خـلقـ و زـبانـ کـه پـوـگـلـ فـدانـ بـودـ
آـیدـ اـزـ بـگـلـشـنـ بـروـنـ و جـایـ درـدـلـهاـ کـندـ

ازـ رـیـادـ مـکـرـونـ هـایـ نـهـانـ دورـشـوـ
عـاقـبـتـ مـشـتـ تـراـ اـینـ مـکـرـونـ حـادـ لـندـ

کـشـتـارـ آـخـرـتـ دـنـيـاستـ خـرمـ آـنـ کـسـ
حـاصـلـیـ آـیدـ بـایـ رـحلـتـ عـقبـاـ کـندـ

سـیرـتـ بـیـ سـفـ بـودـ نـمـ صـورـشـ کـانـدـ جـهـانـ
شـرـ وـ بـرـ اـنـ اـنـ اـنـ بـهـ نـهـنـ هـاـ وـ لـاـگـرـ بـهـ نـهـنـ هـاـ کـندـ

وـ دـمـیـ لـهـ دـادـ کـهـ آـنـ «ـسـیـرـهـ حـنـاـ»ـ پـنـدـ کـانـدـ
دعـوـیـ بـیـ جـاـ پـوـ اوـ رـاعـبـتـ رسـوا لـندـ.

خنجر

تاب وصال یار دل آرا رسیده ام	در بجن عشق رفته و گوهر گزیده ام
زاعنیار طعنه های فزاون سینده ام	از خود من ام که به همین روی تو
مرغی شکسته بالم و درخون تبیده ام	ای برق نم برای خداریشه ام مسوز
در جای شد زهر ملامت چشیده ام	آه از گفت و لای رفیقان بی وفا
سوز دلش به زردی رنگ پریده ام	هر سندل ز راه محبت نظر کند
دل بی تو بستام ز جوانی بزیده ام	ای عرش آرزوی من ای پادشاهی

سید رضا منم که به عشق تو بارها

بی اهد و بوری خود را دریده ام.

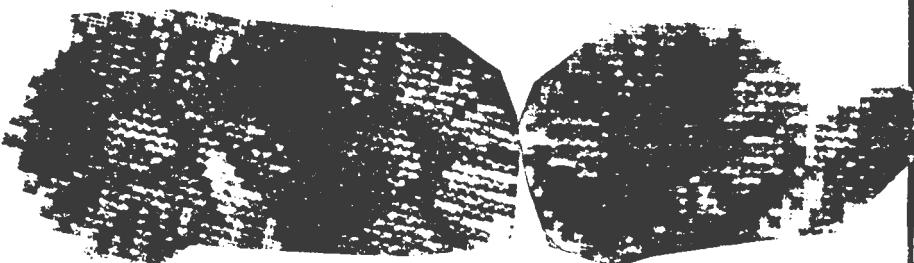

زن دانا

کو بود در نکوت یوم الحساب
 بخشد آن دفتران به حجاب
 از معاصی لفظه ای هم اجتناب
 در فنای آدمیت پون عتاب
 شو به کوی حق پرستان آفتاب
 ورنه آن باشد خطا و ناصواب
 اندرین دین خرابی چون خواب؟
 تاپه کی بر سفلگان گوی جناب؟
 او فتد جان تو زو در التهاب
 رو بخان وصف نکویان در کتاب

کی زن دانا زن خ لیر نطب
 عامل آن دوشیزگان باعفان
 ای جوانان تاپه کی در بندقی
 بال و پی بشاد کن پروازها
 ذره پر و راشی بس با مردین
 گر عمل غیر اکوشیدن نکوست
 مستر این دنیا چرایی جان من
 تاپه کی تعیلم بر نادان لئن؟
 رهون ایان ترا سازد فنا
 رو بخان پندی ز دانیان دهر

پندیان را هم در کار بند
 همیان «سید رضا» روز شباب ۰

قطعه

که ز آنها ندیدم زمانی و نایی	دل از بید فایان شکایت نماید
که پیدا نگردید در آنها صفاای	مر و گرد این فرقه رشت طینت
اگر زین گروه دین خو جدایی	تراهست آرامش قلب و خاطر
که کس را بخشنده برس و نایی	میر دست حاجت برباری همایت
خواهدم ز آنها به هنر ادعایی	ندیدم ز آنها به هنر فتو پوپی
نه دستی بر آرند بوس دعایی	نه بر لب بیارند ذکر و شایی
نه لطفی به بی سر پستی، گدایی	نه بر مستندی بجی شنده پیزی

چو بد عد هستند این قوم بد اصل
محور غقه «سید»، که داری خدای.

(شعار تو)

از چه نبود لحظه‌ای رفتار تو طبق احکام الهی ای بش
 سرکشی، نامردمی شد کار تو چند روزی زندگی از روی جول
 هست بزاق محه دادار تو می روی اندر پی دونان پیا
 بوالهوس زاممال ناهنجار تو بشکنن قلب امام، امّت
 مرد حق شو تاشود حق یار تو از نگو کاری شوی با حق فرین
 کرده پنهان ایند ستار تو عیب مردم ناش کردن تابه کی

مایه عن و سعادت در جهان
 هست ای «سید رضا» اشعار تو.

دست خدا

ما را نه به هر پلید کار است
 کن طاوش جان ذلیل و غوار است
 اسباب سرورد افتخار است
 بر لطف یگانه کردگار است
 از کرده خود نه شرمسار است
 ما را سخن نکو شعار است
 از سیلی دست روزگار است
 یکت با ضععا همی چه کار است
 روز همه همچو شام تار است
 جان همه از ستم نزار است
 تنای خیف بن قرار است
 یاری به یقین هم نه عمار است

تا دست خدا پناه و یار است
 تا صاحب همت بلندیم
 سعی و عمل فرزون ما نیز
 هم چشم نیاز ما شب و روز
 بدجنت کسی که در بی او
 ما بپیده نکته ای نگوییم
 گر صورت ما چو لا له سعی است
 ای ظالم سفله با خبر باش
 از جور و جفا و زشتی تو
 روح همه از الهم به تشییش
 خلقی ز شقاوت جگر خون
 امداد به مغلسان گنه نیست

در گردش پرخ سفله پرور
 «سید» به خدا امیدوار است

مشنوی پنده

چشم را سوی تر دیم مدار
 ندهد بی جوت به کس فتوا
 گرد افعال ناردا نزوند
 جزره جول را نمی پوید
 زانکه گرد خطا نگردیدند
 همچو سلماں و بودرو عمار
 چون به راه خدا کمر بستند
 عقل در دست نفس دون مسیار
 کن ازین دشمن قوی پروا
 آپه ای هم بیا ز قرآن، خوان
 ای تبه کار شوم کلانعام
 پندرنگر شیوت و آزی
 تابه کن خار بستان هستی
 رفتی ای دوست باشد از ایان

حرف حق را گبوی دیم مدار
 هر که بر خلق گشته راحمها
 سالان جزره خدا نزوند
 هر که غیر از خدا سخن گوید
 حق پرستان هماره جاویدند
 همچنان تجربه میثم همار
 تا خدای کشخدا، هستند
 چون بزرگان دین قدم بردار
 نفس اماره ات لند رسوا
 چند آخر روی پی عصیان
 رو بخوان سوره ای که دارد نام
 رخش کبر و ریا چرا تازی
 دور تاکی ز دوستان هستی
 گاه گاهی به دیدن نویشان

دین خود را به در همی مفروش
 «سیدا» رو به کار نیکو کوش.

« فکاهی شعر نو »

حضرت سید رضایم بینوایم عاشتم زارم گدایم به صفاایم روزهادست
زمین و شامها پادرهوایم شاعرم سید رضایم .

من پلنگ تین چنگ نکر بنگ شیشه هم لیهان ا چو سنگ او نتادم
عاقبت در رفت تلنگ در دجهی راد دایم شاعرم سید رضایم .

پای دارم قندارم چارده فرزندارم همسری دلندارم طنزدارم پن
دارم بر درخت خامس آل عبا پیوند دارم صاحب بوق ولوایم شام سید رضایم .

روز گاری مرد بودم سخ بودم زرد بودم سالم و بیدرد بودم تنه بودم نرد بودم
در میان قلچه امان زمانه فرد بودم حالیا بگربه شعر بی بیایم شاعرم سید رضایم .
پای بند مذهبم مرد شیم اولاد دارم فتق دارم باد دارم توشه دارم راد دارم
از دل بی پیر خود فریاد دارم من حدود شست یا هشتاد دارم من رود تا
آسمان باگ رضایم شاعرم سید رضایم . پیر گشتم کور گشتم از حقیقت دور گشتم
بسکه دور متقل و افورد گشتم غوره بودم حالیا آنور گشتم عاشق خوبان نیشابر
گشتم صاحب عمامه ام گم شد قبایم شاعرم سید رضایم .

در میان شاعران من بیسوارم مائل این ریام اهل بادم در جوانی آنچه
را دادند خوبان من ندادم گوش شیطان کرولی زین کار شادم
باش ای معبوته زیبا به یادم اهل کاشم خود کنایم شاعرم سید رضایم .

شاعرم سید رضایم .

غزل

بوسه گردونه میزند هردم بناک پای تو
منتفعل باشد قم از پرتو سیاهی تو

هر سه اندر حسرت شمع رخ زیبای تو
چشم گو هر بار و دل سوزان و تن در تاب و بت

در ببر هستم کنم تا آنکه پیدا جای تو
در ره وصل تو نبود هیچ ثابت جای من

راضیم هم تا ابد در محنت سودای تو
از ازال بانا خریدم درد عشتت را به جان

پادشاه، پادشاه نلم خوش بسی است ای قبای پادشاهی راست بر بالای تو
هینان «سید رضا» شد آه وزاری کارمن

تاقه باشد بوس این آزده فاطل رای تو.

انتقاد

عجب ما مایه صدگونه ننگیم	به جان ههدگر همچون پلنگیم
ولئن با خودی ببر د پلنگیم	به پیش خارجی چون موش خواریم
چون نقاش فوش خط و زرنگیم	گشیده ایم بس نقش دوریم
همه گم کده راه و لنگ لرنگیم	همه افتاده در گرداب غفلت
همه با هم ز نادانه به جنگیم	زمیر سود خود در این زمانه

چرا بی همت و وازو ولنگم
 مگر ما ساکن شس مز نگیم
 بدان ما مستقی چوب و سنگم
 که در نگر حشیش و چیز و بنگیم
 هراسان جمله از تیر و تفنگیم
 که ماد لداده روی قشنگیم
 چرا «سید رضا» اهل جنگیم.

کجاشد هست ما این همه ما
 به سرهای پی و پیل ببینم
 آگر این راه و رسم نیک باشد
 من و تو کی به نگر آب و خاکیم
 به جان مملکت گردشیم ازند
 تمیز ظاهر از باطن به ما چه

ز لغوار حسابی دور باشیم

تبليغ کتاب

۱

هرگه پرمیز از بدی دارد
خصلت و خوی احمدی دارد
ناش ارنیست هیچ غم نخورد
چونکه او نام سرمه‌ی دارد
نزود دوزخ آنکه در دنیا
ـ چلچراغ محمدی ـ دارد.

ـ شعری برای «احمد فرهنگ» خطاط کتاب که در کمال صراحت و صفا
افتخاراً این اشعار را نوشته است.

ـ احمد فرهنگ

با ذکر حق آشناست فرهنگ	خطاط کتاب ماست فرهنگ
کن مردم با صفا سست فرهنگ	عمریش دهدخدا به عزت
بی کینه و با خداست فرهنگ	بیگانه زکر و خود پرستی است
از بعض و حسلاجداست فرهنگ	نامش بود احمد و بدران
پوینده راه راست فرهنگ	جویند هُرف نیک احمد
یار خوش این رضاست فرهنگ	ایندوره که دوستی سست کیاب

با خط خوش نوشت اشعار
یارب ز بلا تنش نگودار.

«پایان»